

Καθιέρωση επιχειρησιακού προγράμματος

Υποστήριξη Οργανώσεων
Παραγωγών

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Γεωργία
και αγροτική
ανάπτυξη

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2023

1η έκδοση

ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το παρόν έγγραφο εκπονήθηκε από την Ecorys για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ωστόσο αντανακλά τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε συνέπεια από την επαναχρησιμοποίηση της παρούσας δημοσίευσης. Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι διαθέσιμες στο Διαδίκτυο (<http://www.europa.eu>).

PDF	ISBN: 978-92-68-02660-1	doi: 10.2762/401279	KF-09-23-187-EL-N
-----	-------------------------	---------------------	-------------------

Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2023

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2023

Η πολιτική επαναχρησιμοποίησης των εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εφαρμόζεται με την απόφαση 2011/833/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση των εγγράφων της Επιτροπής (OJ L 330, 14.12.2011, σ. 39). Εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά, η περαιτέρω χρήση του παρόντος εγγράφου επιτρέπεται με άδεια Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η επαναχρησιμοποίηση με την προϋπόθεση ότι δίνεται η κατάλληλη αναφορά και επισημαίνονται τυχόν αλλαγές.

Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή στοιχείων που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορεί να χρειαστεί να ζητηθεί άδεια απευθείας από τους αντίστοιχους δικαιούχους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν κατέχει πνευματικά δικαιώματα σε σχέση με τα ακόλουθα στοιχεία:

Εξώφυλλο: εικόνα του Lawrence Aritao, Unsplash.com

Σελίδα 5: εικόνα του Sandeep Gill, Unsplash.com

Σελίδα 7: εικόνα του Zoe Schaeffer, Unsplash.com

Σελίδα 9: εικόνα του Gabriel Jimenez, Unsplash.com

Σελίδα 12: εικόνα του Ben Mater, Unsplash.com

Σελίδα 17: εικόνα του Jonathan Kemper, Unsplash.com

Σελίδα 21: εικόνα του Andres Dallimonti, Unsplash.com

Σελίδα 35: εικόνα του Colin Watts, Unsplash.com

Σελίδες 39, 40, 48, 49, 52, 53, 68, 69 : εικόνα από Melle, Pexels.com

Σελίδες 41, 42, 50, 51, 61, 62, 66, 67: εικόνα από Marek Piwnicki, Unsplash.com

Σελίδες 43, 44, 45, 46, 54, 55: εικόνα από Kindel Media, Pexels.com

Σελίδες 56, 57, 58, 59, 63, 64: εικόνα από Marek Piwnicki, Unsplash.com

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	7
Κεφάλαιο 1 – Τι είναι οι οργανώσεις παραγωγών και οι ομάδες παραγωγών; Ποιος είναι επιλέξιμος για πρόσβαση σε επιχειρησιακά προγράμματα;	9
1.1 Ορισμός της οργάνωσης παραγωγών	10
1.2 Ορισμός της ομάδας παραγωγών	10
1.3 Ποιος μπορεί να έχει πρόσβαση στα επιχειρησιακά προγράμματα;	11
1.4 Χρηματοδοτική στήριξη για τη σύσταση ΟΠ ή μεταβατικών ομάδων παραγωγών	11
Κεφάλαιο 2 – Τι είναι τα επιχειρησιακά προγράμματα και ποιες ευκαιρίες προσφέρουν;	12
2.1 Τι είναι τα επιχειρησιακά προγράμματα;	13
2.2 Ποιοι τομείς μπορούν να επωφεληθούν από τα επιχειρησιακά προγράμματα;	13
2.3 Ποιες παρεμβάσεις χρηματοδοτούνται από τα επιχειρησιακά προγράμματα;	14
2.4 Ποιο είναι το συνολικό ποσό χρηματοδότησης για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα;	15
2.5 Πώς χρηματοδοτούνται τα επιχειρησιακά προγράμματα;	16
Κεφάλαιο 3 – Πώς αρχίζω να συντάσσω ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα;	17
3.1 Νομική βάση και χρηματοδότηση	18
3.2 Ποια είναι τα βήματα για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης από την ΕΕ μέσω ενός επιχειρησιακού προγράμματος;	18
Κεφάλαιο 4 – Καλές πρακτικές για την αποτελεσματική κατάρτιση, διαχείριση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα: διδάγματα από τον τομέα των οπωροκηπευτικών	21
4.1 Καλή πρακτική 1 - Κατάλληλο σύστημα διακυβέρνησης	23
4.2 Καλή πρακτική 2 - Ισορροπημένο μείγμα επενδύσεων	25
4.3 Καλή πρακτική 3 - Συνέργειες/αλληλεπίδραση μεταξύ ΕΠ και ΕΓΤΑΑ	26
4.4 Καλή πρακτική 4 - Ειδικό σημείο επαφής	27
4.5 Καλή πρακτική 5 - Υψηλής ποιότητας ηγεσία	29
4.6 Καλή πρακτική 6 - Χρήση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών	30
4.7 Καλή πρακτική 7 - Ειδικά εργαλεία διαχείρισης ΤΠ	31
4.8 Καλή πρακτική 8 - Καλές σχέσεις με τις τοπικές αρχές	32
4.9 Καλή πρακτική 9 - Ευελιξία προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις	33
4.10 Καλή πρακτική 10 - Αποτελεσματική εσωτερική επικοινωνία	34
Κεφάλαιο 5 – Παραδείγματα δράσεων που πρέπει να εξεταστούν στο επιχειρησιακό σας πρόγραμμα	35
5.1 Είδη παρεμβάσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του όγκου της αγοράς και της συλλογικής αποθήκευσης και μεταποίησης των προϊόντων	38
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 1 – Απόκτηση/κατασκευή σφαγείου</i>	39
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 2 – Δημιουργία ψηφιακού εργαλείου για τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων</i>	41
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 3 – Επενδύσεις σε εγκαταστάσεις για τον κλιματισμό των καλλιεργειών</i>	43
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 4 – Απόκτηση αποθηκών για τη βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας</i>	45

5.2 Είδη παρεμβάσεων που αποσκοπούν στην αύξηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	47
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 5 – Προώθηση της μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα</i>	48
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 6 – Κατασκευή νέων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και εφαρμογή ψηφιακών συστημάτων για τη βελτίωση της υγείας των ζώων και της αποδοτικότητας του</i>	50
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 7 – Απόκτηση πιστοποίησης καλής μεταχείρισης των ζώων</i>	52
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 8 – Αύξηση του μείγματος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μείωση της χρήσης ενέργειας έντασης άνθρακα</i>	54
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 9 – Ανάπτυξη ενός κεντρικού κέντρου βιοαερίου/διάθεσης απορριμμάτων</i>	56
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 10 – Συμβάσεις με εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων</i>	58
5.3 Είδη παρεμβάσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας και της ικνηλασιμότητας των προϊόντων	60
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 11 – Εφαρμογή πιστοποίησης προτύπου ποιότητας προϊόντων για τη βελτίωση του προσανατολισμού στην αγορά</i>	61
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 12 – Επενδύσεις σε γαλακτοκομικά μηχανήματα και δεξαμενές για την ανάπτυξη πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής</i>	63
5.4 Είδη παρεμβάσεων που αποσκοπούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, τεχνικής βοήθειας και καθοδήγησης	65
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 13 – Τεχνική και διαχειριστική βοήθεια για νέους γεωργούς</i>	66
<i>Τεχνικό δελτίο δράσης 14 – Εκπαίδευση και καθοδήγηση στους τομείς της διατροφής των ζώων, της αναπαραγωγής, της γενετικής βελτίωσης, της παραγωγής βοσκοτόπων και ζωοτροφών και των πιστοποιήσεων</i>	68
Παράρτημα 1 – Χρήσιμοι σύνδεσμοι	70
Παράρτημα 2 – Πλήρης κατάλογος των τύπων παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στον κανονισμό της ΕΕ	71
Παράρτημα 3 – Συνοδευτικές παρεμβάσεις	73
Παράρτημα 4 – Κατάλογος των ειδών μη επιλέξιμων δαπανών	74

Πρόλογος

Υπάρχουν 9,1 εκατομμύρια γεωργοί στην ΕΕ, πολλοί από τους οποίους εργάζονται σε σχετικά μικρές και μεσαίες οικογενειακές εκμεταλλεύσεις που λειτουργούν ανεξάρτητα ή μία από την άλλη. Περίπου το 72% των αγροτών στην Ευρώπη διαχειρίζεται λιγότερο από 10 εκτάρια γης. Αυτό συχνά δυσκολεύει τους αγρότες να αντισταθούν μόνοι τους στους κλυδωνισμούς, να επενδύσουν, να αποκτήσουν πρόσβαση σε πιστώσεις ή να υπερασπιστούν τα συμφέροντά τους κατά τις διαπραγματεύσεις με άλλους φορείς της αλυσίδας εφοδιασμού.

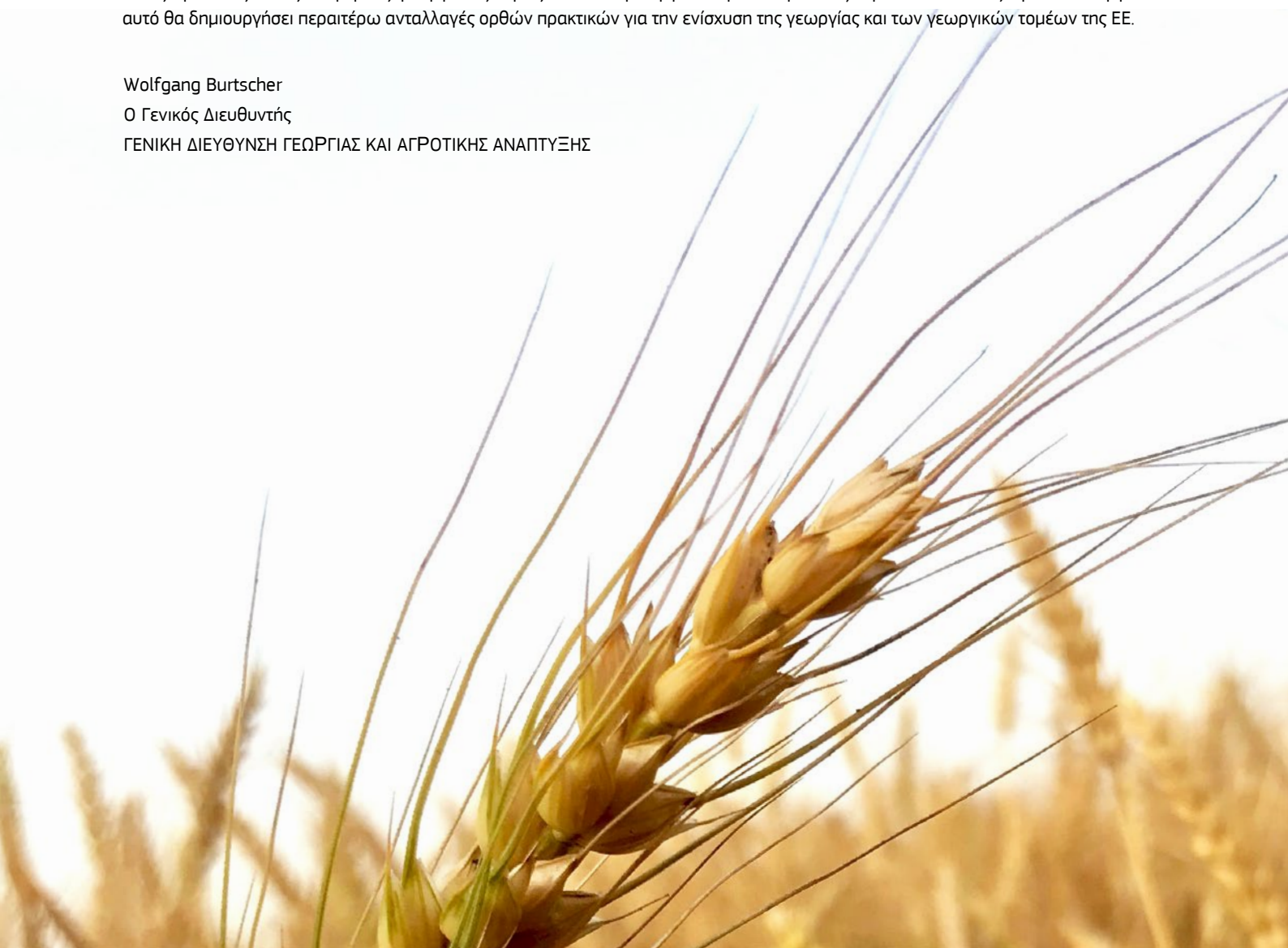
Για την ενίσχυση της θέσης των γεωργών και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητάς τους, η ΕΕ υποστηρίζει τους γεωργούς που επιθυμούν να συνεργαστούν σε οργανώσεις παραγωγών. Πέρα από την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα, οι οργανώσεις παραγωγών έχουν πολλά άλλα οφέλη. Για παράδειγμα, επιτρέποντας στους αγρότες να επενδύσουν σε τεχνολογίες που δεν θα μπορούσαν να αγοράσουν μόνοι τους, μπορούν να καταστήσουν την παραγωγή τους πιο βιώσιμη από οικονομική, κοινωνική ή/και περιβαλλοντική άποψη. Επίσης, η νομοθεσία της ΕΕ συμβάλλει στην ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα αξίας, επιτρέποντας στις ΟΠ να παρεκκλίνουν από ορισμένους κανόνες ανταγωνισμού, επιτρέποντας ουσιαστικά στους γεωργούς να αξιοποιήσουν τη συλλογική διαπραγματευτική τους δύναμη ως ΟΠ. Αναγνωρίζοντας τα πολλαπλά οφέλη των ΟΠ, η ΕΕ χρηματοδοτεί τη σύσταση οργανώσεων παραγωγών και ομάδων παραγωγών, καθώς και επιχειρησιακά προγράμματα που μπορούν να περιλαμβάνουν δράσεις για διάφορους στόχους. Σε αυτές περιλαμβάνονται ο σχεδιασμός και η οργάνωση της παραγωγής, η συγκέντρωση της προσφοράς και η διάθεση των προϊόντων στην αγορά, ο εκσυγχρονισμός, η έρευνα και η ανάπτυξη βιώσιμων μεθόδων παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, καθώς και καινοτόμες πρακτικές και τεχνικές παραγωγής. Η στήριξη είναι διαθέσιμη εδώ και πολλά χρόνια στους τομείς των οπωροκηπευτικών, αλλά και του κρασιού, του λυκίσκου, της μελισσοκομίας και του ελαιολάδου.

Σήμερα υπάρχουν περίπου 3.400 αναγνωρισμένες ΟΠ στην ΕΕ (από το 2017), αλλά δεν εφαρμόζουν όλες επιχειρησιακά προγράμματα. Ωστόσο, δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, του ελαιολάδου και των οπωροκηπευτικών. Για να προχωρήσει η επέκταση των οργανώσεων παραγωγών και να αποδώσει τα οφέλη της και σε άλλους τομείς πέραν αυτών που έχουν ήδη υποστηριχθεί, η τελευταία μεταρρύθμιση της ΚΓΠ συμπεριέλαβε τη δυνατότητα θέσπισης τομεακών παρεμβάσεων σε άλλους τομείς, δηλαδή στο μεγαλύτερο μέρος της γεωργικής παραγωγής. Γνωρίζουμε ότι η δημιουργία μιας οργάνωσης παραγωγών και ενός επιχειρησιακού προγράμματος δεν είναι πάντα απλή υπόθεση. Για να διευκολυνθεί η διαδικασία, ένας από τους κύριους στόχους του έργου ήταν η ανάπτυξη αυτού του εγχειριδίου για να εμπνεύσει και να μοιραστεί καλές πρακτικές στους διάφορους γεωργικούς τομείς και να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία για την ΕΕ. Ελπίζουμε ότι το έργο αυτό θα δημιουργήσει περαιτέρω ανταλλαγές ορθών πρακτικών για την ενίσχυση της γεωργίας και των γεωργικών τομέων της ΕΕ.

Wolfgang Burtscher

Ο Γενικός Διευθυντής

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ευχαριστίες

Το παρόν εγχειρίδιο αποσκοπεί στην υποστήριξη της ανάπτυξης και της εφαρμογής αποτελεσματικών επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ) για τις Οργανώσεις Παραγωγών (ΟΠ), τις Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών (ΕΟΠ) και άλλες γεωργικές οικονομικές οργανώσεις στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΓΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Εγχειρίδιο δημιουργήθηκε σε συνεργασία με ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων και επωφελείται από τις γνώσεις και τις εμπειρίες των ΟΠ, των ΕΟΠ, των αξιωματούχων των Κρατών Μελών και των ακαδημαϊκών. Αυτό το πολύτιμο βοήθημα κατέστη δυνατό χάρη στην αφοσίωση της ομάδας έργου που αποτελείται από εμπειρογνώμονες των ABCIS, Arcadia International, Areté, Consulai, Ecorys, Ergo Consulting, European Rural Development Network, IfLS και S&P Global Commodity Insights, καθώς και χάρη στην υποστήριξη μεμονωμένων εμπειρογνομώνων από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως των Dominique Barjolle, Agnese Krievina, Barbara Soriano Martinez και Paloma Esteve.

Εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας σε όλους τους συντελεστές και αναγνωρίζουμε τους αγρότες και τους παραγωγούς σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, των οποίων η αφοσίωση είναι ζωτικής σημασίας για τις κοινότητες, τις οικονομίες και το περιβάλλον μας: Alporc S.A. (Πορτογαλία), Asprocarne Piemonte (Ιταλία), Baltu Piens (Λετονία), Cooprado (Ισπανία), Erzeugergemeinschaft Bio-Getreide Oberörs (Αυστρία), Erzeugergemeinschaft Qualitätsvieh im Oldenburger Münsterland (Γερμανία), Fagiolo di Lamon (Ιταλία), Irish Beef Producers (Ιρλανδία), La Coopération Agricole Luzerne de France (Γαλλία), Ovipor SCA (Ισπανία), Platano Melandro Latte (Ιταλία), Promert (Πορτογαλία), Sdruzheni zemedelski stopani Krumovgrad (Βουλγαρία), Sopred/Apros (Ιταλία), Sunlait (Γαλλία), Terrena και Pornéo (Γαλλία).

Ελπίζουμε το παρόν εγχειρίδιο να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για την προώθηση της συνεχούς επιτυχίας σας και την ενίσχυση των οργανώσεών σας.

Ακρωνύμια και γλωσσάρι όρων

- ▶ ΜΑΑ: Αντιμικροβιακή αντοχή
- ▶ ΕΟΠ: Ενώσεις οργανώσεων παραγωγών
- ▶ ΑΑ: Αρμόδια αρχή
- ▶ ΚΓΠ: Κοινή γεωργική πολιτική
- ▶ ΚΟΑΓ: Κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών
- ▶ ΕΚΕ: Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
- ▶ ΕΓΤΑΑ: Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
- ▶ ΕΓΤΕ: Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων
- ▶ ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση
- ▶ ΚΓΠΚ: Καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση
- ▶ ΚΜ: Κράτος μέλος
- ▶ ΕΑΑ: Αρμόδια εθνική αρχή
- ▶ ΕΠ: Επιχειρησιακά προγράμματα
- ▶ ΠΟΠ: Προστατευόμενη ονομασία προέλευσης
- ▶ ΟΜΠ: Ομάδες παραγωγών
- ▶ ΡΓΙ: ΠΓΕ
- ▶ ΟΠ: Οργανώσεις παραγωγών
- ▶ RDP: Προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης

Εισαγωγή

Η ΚΓΠ 2023-2027 εισάγει Επιχειρησιακά Προγράμματα - που προηγουμένως ήταν διαθέσιμα μόνο στον τομέα των οπωροκηπευτικών - σε πολλούς τομείς

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΓΠ)¹ της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει την ανάγκη ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των γεωργών μέσω της συλλογικής δράσης, η οποία μπορεί να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της αγοράς. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ενθάρρυνση της μεγαλύτερης συνεργασίας των γεωργών και τη διευκόλυνση των οικονομιών κλίμακας για την αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Οι Οργανώσεις Παραγωγών (ΟΠ) και οι Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών (ΕΟΠ) είναι αναγνωρισμένες οντότητες που προωθούν τη συνεργασία των γεωργών.

Προηγουμένως, τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) ήταν διαθέσιμα μόνο στους τομείς των οπωροκηπευτικών, του λυκίσκου και της ελιάς (επιτραπέζια και ελαιόλαδο), αλλά τώρα μπορούν να είναι διαθέσιμα και σε άλλους γεωργικούς τομείς στο πλαίσιο της ΚΓΠ 2023-2027. Η ΕΕ συγχρηματοδοτεί τα ΕΠ, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη στήριξη δράσεων και επενδύσεων (γνωστές ως παρεμβάσεις) που βελτιώνουν τη θέση των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα.

Δεν έχουν επιλέξει όλα τα κράτη μέλη να προσφέρουν ΕΠ εκτός των τομέων των οπωροκηπευτικών, του λυκίσκου και της ελιάς - πρέπει να ελέγξετε αν το κράτος μέλος σας διαθέτει τομεακές παρεμβάσεις μέσω ΕΠ σε άλλους τομείς.

Μόνο οι αναγνωρισμένες ΟΠ μπορούν να λάβουν στήριξη από το ΕΠ, αν και οι ομάδες παραγωγών (ΟΠ) μπορούν να λάβουν στήριξη από το ΕΠ εάν αναγνωριστούν ως ΟΠ από τις εθνικές αρχές εντός τεσσάρων ετών από την εφαρμογή του ΕΠ τους, εφόσον η περίοδος αυτή λήγει πριν από το τέλος του 2027.

Το περιεχόμενο και ο σχεδιασμός του παρόντος εγχειριδίου βασίστηκαν σε πολλαπλές πηγές

Το παρόν εγχειρίδιο μοιράζεται τις εμπειρίες των ΟΠ από διάφορους τομείς σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και άλλες σημαντικές πληροφορίες που θα σας βοηθήσουν να αποφασίσετε αν ένα ΕΠ είναι κατάλληλο για τον οργανισμό σας.

Περιλαμβάνονται καλές πρακτικές για το σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με ένα ΕΠ. Αυτές αναπτύχθηκαν με βάση τα στοιχεία που συλλέχθηκαν στον τομέα των οπωροκηπευτικών. Αυτές οι καλές πρακτικές παρέχουν μια βάση για να σκεφτείτε τι μπορεί να λειτουργήσει στο σχεδιασμό και τη λειτουργία του δικού σας ΕΠ.

Διεξήχθη έρευνα για τους ΟΠ σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ στους τομείς του βοείου κρέατος, του χοιρινού κρέατος, των γαλακτοκομικών προϊόντων και των καλλιεργειών φυτικών πρωτεϊνών και 16 εμπειριστατωμένες μελέτες περιπτώσεων ΟΠ για τη διερεύνηση των παρεμβάσεων που μπορούν να βελτιώσουν την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Αξιολογήσαμε επίσης τις παρεμβάσεις που μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέσω των Σχεδίων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΑΑ) για να προσδιορίσουμε ποιες από αυτές θα μπορούσαν να είναι περισσότερο εφαρμόσιμες σε μελλοντικά ΕΠ.

Πραγματοποιήθηκαν τέσσερα εργαστήρια με ΟΠ, αντιπροσωπευτικές ομάδες του γεωργικού τομέα, αξιωματούχους των κρατών μελών, ακαδημαϊκούς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Οι εκδηλώσεις αυτές συγκέντρωσαν ανατροφοδότηση σχετικά με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά τις άλλες δραστηριότητες για τον προσδιορισμό των δυνατοτήτων συγκεκριμένων τύπων παρέμβασης και συνδυασμών τύπων παρέμβασης που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε ένα ΕΠ.

Προφυλάξεις και περιορισμοί

Στο πλαίσιο ενός ΕΠ, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι δεν υπάρχει μια ενιαία προσέγγιση ή ένας "καλύτερος" τύπος παρέμβασης που να μπορεί να καλύψει τις ανάγκες όλων των ΟΠ. Αντιθέτως, κάθε ΟΠ θα πρέπει να προσαρμόζει το δικό του ΕΠ ώστε να ευθυγραμμίζεται με

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115.

τις μοναδικές ανάγκες και περιστάσεις του. Για να αναδείξει την ποικιλομορφία των πιθανών παρεμβάσεων, το παρόν εγχειρίδιο παρουσιάζει μια σειρά περιπτώσεων που αναδεικνύουν διαφορετικά πλαίσια, στρατηγικές, τύπους ΠΟ και δραστηριότητες που μπορούν να αναληφθούν στο πλαίσιο ενός ΕΠ. Με τη διερεύνηση αυτών των παραδειγμάτων, οι αναγνώστες μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που υπάρχουν για τη δημιουργία αποτελεσματικών και προσαρμοσμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Το εγχειρίδιο απευθύνεται σε αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών

Το παρόν εγχειρίδιο έχει ως στόχο να βοηθήσει τις ΟΠ και τις ΕΟΠ, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες γεωργικές οικονομικές οργανώσεις στην ανάπτυξη αποτελεσματικών ΕΠ. Παρέχει επίσης βασικές πληροφορίες για την υποστήριξη των ΡGs ώστε να αναγνωριστούν ως ΟΠ ή ΕΟΠ.²

Σημαντικά ακρωνύμια που χρησιμοποιούνται στο Εγχειρίδιο

ΟΠ = ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Η ΟΠ είναι μια ομάδα γεωργών που ενώνονται για να συγκεντρώσουν τους πόρους τους ώστε να ενισχύσουν τη συλλογική διαπραγματευτική τους δύναμη και η οποία έχει αναγνωριστεί ως τέτοια από τις εθνικές αρχές.

ΕΟΠ = ΕΝΩΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Μια ένωση που ομαδοποιεί περισσότερους από έναν ΟΠ.

ΟΜΠ = ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Ως ομάδα παραγωγών νοείται μια ένωση, ανεξάρτητα από τη νομική της δομή, που αποτελείται κυρίως από παραγωγούς ή μεταποιητές ενός συγκεκριμένου προϊόντος.

ΕΠ = ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ένα ΕΠ είναι ένα σύνολο δράσεων και επενδύσεων που σχεδιάζονται από τις ΟΠ και χρηματοδοτούνται εν μέρει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

² Αυτό περιλαμβάνει α) τις ΟΠ και τις ενώσεις τους που αναγνωρίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ή σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 67 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115- ή β) τους συνεταιρισμούς, καθώς και άλλες μορφές συνεργασίας μεταξύ παραγωγών που έχουν συσταθεί με πρωτοβουλία των παραγωγών και ελέγχονται από αυτούς, οι οποίοι έχουν αναγνωριστεί από την αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους ως ομάδες παραγωγών, για μεταβατική περίοδο έως και τεσσάρων ετών από την έναρξη εγκεκριμένου επιχειρησιακού προγράμματος που λήγει το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2027 (κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Τι είναι οι οργανώσεις
παραγωγών και οι ομάδες
παραγωγών;

Ποιος είναι επιλέξιμος
για πρόσβαση
σε επιχειρησιακά
προγράμματα;

Το γεωργικό τοπίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης χαρακτηρίζεται από 9,1 εκατομμύρια γεωργικές εκμεταλλεύσεις το 2020. Οι αγρότες αυτοί αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις στις διαπραγματεύσεις με τους πιο συγκεντρωμένους και ισχυρούς μεταποιητές και λιανοπωλητές στην αλυσίδα εφοδιασμού.

Το κεφάλαιο αυτό εξηγεί την έννοια των ΟΠ ως μέσο ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των εν λόγω γεωργών και ως αναγνωρισμένες οντότητες για την πρόσβαση στη δημόσια στήριξη. Επίσης, ορίζει εν συντομία τις ΟΜΠ και περιγράφει τη διαθέσιμη οικονομική στήριξη για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των παραγωγών. Τέλος, διευκρινίζει ποιος μπορεί να έχει πρόσβαση στα ΕΠ.

Μπορείτε να μάθετε τι είναι τα ΕΠ και πώς χρηματοδοτούνται στο [κεφάλαιο 2](#) και πώς να ξεκινήσετε ένα ΕΠ στο [κεφάλαιο 3](#). Το [κεφάλαιο 4](#) παρέχει ορισμένες καλές πρακτικές για την αποτελεσματική ανάπτυξη ενός ΕΠ στο πλαίσιο μιας ΠΟ και στο [κεφάλαιο 5](#) περιγράφονται ιδέες και έμπνευση για δράσεις που μπορείτε να εξετάσετε στο δικό σας ΕΠ.

1.1 Ορισμός της οργάνωσης παραγωγών

Υπάρχουν 9.1 εκατομμύρια γεωργοί στην ΕΕ, οι περισσότεροι από τους οποίους δραστηριοποιούνται ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο.³ Αντίθετα, οι μεταποιητές και οι λιανοπωλητές είναι πολύ πιο συγκεντρωμένοι. Αυτή η ασυμμετρία της διαπραγματευτικής δύναμης καθιστά δύσκολο για τους αγρότες να υπερασπιστούν τα συμφέροντά τους όταν διαπραγματεύονται με άλλους φορείς της αλυσίδας εφοδιασμού. Για να βελτιώσουν τη διαπραγματευτική τους δύναμη, οι αγρότες συχνά ενώνονται σε συνεταιρισμούς ή χρησιμοποιούν άλλες μορφές συνεργασίας.

Μια ομάδα παραγωγών που είναι οργανωμένη ως συνεταιρισμός ή υπό άλλες νομικές δομές μπορεί να ζητήσει την αναγνώριση της από τη χώρα της ΕΕ στην οποία εδρεύει και στη συνέχεια να γίνει αναγνωρισμένη **ΟΠ** (στο παρόν εγχειρίδιο αναφέρεται απλώς ως ΟΠ). Τα κράτη μέλη έχουν την αρμοδιότητα να αναγνωρίζουν τους ΟΠ.

Οι ΠΟ ενισχύουν τη συλλογική διαπραγματευτική τους δύναμη με:

- ▶ συγκέντρωση της προσφοράς,
- ▶ βελτίωση του μάρκετινγκ,
- ▶ παρέχοντας τεχνική και υλικοτεχνική βοήθεια στα μέλη τους,
- ▶ βοήθεια στη διαχείριση της ποιότητας- και,
- ▶ μεταφορά γνώσεων.

Οι ΟΠ μπορούν να επωφεληθούν από:

- ▶ εξαιρέσεις από τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ για ορισμένες δραστηριότητες, όπως οι συλλογικές διαπραγματεύσεις για λογαριασμό των μελών τους, ο προγραμματισμός της παραγωγής ή ορισμένα μέτρα διαχείρισης του εφοδιασμού, όπως η αποθήκευση, η μετατροπή ή η εξάλειψη, και,
- ▶ πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ για τη δημιουργία και την εκτέλεση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο των ΕΠ.

Για να αναγνωριστεί και, συνεπώς, να είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση από την ΕΕ, , μια ΠΟ πρέπει:

- ▶ Να έχουν δημιουργηθεί με πρωτοβουλία των παραγωγών,
- ▶ να αποτελείται από και να ελέγχεται από παραγωγούς ενός συγκεκριμένου γεωργικού τομέα,
- ▶ να υποβάλει αίτηση αναγνώρισης ως ΟΠ στη χώρα της ΕΕ στην οποία εδρεύει,
- ▶ να εκτελεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται από τη νομοθεσία της ΕΕ, όπως η κοινή μεταποίηση, η διανομή, η μεταφορά ή η συσκευασία, και,
- ▶ να ακολουθούν τουλάχιστον έναν από τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στη γεωργική νομοθεσία, όπως η βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής ή η ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την προώθηση και την εμπορία.

Οι ΟΠ πρέπει επίσης να πληρούν ορισμένα πρόσθετα εθνικά κριτήρια, όπως η ύπαρξη ελάχιστου αριθμού μελών ή/και η κάλυψη ενός ελάχιστου όγκου ή αξίας προϊόντων. Υπάρχουν επίσης ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με το καταστατικό τους. Πολύ σημαντικό είναι ότι πρέπει να επιτρέπουν στα μέλη τους να ελέγχουν δημοκρατικά την οργάνωση.

Προσοχή! Πρόσθετα κριτήρια μπορούν να καθοριστούν σε εθνικό επίπεδο. Θα πρέπει να ελέγξετε τις διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος σας με την αρμόδια αρχή σας (βλέπε [παράρτημα 1](#)).

Πολλές ΟΠ μπορούν να συνασπιστούν σε μια ένωση, σχηματίζοντας μια **Ένωση Οργανώσεων Παραγωγών (ΟΠΠ)**. Ο εν λόγω ΑΡΟ πρέπει να υποβάλει χωριστή αίτηση για την επίσημη αναγνώριση του από την αρμόδια εθνική αρχή.

1.2 Ορισμός της ομάδας παραγωγών

Ως ομάδα παραγωγών νοείται κάθε ένωση, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που αποτελείται κυρίως από παραγωγούς ή μεταποιητές του ίδιου προϊόντος. Μια ΟΜΠ μπορεί να δημιουργηθεί μέσω της συνεργασίας διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των γεωργών, των προμηθευτών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, των ενδιάμεσων μεταποιητών και των τελικών μεταποιητών.⁴

Λάβετε υπόψη ότι τα κράτη μέλη καθορίζουν τα κριτήρια για να χαρακτηριστούν ως ΟΜΠ.

³ [https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/agri-food-supply-chain/producer-and-interbranch-organisations_en#:~:text=Producer%20organisations%20\(POs\)%20or%20associations,improving%20marketing](https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/agri-food-supply-chain/producer-and-interbranch-organisations_en#:~:text=Producer%20organisations%20(POs)%20or%20associations,improving%20marketing)

⁴ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Γεωγραφικές ενδείξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον οίνο, τα αλκοολούχα ποτά και τα γεωργικά προϊόντα και συστήματα ποιότητας για τα γεωργικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) 2017/1001 και (ΕΕ) 2019/787 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012

1.3 Ποιος μπορεί να έχει πρόσβαση στα επιχειρησιακά προγράμματα;

Για να λάβει χρηματοδότηση για ένα ΕΠ **πρέπει να αναγνωριστεί ένα ΠΟ (ή ΕΟΠ)**. Ωστόσο, υπάρχει μια μεταβατική εξαίρεση, σύμφωνα με την οποία ένα **ΟΜΠ** μπορεί να λάβει χρηματοδότηση για ένα ΕΠ, **εάν υποβάλει αίτηση και λάβει αναγνώριση ως ΟΠ/ΕΟΠ από το κράτος μέλος του εντός μέγιστου χρονικού διαστήματος τεσσάρων ετών από την έναρξη του ΕΠ και εάν αυτή η τετραετής περίοδος λήξει πριν από το τέλος του 2027**. Εάν η ΟΜΠ δεν επιτύχει την αναγνώριση κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, θα πρέπει να επιστρέψει τα ευρωπαϊκά κονδύλια που έλαβε.

Για να λάβουν στήριξη από την ΕΕ για ένα ΕΠ, οι ΟΜΠ πρέπει να καταρτίσουν και να υποβάλουν σχέδιο αναγνώρισης.⁵

1.4 Χρηματοδοτική στήριξη για τη σύσταση ΟΠ ή μεταβατικών ομάδων παραγωγών

Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στήριξη για διάφορες μορφές συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ΟΜΠ, ΟΠ ή διεπαγγελματικής οργάνωσης, εφόσον η παρέμβαση "συνεργασία" έχει προγραμματιστεί στο εθνικό στρατηγικό σχέδιο Cap για την περίοδο 2023-2027.⁶

Η στήριξη της συνεργασίας μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε νέες μορφές συνεργασίας ή σε υφιστάμενες που ξεκινούν νέες δραστηριότητες. Πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο φορείς.

Η στήριξη περιορίζεται σε πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο.⁷ Η **στήριξη για τη σύσταση ΟΜΠ, ΟΠ ή διεπαγγελματικών οργάνωσης περιορίζεται στο 10 % της ετήσιας εμπορεύσιμης παραγωγής της υπό σύσταση ομάδας ή οργάνωσης, με μέγιστο ποσό 100 000 ευρώ ετησίως**. Επιπλέον, το ποσό της στήριξης πρέπει να είναι φθίνον με την πάροδο των ετών και να περιορίζεται στην πρώτη πενταετία μετά την αναγνώριση της ομάδας ή της οργάνωσης.

⁵ Άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

⁶ Το άρθρο 77 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 περιγράφει τους όρους για τη χορήγηση στήριξης για τη συνεργασία στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ.

⁷ Άρθρο 77 (παράγραφος 8) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Τι είναι τα επιχειρησιακά προγράμματα και ποιες ευκαιρίες προσφέρουν;

Το κεφάλαιο αυτό εξηγεί τι είναι τα ΕΠ, υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να υπάρξει πρόσβαση σε κονδύλια, ποια είδη δραστηριοτήτων είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση και πώς χρηματοδοτούνται τα ΕΠ.

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την ίδρυση ενός ΟΜΠ/ΟΠ στο [κεφάλαιο 1](#) και πώς να ξεκινήσετε ένα ΕΠ στο [κεφάλαιο 3](#). Το [κεφάλαιο 4](#) παρέχει ορισμένες καλές πρακτικές για την αποτελεσματική ανάπτυξη ενός ΕΠ στο πλαίσιο μιας Π.Ο., ενώ ιδέες και έμπνευση για δράσεις που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο ΕΠ σας περιγράφονται στο [κεφάλαιο 5](#).

2.1 Τι είναι τα επιχειρησιακά προγράμματα;

Τα ΕΠ είναι ένα σύνολο δράσεων, που περιλαμβάνουν δραστηριότητες και επενδύσεις, οι οποίες σχεδιάζονται από τις ΟΠ. Στο νομικό πλαίσιο,⁸ οι δράσεις αυτές χαρακτηρίζονται ως "παρεμβάσεις". Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει το ήμισυ της χρηματοδότησης που αντιστοιχεί σε έναν καθορισμένο κατάλογο παρεμβάσεων (βλ. [τμήμα 2.3](#)). Το άλλο ήμισυ της χρηματοδότησης πρέπει να παρέχεται από την ΠΟ.

Οι ΕΠ εισήχθησαν στον τομέα των οπωροκηπευτικών το 1996. Από την καθιέρωσή τους, η χρηματοδότηση των ΕΠ έχει αυξηθεί σημαντικά. Η χρηματοδότηση το 2010 ανήλθε σε 171 εκατ. ευρώ, αλλά αυξήθηκε σε σχεδόν 1 802 εκατ. ευρώ το 2019, γεγονός που αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα της στήριξης στην ενθάρρυνση της συνεργασίας των παραγωγών. Πίνακας 1 παρέχει παραπομπές στη νομοθεσία για τους τομείς που είχαν προηγουμένως πρόσβαση στη συγχρηματοδότηση της ΕΕ για τα ΕΠ. **Από το 2023, οι τομείς εκτός των οπωροκηπευτικών, του λυκίσκου και της ελιάς (ελαιόλαδο και επιτραπέζια) μπορούν επίσης να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ για τα ΕΠ.**

Τα ΕΠ ορίζονται στη νομοθεσία της ΚΓΠ 2023-2027.⁹ Τα ΕΠ για τους άλλους τομείς (που παρατίθενται στην ιστοσελίδα Πίνακας 1) χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ).

Πίνακας 1: Ρυθμιστικές αναφορές για τα ΕΠ ανά τομέα

Τομέας	Άρθρα του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115	Ρυθμιστική αναφορά με λεπτομερή ορισμό των σχετικών τομέων	Κράτη μέλη που μπορούν να κινητοποιήσουν ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά μέσα
Φρούτα και λαχανικά	49 έως 53	Παράγραφος 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013	Όλα
Λυκίσκος	61 και 62	Άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013	Γερμανία
Ελαιόλαδο και επιτραπέζιες ελιές	63 έως 65	Άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013	Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία
Άλλοι τομείς	66 έως 68	Άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως η), ια), ιγ), ιε) έως τ) και ιδ) του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 και οι τομείς που καλύπτουν τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 . Λεπτομέρειες για τους "άλλους τομείς": δημητριακά, ρύζι, ζάχαρη, αποξηραμένες ζωοτροφές, σπόροι, λινάρι και κάνναβη, μπανάνες, ζωντανά φυτά και ανθοκομικά προϊόντα, βόειο κρέας, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, χοιρινό κρέας, αιγοπρόβειο κρέας, αυγά, κρέας πουλερικών, μεταξοσκώληκες, καθώς και ο κατάλογος των τομέων του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.	Όλα

2.2 Ποιοι τομείς μπορούν να επωφεληθούν από τα επιχειρησιακά προγράμματα;

Η απόφαση για την επέκταση των ΕΠ σε συγκεκριμένους τομείς λαμβάνεται ξεχωριστά από κάθε κράτος μέλος. Η απόφαση αυτή βασίζεται σε ενδελεχή ανάλυση του εθνικού πλαισίου και σε αξιολόγηση των αναγκών σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς. Αυτό σημαίνει ότι τα ΕΠ σε ορισμένους τομείς είναι διαθέσιμα μόνο σε ορισμένα κράτη μέλη. Η απόφαση αυτή περιλαμβάνεται σε κάθε **εθνικό στρατηγικό σχέδιο**, το έγγραφο που καθορίζει την εθνική εφαρμογή της ΚΓΠ για την περίοδο 2023-2027 (βλέπε [παράρτημα 1](#) για χρήσιμους συνδέσμους).

Όσον αφορά τις τομεακές παρεμβάσεις σε "άλλους" τομείς, τα εθνικά στρατηγικά σχέδια μπορούν να αναθεωρηθούν μόνο το 2025. Η μεταφορά της χρηματοδοτικής κατανομής των Άμεσων Πληρωμών στις τομεακές παρεμβάσεις θα πραγματοποιηθεί το 2026 και, επομένως, τα ΕΠ θα μπορούσαν να γίνουν διαθέσιμα σε άλλους τομείς στο κράτος μέλος σας μόνο το 2027.

Να είστε προνοητικοί! Βεβαιωθείτε ότι η αρμόδια αρχή σας και οι οργανώσεις των γεωργών σας γνωρίζουν ότι ενδιαφέρεστε για τη δυνατότητα δημιουργίας ενός ΕΠ (βλέπε [παράρτημα 1](#) για τα στοιχεία επικοινωνίας).

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση κανόνων που διέπουν τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που καταρτίζουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ). Ο παρών κανονισμός καταργεί τους κανονισμούς (ΕΕ) 1305/2013 και (ΕΕ) 1307/2013 - (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1)

2.3 Ποιες παρεμβάσεις χρηματοδοτούνται από τα επιχειρησιακά προγράμματα;

Η κύρια αιτιολόγηση για τις ΟΠ που εφαρμόζουν ΕΠ είναι η ανάγκη και το άμεσο όφελος για τους παραγωγούς από τη **συγκέντρωση της προσφοράς**, ώστε να διαπραγματεύονται μεγαλύτερες ποσότητες και τιμές με τους αγοραστές που συχνά έχουν μεγαλύτερη ισχύ στην αγορά, ιδίως όταν υπάρχει πολύ μεγάλος αριθμός γεωργών.

Οι ΠΟ ή οι Α.ΠΟ έχουν ισχυρό συμφέρον να επιλέγουν παρεμβάσεις που συνάδουν με μια **σαφή στρατηγική** για τον οργανισμό τους (βλέπε [κεφάλαιο 4](#) για τις καλές πρακτικές). Η εφαρμογή ενός ΕΠ πρέπει να εγκριθεί από την πλειοψηφία των μελών σε ψηφοφορία στη γενική συνέλευση. Η στρατηγική θα πρέπει να βασίζεται σε λεπτομερή ανάλυση του τοπικού πλαισίου, της αγοράς και των μακροπρόθεσμων τάσεων (μεταβαλλόμενη καταναλωτική ζήτηση, δομή και συγκέντρωση της αγοράς, επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής κ.λπ.). Η **επιλογή των παρεμβάσεων** γίνεται συχνά στο πλαίσιο αυτής της **στρατηγικής**, λαμβάνοντας υπόψη τους αναγκαίους και διαθέσιμους **ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους** για τις παρεμβάσεις που επιλέγονται. Οι **συνέργειες με άλλα εργαλεία της ΚΓΠ** πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά. Αυτό γίνεται για την αποφυγή επικαλύψεων, αλλά και για την κινητοποίηση άλλων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη αποφασίσουν να επεκτείνουν τα ΕΠ σε ορισμένους τομείς, θα πρέπει να καθορίσουν έναν κατάλογο επιλέξιμων παρεμβάσεων για κάθε έναν από τους συγκεκριμένους τομείς και να καθορίσουν τις ειδικές απαιτήσεις για τους ΟΠ προκειμένου να σχεδιάσουν τις δράσεις τους. Τις παρεμβάσεις που διατίθενται στο εθνικό στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ μπορείτε να τις λάβετε από την αρμόδια εθνική σας αρχή (βλέπε [παράρτημα 1](#) για χρήσιμους συνδέσμους).

Επικοινωνήστε με την αρμόδια αρχή σας για να μάθετε ποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο ενός ΕΠ θα ενδιαφέραν την ΠΟ σας.

Είναι χρήσιμο να συνδυάζονται διαφορετικά είδη παρέμβασης για να διασφαλιστεί ότι ένα ΕΠ ανταποκρίνεται επιτυχώς στους στόχους της Π.Ο./ΠΟΠ.

Οι πιθανές παρεμβάσεις που μπορούν να συμπεριληφθούν στο ΕΠ εξηγούνται κατωτέρω και οι πλήρεις λεπτομέρειες παρέχονται στο [παράρτημα 2](#).

Τα ταμεία συγκέντρωσης κινδύνου (ή ασφάλισης, αμοιβαία κεφάλαια) είναι αποτελεσματικά εργαλεία για τη διαχείριση των ζημιών που οφείλονται σε ανεξέλεγκτους κινδύνους της αγοράς. Σε αντίθεση με την ιδιωτική ασφάλιση, όπου οι παραγωγοί συνεισφέρουν εθελοντικά, η συμμετοχή σε μια ΟΠ υποχρεώνει τους παραγωγούς να συμμετέχουν στη συλλογική προσπάθεια συγκέντρωσης κινδύνων. Είναι δυνατόν να διπλασιαστεί το ποσό του ταμείου αλληλοβοήθειας που δημιουργείται από τους παραγωγούς στο πλαίσιο ενός ΕΠ.

Εκτός από τη συγκέντρωση της προσφοράς, η διαχείριση της αγοράς μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τη διαχείριση της παραγόμενης ποσότητας σύμφωνα με τις προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης. Αυτό μπορεί να γίνει, για παράδειγμα, με την παρατεταμένη αποθήκευση και, επομένως, την **αναβολή της εμπορίας** μέρους της παραγωγής για να μειωθεί η προσφορά στην αγορά όταν οι τιμές είναι χαμηλές. Η συλλογική αποθήκευση είναι συχνά δαπανηρή και οι **επενδύσεις σε εγκαταστάσεις συλλογικής αποθήκευσης** μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο ενός ΕΠ.

Η **μεταποίηση των προϊόντων** μπορεί να είναι ένας διαφορετικός τρόπος μεταφοράς πλεονασματικών ποσοτήτων προϊόντων στο χρόνο, αλλά και αύξησης της προστιθέμενης αξίας τους. Οι εγκαταστάσεις μεταποίησης μπορούν επίσης να χρηματοδοτηθούν από τα ΕΠ. Για παράδειγμα, η κατασκευή και λειτουργία ενός **σφαγείου** από τους παραγωγούς τους επιτρέπει να δεσμεύουν μεγαλύτερη αξία από την αλυσίδα εφοδιασμού. Μπορεί επίσης να καταστήσει δυνατή τη συγκέντρωση των ποσοτήτων και την αμοιβαία κατανομή του κόστους αποθήκευσης του κρέατος. Επιπλέον, αυτό αυξάνει τη διαφάνεια της αγοράς για τους παραγωγούς και εγγυάται καλύτερη ικνηλασιμότητα και έλεγχο της ποιότητας.

Οι παραγωγοί μπορούν επίσης να επωφεληθούν από τα ΕΠ που τους βοηθούν να **προσαρμόσουν την παραγωγή στις ποιοτικές απαιτήσεις των αγοραστών**. Η οργάνωση της κατάρτισης βελτιώνει **την ποιότητα** των διαδικασιών και των προϊόντων. Το κόστος τέτοιων προγραμμάτων βελτίωσης της ποιότητας, ελέγχου της ποιότητας και παρακολούθησης της ποιότητας (όλα τα μέσα παρακολούθησης της ποιότητας, καθώς και ψηφιακά ή φυσικά εργαλεία) μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο ενός ΕΠ.

Το πρόσθετο κόστος ορισμένων **γεωργοπεριβαλλοντικών πρακτικών** για ιδιαίτερα φιλικές προς τους πόρους προσεγγίσεις, την προώθηση της βιοποικιλότητας (συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε υποδομές για ενδιαιτήματα εντόμων ή άγριας ζωής) ή την καλή διαβίωση των ζώων, είναι επιλέξιμο για χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο ενός ΕΠ. Ένα ΕΠ μπορεί να προσφέρει έναν συλλογικό τρόπο για τη βελτίωση των αγροπεριβαλλοντικών πρακτικών σε επίπεδο εκμετάλλευσης. Ενδέχεται να υπάρξουν νέες ευκαιρίες για τη συγκέντρωση της προσφοράς προϊόντων που παράγονται σύμφωνα με υψηλότερα γεωργοπεριβαλλοντικά πρότυπα, τα οποία μπορούν να διαφοροποιηθούν στην αγορά μέσω διακριτικής σήμανσης. Για παράδειγμα, για να προβλέψουν τα μεταβαλλόμενα πρότυπα και να ανταποκριθούν στις κοινωνικές προσδοκίες για **βιωσιμότητα, σεβασμό των φυσικών πόρων και σεβασμό της καλής μεταχείρισης των ζώων**, οι παραγωγοί μπορούν να καθορίσουν τις κατάλληλες δράσεις για έναν συγκεκριμένο τομέα. Η ικανοποίηση αυτής της ζήτησης μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη καλύτερης απόδοσης των προϊόντων τους μέσω **προσπαθειών διαφοροποίησης που υποστηρίζονται** από διακριτικά εμπορικά σήματα και λογότυπα. Οι **καταναλωτές συχνά πληρώνουν υψηλότερη τιμή** για παραγωγή υψηλότερης ποιότητας που υπερβαίνει τα ελάχιστα κανονιστικά πρότυπα για το περιβάλλον και την καλή διαβίωση των ζώων, ιδίως όταν οι προσπάθειες αυτές ενισχύονται από την προώθηση και το μάρκετινγκ ή ακόμη και από την εμπορία.

Οι **δράσεις ενημέρωσης των καταναλωτών, προώθησης, επικοινωνίας και εμπορίας** μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των ΕΠ ως μέτρα για την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τα συστήματα ποιότητας της ΕΕ. Οι ΟΠ μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν ένα ΕΠ για να προωθήσουν τα οφέλη μιας πιο υγιεινής και βιώσιμης διατροφής, καθώς και για να ανταποκριθούν στην ανάγκη εδραίωσης και ενίσχυσης της θέσης των προϊόντων τους στην αγορά.

Τα ΕΠ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη της μετάβασης σε παραγωγή υψηλότερης αξίας, όπως η **βιολογική γεωργία**, η **ολοκληρωμένη παραγωγή** ή η υιοθέτηση **άλλων εθνικών ή ευρωπαϊκών συστημάτων ποιότητας**.¹⁰

Οι δαπάνες για την προσαρμογή στην **κλιματική αλλαγή**, για παράδειγμα επενδύσεις σε βιώσιμη άρδευση, ή για τον περιορισμό των επιπτώσεων ορισμένων γεωργικών πρακτικών στο περιβάλλον, όπως επενδύσεις σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας ζωικών αποβλήτων, μπορούν επίσης να υποστηριχθούν στο πλαίσιο των ΕΠ.

Η **βιωσιμότητα των μεταφορών και της αποθήκευσης, μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας ή των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας**, μπορεί να υποστηριχθεί από τα ΕΠ μέσω δράσεων που αποσκοπούν να βοηθήσουν τις αλυσίδες αξίας που προηγούνται των αλυσίδων τροφίμων να μειώσουν τον αντίκτυπο του αγροδιατροφικού συστήματος στους μη ανανεώσιμους ενεργειακούς πόρους.

Οι **προσπάθειες έρευνας, συμβουλευτικής ή κατάρτισης στον τομέα της γεωργίας** μπορούν επίσης να υποστηριχθούν στο πλαίσιο των ΕΠ. Το πλεονέκτημα της συμμετοχής σε έρευνα, συμβουλευτική ή κατάρτιση για τις ΟΠ είναι ότι μπορούν να διαπραγματευτούν χαμηλότερο κόστος και να εξειδικεύσουν την κατάρτιση στις απαιτήσεις των μελών.

Επιπλέον, οι ΠΟ μπορούν εθελοντικά να καθορίσουν στο ΕΠ τους **ορισμένες δράσεις που προτείνονται για να διασφαλίσουν ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα απολαμβάνουν δίκαιες και ασφαλείς συνθήκες εργασίας**.

Για τα ΕΠ διατίθεται και άλλη υποστήριξη (που ονομάζεται **συνοδευτική παρέμβαση**). Σε αυτές μπορεί να περιλαμβάνεται η ανταλλαγή εμπειριών, η οποία είναι πολύ χρήσιμη για την επίδειξη των πλεονεκτημάτων των ΕΠ μέσω παραδείγματος. Οι συνοδευτικές παρεμβάσεις μπορούν να περιλαμβάνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης κρίσεων, την προώθηση της δημιουργίας και της συνεργασίας των ΠΟ και την προώθηση ευκαιριών δικτύωσης. Τόσο οι δικαιούχοι όσο και οι πάροχοι πρέπει να ανήκουν σε ΟΠ για να λάβουν χρηματοδότηση, με τους παρόχους να ενσωματώνουν τις συνοδευτικές παρεμβάσεις στο ΕΠ τους. Όσα λένε οι παραγωγοί είναι σημαντικά για τους άλλους παραγωγούς, ακόμη και από άλλους τομείς. Κάποια εμπειρία μπορεί να ωφελήσει άλλους, καθώς μπορεί να αποδείξει συγκεκριμένα τη σκοπιμότητα και να δώσει απαντήσεις σε πολλά πρακτικά ερωτήματα (βλ. [παράρτημα 3](#) για περισσότερες πληροφορίες).

Εκτός από τις συνοδευτικές παρεμβάσεις, οι ΟΠ μπορούν να χρησιμοποιούν την εμπειρογνομοσύνη εξωτερικών συμβουλευτικών οργανισμών γεωργικών εκμεταλλεύσεων που είναι αρμόδιοι για την αναγνώριση των ΟΠ και την ανάπτυξη και διαχείριση των ΕΠ.

2.4 Ποιο είναι το συνολικό ποσό χρηματοδότησης για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα;

Το συνολικό ποσό της χρηματοδότησης για κάθε υποστηριζόμενο ΕΠ περιορίζεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στο **μέγιστο ποσό του 6 % της αξίας της εμπορεύσιμης παραγωγής (ΑΑΠ)**¹¹ της ΠΟ ή της Α.ΠΟ που εφαρμόζει το ΕΠ. Ο υπολογισμός της ΑΠΑ είναι επομένως σημαντικός- πρέπει να είναι αρκετά υψηλός ώστε το 6 % αυτής να παρέχει επαρκή κεφάλαια για την ανάπτυξη ενός χρήσιμου ΕΠ. Εκτός εάν η ΟΠ/ΕΟΠ συγκεντρώνει την προσφορά των μελών της και εμπορεύεται τα προϊόντα τους, η ΑΠΑ δεν είναι πιθανό να είναι αρκετά υψηλή ώστε να επιτρέπει επαρκή χρηματοδοτική ικανότητα για ένα ΕΠ.

Για να διασφαλιστεί ότι υπάρχουν επαρκή κεφάλαια για ένα αποτελεσματικό ΕΠ, το καταστατικό της ΟΠ/ΠΓΕ μπορεί να απαιτεί την πλήρη συλλογική εμπορία της παραγωγής των μελών υπό την αποκλειστική ευθύνη της ΟΠ/ΠΓΕ. Στην περίπτωση αυτή, τα μέλη δεν θα επιτρέπεται να πραγματοποιούν μεμονωμένες πωλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών στην απευθείας εμπορία στους καταναλωτές, για προϊόντα του ίδιου τομέα.

Το μέγεθος του ΑΠ σας συνδέεται με την αξία της παραγωγής που διαθέτει ο ΠΟ/ΕΟΠ. σας στο εμπόριο. Όσο υψηλότερη είναι η ΔΜΑ, τόσο περισσότερα κεφάλαια μπορούν να διατεθούν για ένα ΕΠ.¹²

Η χρηματοδοτική ενίσχυση που διατίθεται για τα ΕΠ πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις όσον αφορά την κατανομή της σε συγκεκριμένες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΕΠ. Ορισμένες δαπάνες προσδιορίζονται σύμφωνα με τον κατάλογο των παρεμβάσεων που ορίζονται ανά τομέα σε κάθε κράτος μέλος και ορισμένες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες (βλέπε κατάλογο στο [παράρτημα 4](#)).

Θα πρέπει να ελέγξετε τη διαθέσιμη οικονομική ενίσχυση για κάθε παρέμβαση και τις επιλέξιμες δαπάνες στο κράτος μέλος σας με την αρμόδια αρχή σας (βλέπε [παράρτημα 1](#)).

Μέχρι και το **ένα τρίτο των δαπανών** κάθε ΕΠ μπορεί να στηρίξει τους ακόλουθους τύπους παρεμβάσεων:

1. απόσυρση από την αγορά για δωρεάν διανομή ή άλλους προορισμούς, συμπεριλαμβανομένης, όπου είναι απαραίτητο, της θεραπείας για τη διευκόλυνση της απόσυρσης αυτής
2. "πράσινη συγκομιδή", η οποία συνίσταται στη συγκομιδή στο σύνολό τους, από μια δεδομένη περιοχή, άγουρων και μη εμπορεύσιμων προϊόντων που δεν έχουν υποστεί ζημιές πριν από την πράσινη συγκομιδή, είτε για κλιματολογικούς, είτε για λόγους ασθeneιών, είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο,
3. "μη συγκομιδή", η οποία συνίσταται στη διακοπή του τρέχοντος κύκλου παραγωγής στη σχετική έκταση, ενώ το προϊόν είναι καλά αναπτυγμένο και υγιούς, δίκαιης και εμπορεύσιμης ποιότητας, εξαιρουμένης της καταστροφής των προϊόντων λόγω κλιματικών φαινομένων ή ασθeneιών.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, σχετικά με τα συστήματα ποιότητας για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1)

¹¹ Οι απαιτήσεις για τον υπολογισμό της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο εξηγούνται στον *κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/126*, άρθρα 30 και 31.

¹² Εφόσον τηρείται το χρηματοδοτικό κονδύλιο του 3% του συνόλου των άμεσων ενισχύσεων ως ανώτατο όριο για όλους τους τομείς.

Αξία εμπορεύσιμης παραγωγής (ΑΕΠ):¹³ ένα βασικό μέγεθος για τους ΟΠ

Η ΑΕΕ αποτελεί βασικό μέγεθος, διότι καθορίζει το μέγιστο ποσό χρηματοδότησης για κάθε ΕΠ. Η αξία αυτή υπολογίζεται με βάση την παραγωγή του ΟΠ που διατίθεται στην αγορά για τα προϊόντα για τα οποία αναγνωρίζεται ο ΟΠ.

ΑΕΠ = ο κύκλος εργασιών, χωρίς ΦΠΑ, από τα **προϊόντα των μελών** (τιμή παραγωγού), για τα οποία αναγνωρίζεται ο ΠΟ στο στάδιο "έξοδος από τον ΠΟ/αποστολή στον πελάτη", δηλαδή μετά την αποθήκευση και τη συσκευασία.¹⁴

Συγχρηματοδότηση και επιχειρησιακά ταμεία

Το ήμισυ της χρηματοδότησης για τα ΕΠ παρέχεται από την ΕΕ και το υπόλοιπο 50 % από τα μέλη της ΟΠ. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης **αυξάνεται στο 60 % για τα πρώτα πέντε έτη μετά το έτος αναγνώρισης** της ΟΠ, πράγμα που σημαίνει ότι τα μέλη της ΟΠ είναι υπεύθυνα μόνο για το 40 % της χρηματοδότησης κατά την περίοδο αυτή.¹⁵

Ένα κατ' αποκοπή ποσό ύψους 2 % του συνολικού επιχειρησιακού ταμείου για το ΕΠ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών προσωπικού) που σχετίζονται με την προετοιμασία, την εφαρμογή και την παρακολούθηση του ΕΠ. Οι διοικητικές δαπάνες συγκεκριμένων παρεμβάσεων στο πλαίσιο ενός ΕΠ είναι επίσης επιλέξιμες για χρηματοδότηση εντός ανώτατου ορίου 4 % του συνολικού κόστους κάθε παρέμβασης.

Η διαχείριση των επιχειρησιακών ταμείων απαιτεί διαφάνεια και ακριβή παρακολούθηση από τις ίδιες τις ΠΟ, δεδομένου ότι τα ταμεία είναι πληρωτέα στις ΠΟ/ΕΟΠ. Εάν παραβιαστούν οι απαιτήσεις των ΕΠ, όπως ορίζονται στους κανονισμούς, οι ΟΠ/ΕΟΠ πρέπει να επιστρέψουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλη τη χρηματοδότηση που σχετίζεται με τη συγκεκριμένη παράβαση και να ανακτήσουν τη χρηματοδότηση αυτή από τον τελικό δικαιούχο της ενίσχυσης που έλαβαν (γεωργός).

Επιχειρησιακό ταμείο: η οικονομική λειτουργικότητα του ΕΠ¹⁶

Ένα επιχειρησιακό ταμείο χρηματοδοτείται από:

(α) τα **μέλη μιας ΟΠ ή η ίδια η ΟΠ ή και τα δύο**. Σε περίπτωση **ΕΟΠ** μέσω των μελών της ΕΟΠ.

(β) την **Ευρωπαϊκή Ένωση**.

Τα επιχειρησιακά κονδύλια **χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τις ΟΠ για τη χρηματοδότηση των ΕΠ** που έχουν εγκριθεί από τα κράτη μέλη.

2.5 Πώς χρηματοδοτούνται τα επιχειρησιακά προγράμματα;

Τα ΕΠ συγχρηματοδοτούνται από το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων(ΕΓΤΕ)**, το κύριο κονδύλιο του γεωργικού προϋπολογισμού που χρηματοδοτεί τις άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα της ΚΓΠ.

Κάθε κράτος μέλος πρέπει να ορίσει έναν **μέγιστο προϋπολογισμό για τη στήριξη των ΕΠ σε κάθε τομέα**. Αυτό διαφέρει από τον τομέα των οπωροκηπευτικών, για τον οποίο ο προϋπολογισμός είναι αορίστου χρόνου. Ο προϋπολογισμός ή το κονδύλιο που διατίθεται σε κάθε τομέα αφαιρείται από τη συνολική στήριξη που διατίθεται σε κάθε κράτος μέλος στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα της ΚΓΠ.

Το συνολικό κονδύλιο που μπορούν να διαθέσουν τα κράτη μέλη για τη στήριξη των ΕΠ σε άλλους τομείς περιορίζεται συνήθως στο **3 % του κονδυλίου του ΕΓΤΕ** που προορίζεται για το κράτος μέλος.¹⁷ Το συνολικό ποσό του κονδυλίου που προορίζεται για κάθε κράτος μέλος παρατίθεται στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.¹⁸

Εξαιρέση από το κονδύλιο που διατίθεται για τα ΕΠ¹⁹

Στους τομείς εκτός των οπωροκηπευτικών, του λυκίσκου και της ελιάς (ελαιόλαδο και επιτραπέζιο), τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να αυξήσουν το ποσοστό του προϋπολογισμού που χορηγείται στα ΕΠ σε 5 % (2 % περισσότερο από το κανονικό 3 %). Στην περίπτωση αυτή, το ποσό που αντιστοιχεί στην αύξηση αυτή αφαιρείται από το μέγιστο διαθέσιμο ποσό για άμεσες ενισχύσεις και δεν είναι πλέον διαθέσιμο για να χρησιμοποιηθεί για άλλες παρεμβάσεις, όπως η συνδεδεμένη εισοδηματική ενίσχυση.

¹³ Άρθρο 22 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/126 της Επιτροπής.

¹⁴ Η ΑΕΠ μπορεί να περιλαμβάνει προϊόντα που δεν απαιτείται να συμμορφώνονται με τα πρότυπα εμπορίας, όταν τα εν λόγω πρότυπα δεν εφαρμόζονται (για παράδειγμα εάν τα προϊόντα είναι μεταποιημένα).

¹⁵ Άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

¹⁶ Άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 - Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/126.

¹⁷ Άρθρο 88, παράγραφος 6 του Καν. (ΕΕ) 2021/2115.

¹⁸ Το ποσό των επιδοτήσεων για τα επιχειρησιακά προγράμματα βαμβακιού στα κράτη μέλη που αφορά το μέτρο αυτό (που ορίζονται στο παράρτημα VIII), αφαιρείται από τη συνολική κατανομή του παραρτήματος V πριν από τον υπολογισμό αυτού του μέγιστου ορίου 3% στη χώρα τους. Το μέτρο αυτό αφορά κυρίως την Ελλάδα.

¹⁹ Τίτλος III, κεφάλαιο II, τμήμα 3, υποτμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Πώς αρχίζω να συντάσσω ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα;

Το κεφάλαιο αυτό εξηγεί τον τρόπο λειτουργίας των ΕΠ, συμπεριλαμβανομένης της νομικής τους βάσης και της χρηματοδότησής τους, καθώς και τα βήματα που απαιτούνται για την προετοιμασία μιας αίτησης χρηματοδότησης.

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την ίδρυση ενός ΟΜΠ/ΟΠ στο [κεφάλαιο 1](#) και τον τρόπο χρηματοδότησης των ΕΠ στο [κεφάλαιο 2](#). Το [κεφάλαιο 4](#) παρέχει ορισμένες καλές πρακτικές για την αποτελεσματική ανάπτυξη ενός ΕΠ στο πλαίσιο μιας Π.Ο., ενώ ιδέες και έμπνευση για δράσεις που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο ΕΠ σας περιγράφονται στο [κεφάλαιο 5](#).

3.1 Νομική βάση και χρηματοδότηση

Όπως εξηγήθηκε στο κεφάλαιο 2, η ΚΓΠ μπορεί να προβλέπει χρηματοδοτική στήριξη μέσω των ΕΠ σε όλους σχεδόν τους γεωργικούς τομείς (κανονισμός 2021/2115 της ΕΕ). Κάθε κράτος μέλος αποφασίζει εάν και πώς θα συμπεριλάβει τομειακές παρεμβάσεις στο στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ, εκτός από τους τομείς των οπωροκηπευτικών και της μελισσοκομίας, όπου τα ΕΠ είναι υποχρεωτικά. Εκτός των υποχρεωτικών τομέων, οι εθνικές αρχές καθορίζουν επίσης τους συγκεκριμένους τομείς ΚΟΑΓ και τους τύπους παρεμβάσεων που μπορούν να συμπεριληφθούν σε ένα ΕΠ μέσω του στρατηγικού σχεδίου τους για την ΚΓΠ.

Για να λάβει χρηματοδότηση για ένα ΕΠ **πρέπει να αναγνωριστεί ένα ΠΟ (ή ΕΟΠ)**. Υπάρχει επίσης μια μεταβατική εξαίρεση για τα ΟΜΠ. Δείτε το κεφάλαιο 1 για περισσότερες πληροφορίες.

Μη διστάσετε να ρωτήσετε την αρμόδια αρχή σας ποιος ή ποιοι οργανισμοί υποστήριξης θα μπορούσαν να σας βοηθήσουν να συντάξετε το ΕΠ σας.

3.2 Ποια είναι τα βήματα για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης από την ΕΕ μέσω ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Εάν επιθυμείτε να ζητήσετε χρηματοδότηση για ένα ΕΠ, θα πρέπει να προετοιμάσετε και να υποβάλετε αίτηση στις αρμόδιες αρχές. Το ακριβές περιεχόμενο μιας αίτησης, η δομή της και η διαδικασία υποβολής καθορίζονται από κάθε εθνική αρχή, αλλά τα σημαντικά στοιχεία μπορούν να συνοψιστούν σε ένα σύνολο δέκα βημάτων.

Εικόνα 1: Πώς να υποβάλετε αίτηση στις αρμόδιες αρχές

Πριν ξεκινήσετε, θα πρέπει να προσδιορίσετε και να επικοινωνήσετε με τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση της αίτησής σας, ώστε να κατανοήσετε τη συνολική διαδικασία, από την υποβολή της αίτησης έως την αρχειοθέτηση του φακέλου. Οι εθνικές αρχές του κράτους μέλους σας θα σας ενημερώσουν επίσης για τις προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων. Το [παράρτημα 1](#) παρέχει πληροφορίες σχετικά με το πού μπορείτε να λάβετε πρόσθετες πληροφορίες.

Θα πρέπει να διαθέσετε επαρκή χρόνο για την εξέταση της αίτησης. Συνιστάται να ξεκινήσετε τη σύνταξη του φακέλου σας το συντομότερο δυνατό, χωρίς να περιμένετε μέχρι την ετήσια προθεσμία υποβολής.

Από την ανάπτυξη του έργου έως την υποβολή της αίτησης

1 - Ρύθμιση ενός έργου

a. Ελέγξτε ποια μέτρα και τομείς είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση

Το ΕΠ σας πρέπει να ακολουθήσει ένα ειδικό σύνολο κανόνων για να επωφεληθεί από τα ευρωπαϊκά κονδύλια. Οι κανόνες αυτοί επηρεάζουν όλα τα στάδια του ΕΠ σας, τόσο κατά την προετοιμασία της αίτησης χρηματοδότησης, όσο και κατά την υλοποίησή του και στα στάδια υποβολής εκθέσεων. **Σας συνιστούμε να αναλύετε όλους τους κανόνες που παρέχουν οι εθνικές αρχές πριν από τη σύνταξη της αίτησης** και να ανατρέχετε τακτικά στους κανόνες αυτούς κατά την προετοιμασία της αίτησής σας. Εάν δεν είστε σίγουροι για τις απαιτήσεις, επικοινωνήστε με τις εθνικές σας αρχές για να καταλάβετε ποια μέτρα είναι επιλέξιμα.

b. Αναζήτηση υποστήριξης

Η σύνταξη μιας αίτησης είναι μια πολύπλοκη διαδικασία και σας προτείνουμε να **αναζητήσετε τεχνική και νομική υποστήριξη** στα πρώτα στάδια του ΕΠ σας. Επικοινωνήστε με τις εθνικές σας αρχές, οι οποίες θα πρέπει να είναι σε θέση να σας δώσουν ονόματα οργανισμών και εμπειρογνομώνων που θα μπορούσαν να σας βοηθήσουν να συντάξετε και να προετοιμάσετε το ΕΠ σας.

c. Πώς να διαχειριστείτε καλύτερα το ΕΠ σας

Η επιτυχία του ΕΠ σας όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του **εξαρτάται από την ποιότητα των διαδικασιών διαχείρισης έργων** που εφαρμόζετε. Διαχείριση ενός ΕΠ σημαίνει οργάνωση και παρακολούθηση κάθε δράσης που αναλαμβάνεται ώστε να τηρούνται οι απαιτούμενες προθεσμίες, το κόστος και η ποιότητα. Ο διαχειριστής του έργου είναι σημαντικός για τη διασφάλιση της παράδοσης των αναμενόμενων αποτελεσμάτων (εκροές, παροχή κατάρτισης κ.λπ.). Ζητήστε βοήθεια από ειδικούς στη διαχείριση έργων, εάν δεν διαθέτετε αρκετή τεχνογνωσία στο εσωτερικό σας.

d. Ελέγξτε ότι ο οργανισμός σας πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την απόκτηση του καθεστώτος αναγνωρισμένου ΕΟ

Ως αναγνωρισμένος ΟΠ ή ΕΟΠ μπορείτε να παραλείψετε αυτό το βήμα. Εάν ο οργανισμός σας δεν έχει ακόμη αναγνωριστεί ως ΠΟ ή Α.Π.Ο., έχετε **τέσσερα χρόνια από την ημερομηνία έναρξης του ΕΠ για να επιτύχετε την αναγνώριση, με καταληκτική ημερομηνία τον Δεκέμβριο του 2027** (βλέπε [κεφάλαιο 1](#)). Επικοινωνήστε με τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την αναγνώριση για να κατανοήσετε όλες τις απαιτήσεις και τα κριτήρια αναγνώρισης. Ο έλεγχος αυτός πρέπει να διενεργείται πριν από τη σύνταξη του ΕΠ σας, καθώς τα κριτήρια αναγνώρισης ενδέχεται να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να συνταχθεί το ΕΠ σας.

2 - Σύνταξη και προετοιμασία της αίτησης

Πριν από την υποβολή αίτησης για ένα ΕΠ, θα πρέπει να γνωρίζετε ότι:

- a. Οι πληρωμές για τις δεσμεύσεις του ΕΠ μπορεί να διαρκέσουν πολύ: ρωτήστε τις εθνικές αρχές σχετικά με το χρονοδιάγραμμα των πληρωμών και **βεβαιωθείτε ότι διαθέτετε επαρκή μετρητά για να ολοκληρώσετε όλες τις διοικητικές εργασίες του ΕΠ σας**.
- b. Οι διοικητικές δραστηριότητες για τη δημιουργία και την παρακολούθηση του ΕΠ είναι σημαντικές: πρέπει να διαθέτετε τους **απαραίτητους και ικανούς ανθρώπινους πόρους**.
- c. Πρέπει να τηρούνται όλοι οι κανονισμοί που ισχύουν για το ΕΠ ή τη δομή σας. Η **συμμόρφωση ελέγχεται κατά την αξιολόγηση του φακέλου σας** από τις εθνικές αρχές.
- d. **Δεν επιτρέπεται διπλή ευρωπαϊκή χρηματοδότηση για το ίδιο ΕΠ**: η πηγή όλων των χρηματοδοτήσεων θα επαληθευτεί κατά την αξιολόγηση.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις δεσμεύσεις που πρέπει να τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια του ΕΠ, ώστε να εξασφαλίζεται η επιλεξιμότητά του κατά τη στιγμή της αίτησης πληρωμής.

Θα πρέπει να δοθεί προσοχή κατά τη σύνταξη της αίτησής σας, διότι αποτελεί τη βάση βάσει της οποίας οι εθνικές αρχές θα κρίνουν αν το ΕΠ σας είναι επιλέξιμο για στήριξη. **Η δομή και το περιεχόμενο της αίτησής σας πρέπει να ακολουθούν αυστηρά τις οδηγίες των εθνικών αρχών**. Εάν δεν είστε σίγουροι για τον τρόπο συμπλήρωσης των υποδειγμάτων, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με τις εθνικές αρχές για υποστήριξη.

Ελέγξτε την πληρότητα και την ακρίβεια της αίτησής σας πριν από την υποβολή της, αλλά να θυμάστε ότι οι αρχές μπορούν να ζητήσουν λεπτομερέστερες πληροφορίες κατά την αξιολόγηση του φακέλου σας.

3 - Υποβολή της αίτησής σας για το επιχειρησιακό πρόγραμμα

Η αίτησή σας πρέπει να υποβληθεί πριν από την ετήσια προθεσμία που καθορίζεται από τις εθνικές αρχές. **Ελέγξτε ότι η υποβολή σας πληροί όλες τις οδηγίες που παρέχονται από τις αρχές- σε αντίθετη περίπτωση θα απορριφθεί.** Ζητήστε από τις αρμόδιες αρχές να σας χορηγήσουν απόδειξη παραλαβής που να δείχνει ότι η αίτηση υποβλήθηκε εμπρόθεσμα.

4 - Ακολουθήστε τις οδηγίες της αίτησής σας μέχρι την αξιολόγηση

Η υποβολή της αίτησής σας για χρηματοδότηση δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση υπόσχεση οικονομικής στήριξης.

Η εξέταση των αιτήσεων και οποιαδήποτε κατανομή χρηματοδότησης στο πλαίσιο ενός ΕΠ υπόκειται σε όλους τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς κανονισμούς που διέπουν την περίοδο προγραμματισμού της ΚΓΠ 2023-2027.

Σας συνιστούμε να **διατηρείτε τακτική επαφή με τις αρχές** που είναι αρμόδιες για τη διεκπεραίωση της αίτησής σας, ώστε να κατανοείτε την πρόοδό της και να εντοπίζετε πιθανά προβλήματα. Αυτή η προσέγγιση θα εξοικονομήσει χρόνο και θα μπορούσε να συμβάλει στην εξασφάλιση θετικού αποτελέσματος.

Να είστε δραστήριοι! Μην διστάσετε να επικοινωνήσετε με την αρμόδια αρχή εάν δεν έχετε νέα σχετικά με την αξιολόγηση της αίτησής σας.

Πρέπει να φυλάσσετε και να αρχειοθετείτε όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν το ΕΠ σας, ώστε να παρέχετε τυχόν αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται κατά την παρακολούθηση και τους ελέγχους.

Μην ξεκινήσετε καμία δράση που έχει προγραμματιστεί στο ΕΠ σας πριν λάβετε επίσημα την πληροφορία ότι η χρηματοδότηση έχει χορηγηθεί!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Καλές πρακτικές για την αποτελεσματική κατάρτιση, διαχείριση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα: διδάγματα από τον τομέα των οπωροκηπευτικών

Το παρόν κεφάλαιο παρέχει ορισμένες αρχές ορθών πρακτικών για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των ΕΠ. Ισχύουν για τα ΕΠ ανεξάρτητα από τις συγκεκριμένες παρεμβάσεις που επιδιώκονται.

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την ίδρυση ΠΓ/ΠΓ στο [κεφάλαιο 1](#), τι είναι τα ΕΠ στο [κεφάλαιο 2](#) και πώς να ξεκινήσετε ένα ΕΠ στο [κεφάλαιο 3](#). Ιδέες και έμπνευση για δράσεις που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο ΕΠ σας περιγράφονται στο [κεφάλαιο 5](#).

Μια ΟΠ μπορεί να διδαχθεί από **καλές πρακτικές που αποσκοπούν στην απλούστευση της διαδικασίας ή στη μείωση του κόστους και του χρόνου που απαιτείται** καθ' όλη τη διάρκεια της ανάπτυξης και της υλοποίησης ενός ΕΠ. Οι πρακτικές που παρουσιάζονται εδώ έχουν χρησιμοποιηθεί με επιτυχία **από ΟΠ στον τομέα των οπωροκηπευτικών**.

Ορισμένες από τις **δέκα ορθές πρακτικές** επικεντρώνονται στη φάση σχεδιασμού του ΕΠ, άλλες στη διαχείρισή του ή/και στην υποβολή εκθέσεων.

Κατατάξαμε τις καλές πρακτικές που εντοπίσαμε σύμφωνα με τις:

Αποτελεσματικότητα: σε ποιο βαθμό η ορθή πρακτική είναι χρήσιμη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ΟΠ κατά την ανάπτυξη και τη διαχείριση του ΕΠ ή/και για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών, τη μείωση του κόστους και του χρόνου, τη βελτίωση της ποιότητας του ΕΠ. Κλίμακα: 1 (πολύ χαμηλή αποτελεσματικότητα), 2 (χαμηλή), 3 (μέτρια), 4 (υψηλή) και 5 (πολύ υψηλή αποτελεσματικότητα).

Αναπαραγωγιμότητα: to what extent the good practice could be replicated in other sectors, i.e., the extent to which the good practice is specific to the fruit and vegetables sector or to the individual POs that developed it in the first place. Scale: 1 (very low replicability), 2 (low), 3 (medium), 4 (high) and 5 (very high replicability).

Μαζί με τα δύο κύρια ζητήματα που προαναφέρθηκαν, εξετάσαμε επίσης:

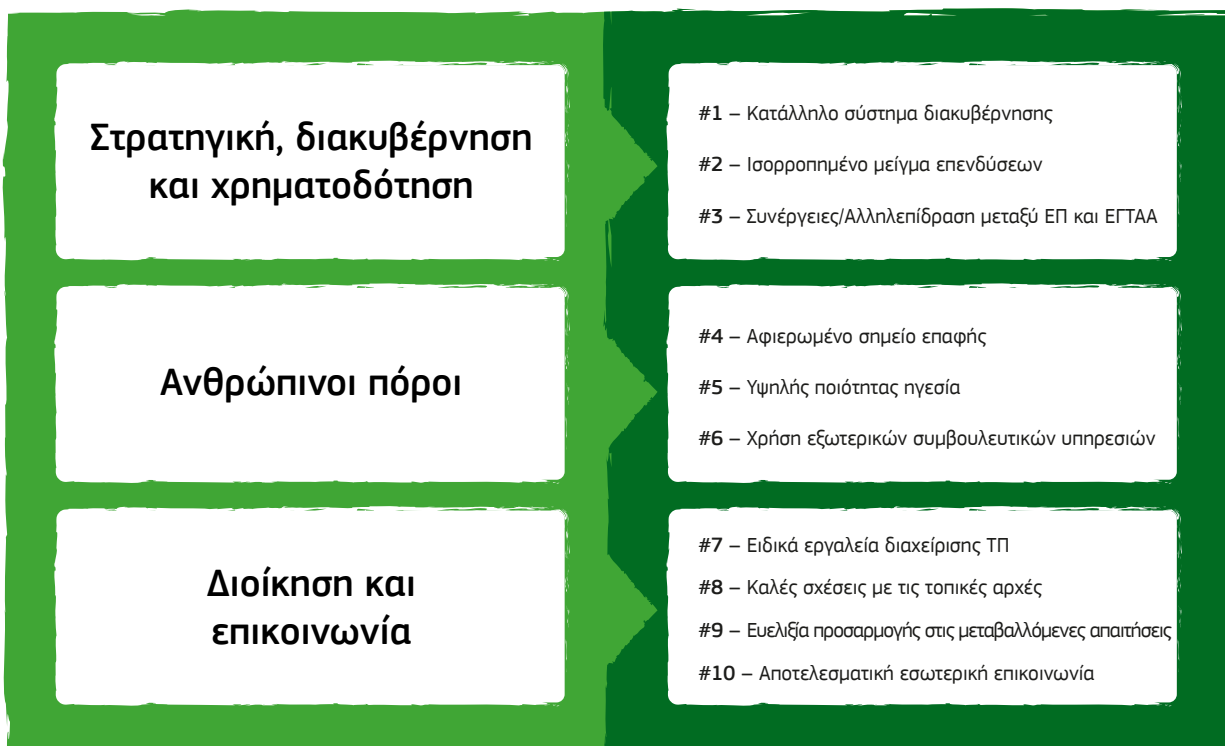
Απαιτούμενος χρόνος: σε ποιο βαθμό η ορθή πρακτική απαιτεί χρόνο για να εφαρμοστεί σωστά και να τελειοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τα λάθη, την επανεξέταση ή την αναθεώρηση της αρχικής της δομής κ.λπ. Κλίμακα: 1 (πολύ σύντομο χρονικό διάστημα), 2 (σύντομο), 3 (μεσαίο), 4 (μεγάλο) και 5 (πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα).

Κόστος: σε ποιο βαθμό η ορθή πρακτική απαιτεί οικονομικούς πόρους για να υιοθετηθεί και να εφαρμοστεί. Κλίμακα: 1 (πολύ χαμηλό κόστος), 2 (χαμηλό), 3 (μεσαίο), 4 (υψηλό) και 5 (πολύ υψηλό κόστος).

Παρόλο που οι δέκα καλές πρακτικές που εντοπίστηκαν αφορούν κυρίως γενικές λύσεις που μπορούν να υιοθετηθούν από την ΠΟ στην οργάνωσή της, είναι δυνατόν να ταξινομηθούν σε τρεις κύριες ομάδες, όπως φαίνεται στο Σχήμα 2.

Εικόνα 2: Ομάδες αναγνωρισμένων καλών πρακτικών

Τα ακόλουθα φυλλάδια περιγράφουν δέκα αναγνωρισμένες ορθές πρακτικές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι ΟΠ σε σχέση με ένα ΕΠ για την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών. Παρέχονται πρακτικές πληροφορίες για την εφαρμογή τους και αναφέρονται σε οπτική μορφή ενδείξεις σχετικά με την κύρια φάση του ΕΠ στην οποία η ορθή πρακτική είναι περισσότερο σχετική (δηλαδή, σύνταξη/ανάπτυξη, εφαρμογή/διαχείριση, παρακολούθηση/αναφορά).

4.1 Καλή πρακτική 1 - Κατάλληλο σύστημα διακυβέρνησης

Συνέπεια μεταξύ του υφιστάμενου συστήματος διακυβέρνησης και της λήψης αποφάσεων σχετικά με το ΕΠ

Η σημασία της εμπιστοσύνης στο σύστημα διακυβέρνησης που χρησιμοποιείται από την ΠΟ όταν πρόκειται για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με ένα ΕΠ είναι σημαντική στη φάση ανάπτυξης και υλοποίησης του ΕΠ. Τα πιο συνηθισμένα και επιτυχημένα συστήματα διακυβέρνησης βασίζονται σε μια **μικτή στρατηγική**, η οποία δημιουργεί μια ισορροπία μεταξύ μιας "καθαρής" προσέγγισης "από κάτω προς τα πάνω" και μιας "καθαρής" προσέγγισης "από πάνω προς τα κάτω". Αυτό ισχύει και για την ανάπτυξη ενός επενδυτικού σχεδίου για τη χρήση των χρηματοδοτικών πόρων που διατίθενται από το ΕΠ.

- ▶ **Προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω** ξεκινά με τη συλλογή των αναγκών από τη βάση των μελών. Στη συνέχεια, τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται για να σχηματίσουν ένα επενδυτικό σχέδιο για τον ΟΠ. Στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, η επιλογή των στόχων για το ΕΠ βασίζεται σε ένα αίτημα προς τα μέλη να προσδιορίσουν τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους, οι οποίες στη συνέχεια αναλύονται για την κατάρτιση στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών που θα συζητηθούν στις γενικές συνελεύσεις. Συχνά χρησιμοποιείται ένα ερωτηματολόγιο για τη συλλογή των αναγκών των μελών.
- ▶ **Προσέγγιση από πάνω προς τα κάτω** ξεκινά με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων από τον πρόεδρο, το διοικητικό συμβούλιο ή - ειδικά για μικρότερες ΟΠ - από μια συμβουλευτική εταιρεία. Αφού καθοριστούν κεντρικά οι κύριες στρατηγικές προτεραιότητες, η βάση των μελών εντάσσεται στη διαδικασία. Κάθε μέλος εκφράζει την προθυμία του να στηρίξει το επενδυτικό σχέδιο στο ποσοστό που του αναλογεί. Αυτή η προσέγγιση περιλαμβάνει συνήθως τον πρόεδρο στα αρχικά στάδια, το διοικητικό συμβούλιο και τις τεχνικές υπηρεσίες. Οι προτεινόμενες επενδύσεις παρουσιάζονται στα μέλη, τα οποία αποφασίζουν ποιες επενδύσεις επιθυμούν να πραγματοποιηθούν το επόμενο έτος ή τα επόμενα έτη. Μερικές φορές μια συμβουλευτική εταιρεία ηγείται της διαδικασίας λόγω της καλύτερης γνώσης των απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν οι επενδύσεις.

Η προσέγγιση "από κάτω προς τα πάνω" διασφαλίζει ότι οι πραγματικές ανάγκες των μελών της ΟΠ λαμβάνονται δεόντως υπόψη στη στρατηγική. Από την άλλη πλευρά, μια προσέγγιση από πάνω προς τα κάτω οδηγεί σε μια (συνήθως) πιο συνεπή στρατηγική σε επίπεδο ΟΠ και στην πραγματοποίηση κρίσιμων πολυετών επενδύσεων. **Η χρήση του υφιστάμενου συστήματος διακυβέρνησης των ΠΟ για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός ΕΠ είναι καθοριστικής σημασίας.**

Πολλές ΟΠ στον τομέα των οπωροκηπευτικών χρησιμοποιούσαν - με συνέπεια προς τα συστήματα διακυβέρνησης που διαθέτουν - στοιχεία της προσέγγισης "από πάνω προς τα κάτω" και της προσέγγισης "από κάτω προς τα πάνω" στη διαδικασία ανάπτυξης ενός ΕΠ. **Αυτή η "μικτή στρατηγική" περιλαμβάνει συνήθως προ-συναντήσεις με τα μέλη**, όπου οι πιο κρίσιμες ανάγκες που εντοπίζονται μπορούν να εξεταστούν παράλληλα με τις ανάγκες που προσδιορίζονται από τη διοίκηση της ΟΠ. Ορισμένες φορές ακολουθείται μια πιο δομημένη αμφίδρομη προσέγγιση, όπου οι τεχνικοί της ΠΟ περιγράφουν τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της ΠΟ και παρέχουν άλλες τεχνικές πληροφορίες στα μέλη, ώστε να μπορούν να αναπτύξουν τα αιτήματά τους στο πλαίσιο αυτής της δομής.

Ένα σύστημα διακυβέρνησης που είναι ισορροπημένο και λειτουργεί καλά στην καθημερινή διαχείριση του ΠΟ θα διασφαλίσει

επίσης την αποτελεσματική διαχείριση της λήψης αποφάσεων που σχετίζονται με το ΕΠ- ως εκ τούτου, **δεν υπάρχει ανάγκη προσαρμογής της διακυβέρνησης του ΠΟ για τη σύνταξη ενός ΕΠ. Αντιθέτως, ο σεβασμός του ισχύοντος συστήματος διακυβέρνησης είναι ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί η συνοχή με τις συνολικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων της ΟΠ και να καταστεί σαφές σε όλα τα μέλη ότι οι συνήθεις τρόποι χορήγησης αντιπροσωπευτικότητας τηρούνται και κατά την ενασχόληση με το ΕΠ.**

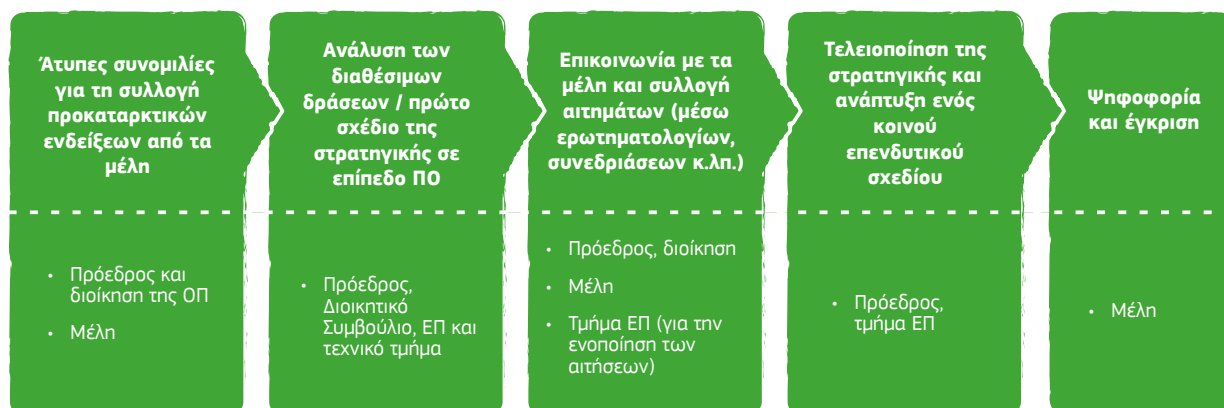
Τυπικά συστήματα διακυβέρνησης ανάλογα με το μέγεθος του Π.Ο.

Τα συστήματα διακυβέρνησης που απαντώνται σε επίπεδο ΠΟ/ΑΠΟ μπορούν να ομαδοποιηθούν κατά προσέγγιση ως εξής:

Μέγεθος της ΟΠ	Τυπικό σύστημα διακυβέρνησης
Μικρότερες ΟΠ	Γενική Συνέλευση (ΓΣ) + Διοικητικό Συμβούλιο με τις περισσότερες αποφάσεις να λαμβάνονται σε επίπεδο ΓΣ
Μεσαίου μεγέθους ΟΠ	Γενική Συνέλευση + Διοικητικό Συμβούλιο + Γραμματεία ΟΠ με τις περισσότερες αποφάσεις να λαμβάνονται σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου με επικύρωση από τη ΓΣ
Μεγαλύτερα ΟΠ	Κεντρική Γενική Συνέλευση και περιφερειακές ΓΣ + Διοικητικό Συμβούλιο + Τομεακές επιτροπές + Γενική Γραμματεία, όπου οι μηχανισμοί λήψης αποφάσεων είναι πιο πολύπλοκοι και συχνά αφορούν μεμονωμένες δομές

Όλα αυτά τα συστήματα διακυβέρνησης υποστηρίζουν τη φάση ανάπτυξης ενός ΕΠ, με το μόνο πιθανό ζήτημα που αφορά μικρότερες ΟΠ, όπου δεν είναι δυνατόν να ανατεθούν τα διοικητικά καθήκοντα του προγράμματος σε έναν ειδικό υπάλληλο. Παρόλο που στην πράξη θα διαφέρει ανάλογα με τις ειδικές διαδικασίες του εκάστοτε ΟΠ, η αξιολόγηση μιας **τυπικής μικτής διαδικασίας** για ένα μικρό ή μεσαίο ΟΠ απεικονίζεται στο παρακάτω σχήμα.

Εικόνα 3: Μικτή διαδικασία για μικρό ή μεσαίο ΟΠ

Αποτελεσματικότητα: Πολύ υψηλή- η πρακτική αυτή θεωρείται κοινός παράγοντας επιτυχίας για τη συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων ΕΟ.

Αναπαραγωγικότητα: Ο- σεβασμός της διακυβέρνησης των ΟΠ μπορεί εύκολα να διατηρηθεί και σε άλλους τομείς, αφού καθιερωθεί, και η έλλειψη άμεσων δεσμών μεταξύ των συγκεκριμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και της ορθής πρακτικής την καθιστά εύκολα μεταβίβασιμη σε ΟΠ που δραστηριοποιούνται σε άλλους τομείς.

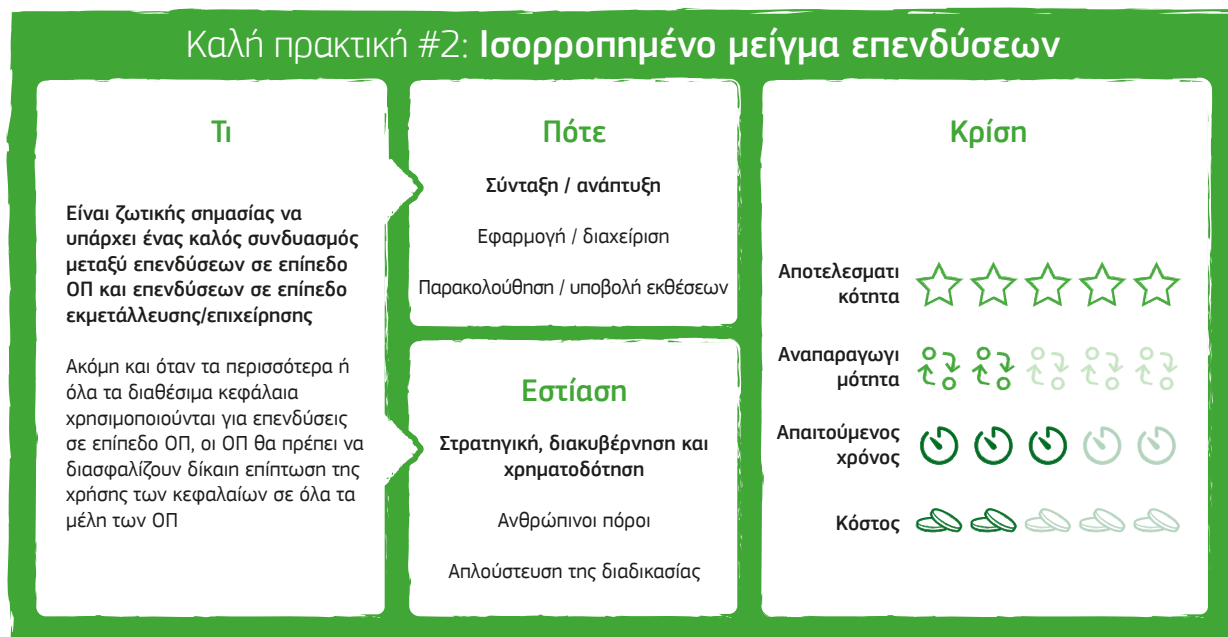

Απαιτούμενος χρόνος: Μέτρια- η ανάπτυξη του κατάλληλου συνδυασμού μεταξύ των προσεγγίσεων "από πάνω προς τα κάτω" και "από κάτω προς τα πάνω" και η χρήση του για το σχεδιασμό και την εφαρμογή των ΕΠ μπορεί να πάρει κάποιο χρόνο, κυρίως λόγω της τελειοποίησης που απαιτείται για την πρακτική υιοθέτηση του ΕΠ. Ωστόσο, η σωστή ισορροπία εξασφαλίζει συνήθως ότι οι αποφάσεις που σχετίζονται με το ΕΠ μπορούν να ληφθούν εγκαίρως και με σεβασμό στις προθεσμίες.

Κόστος: Χαμηλό- Γενικά, δεν απαιτούνται ειδικές δαπάνες ή επενδύσεις για την εφαρμογή των διαδικασιών διακυβέρνησης στις διαδικασίες που σχετίζονται με το ΕΠ. Το σημαντικότερο στοιχείο κόστους είναι πιθανό να σχετίζεται με το χρόνο που δαπανάται για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της διαδικασίας από τα διάφορα εμπλεκόμενα άτομα.

4.2 Καλή πρακτική 2 – Ισορροπημένο μείγμα επενδύσεων

Είναι πολύ σημαντικό κατά το σχεδιασμό του επενδυτικού σχεδίου για ένα ΕΠ να διασφαλίζεται ότι καλύπτονται οι ανάγκες του ΟΠ στο σύνολό του, καθώς και εκείνες των μεμονωμένων μελών. Ο στόχος αυτός θα πρέπει να επιδιώκεται όχι μόνο από στρατηγική άποψη (βλ. *ορθή πρακτική αριθ. 1 - Κατάλληλο σύστημα διακυβέρνησης*), αλλά και από οικονομική άποψη. **Είναι ζωτικής σημασίας να αναπτυχθεί ένας καλός συνδυασμός μεταξύ των επενδύσεων σε επίπεδο ΟΠ και των επενδύσεων σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης/επιχείρησης, εξασφαλίζοντας έτσι ότι όλα τα μέλη θα έχουν άμεσο όφελος για τις δραστηριότητές τους και ότι θα αισθάνονται ότι δεσμεύονται να ακολουθήσουν το ΕΠ.**

Συνήθως, τουλάχιστον ένα μέρος των συνολικών κεφαλαίων των ΕΠ αφιερώνεται σε επενδύσεις σε επίπεδο μεμονωμένων μελών σε ΕΠ στον τομέα των οπωροκηπευτικών. Στους τομείς εκτός των οπωροκηπευτικών, η δυνατότητα κατεύθυνσης πόρων σε επενδύσεις σε επίπεδο μεμονωμένων εταιρειών μελών θα εξαρτηθεί από τα συνολικά διαθέσιμα κεφάλαια, τους ειδικούς μηχανισμούς που προβλέπονται και τους στόχους του ΕΠ που επιδιώκονται. Ακόμη και όταν τα περισσότερα ή όλα τα διαθέσιμα κεφάλαια χρησιμοποιούνται για επενδύσεις σε επίπεδο ΟΠ, οι ΟΠ θα πρέπει να διασφαλίζουν δίκαιη επίπτωση της χρήσης των κεφαλαίων σε όλα τα μέλη των ΟΠ.

Όταν μέρος του ΕΠ κατανέμεται σε μεμονωμένα μέλη, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σαφείς μηχανισμοί για τον καθορισμό των μεριδίων. Για παράδειγμα, ένας τρόπος για να γίνει αυτό είναι σύμφωνα με τη συμβολή των μελών στη συνολική αξία της εμπορεύσιμης παραγωγής (ΑΑΠ). Μια άλλη επιλογή είναι η εφαρμογή κινήτρων για καινοτόμες και πολυετείς επενδύσεις.

Οι τυπικές επενδύσεις και δαπάνες σε επίπεδο ΟΠ μπορεί να περιλαμβάνουν μηχανήματα, υλικό και λογισμικό, καθώς και αμοιβές για τεχνικούς και υπαλλήλους για το μάρκετινγκ και τον ποιοτικό έλεγχο. Από την άλλη πλευρά, οι επενδύσεις σε επίπεδο εταιρείας-μέλους συχνά περιλαμβάνουν καινοτομία για τη βελτίωση της αποδοτικότητας της χρήσης του νερού, τεχνικές λύσεις φιλικές προς το περιβάλλον (π.χ. βιοδιασπώμενες μεμβράνες) και αναβάθμιση ή ανανέωση των γραμμών διαλογής και συσκευασίας.

Μεμονωμένα μέλη ενδέχεται να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένα προβλήματα κατά την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ωστόσο, είναι δυνατόν να:

- ▶ να εφαρμοστεί επείγουσα ή ενδοετήσια αλλαγές στο ΕΠ- ή,
- ▶ οι μη ολοκληρωμένες επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν από άλλα μέλη της ΟΠ που βρίσκονται σε καλύτερη οικονομική θέση, έτσι ώστε να τηρείται το συνολικό σχέδιο.

Πιο συγκεκριμένα, οι ΟΠ διεξάγουν διάφορες δραστηριότητες παρακολούθησης (έως τέσσερις ανά έτος) των επενδύσεων σε επίπεδο εκμετάλλευσης. Συνήθως, οι υπεύθυνοι για την υποβολή εκθέσεων διενεργούν τον πρώτο γύρο ελέγχων και στη συνέχεια συζητούν με τη διοίκηση του ΠΟ τυχόν ανάγκες προσαρμογής του ΕΠ ή ανακατανομής των επενδύσεων.

Αποτελεσματικότητα: Πολύ υψηλό- από πρακτική άποψη, η καλή ισορροπία μεταξύ των επενδύσεων σε κεντρικό επίπεδο και εκείνων σε επίπεδο εκμετάλλευσης μπορεί να κάνει τη διαφορά μεταξύ ενός συμφωνημένου και κοινού προγράμματος με υψηλό επίπεδο δέσμευσης όλων των συμμετεχόντων και ενός προγράμματος που θεωρείται ότι "επιβάλλεται" από την ανώτατη διοίκηση, με προφανώς αρνητικές επιπτώσεις.

Αναπαραγωγικότητα: Χαμηλό- Η προσέγγιση αυτή μπορεί θεωρητικά να εφαρμοστεί και σε άλλους τομείς εκτός των οπωροκηπευτικών, αν και η πραγματική δυνατότητα αναπαραγωγής της δεν είναι εγγυημένη και θα εξαρτηθεί από το μέγεθος των διαθέσιμων πόρων και από τον τρόπο με τον οποίο οι ΟΠ σε άλλους τομείς συνήθως συνεργάζονται και εμπλέκουν τα μέλη τους.

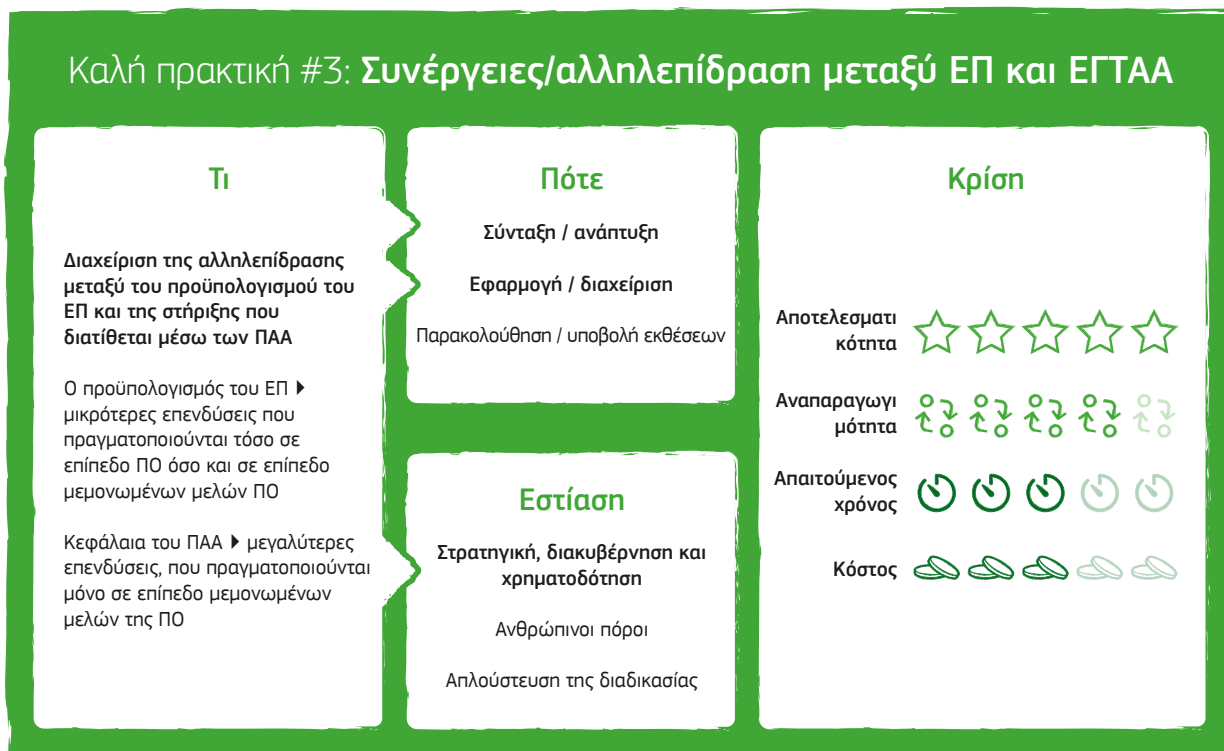

Απαιτούμενος χρόνος: Μέτριο- παρόλο που από καθαρά θεωρητική άποψη η διαδικασία μπορεί να μην χρειάζεται μεγάλο χρονικό διάστημα για να εφαρμοστεί, θα πρέπει να σημειωθεί ότι απαιτείται επαρκής χρόνος για να βεβαιωθεί ο ΕΟ ότι το μείγμα είναι σύμφωνο με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Είναι επίσης απαραίτητο να κατανοήσουν τα μέλη ότι η δαπάνη όλων των διαθέσιμων κονδυλίων σε επίπεδο εκμετάλλευσης δεν είναι συνήθως η καλύτερη λύση μακροπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, η χρονική διάσταση είναι πιθανό να ποικίλλει ανάλογα με τα συγκεκριμένα πλαίσια, τα εμπλεκόμενα άτομα και την εμπειρία τους με τις διαδικασίες χρηματοδότησης.

Κόστος: Πολύ χαμηλό- Το οικονομικό κόστος αυτής της πρακτικής είναι γενικά χαμηλό (χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κόστος των πραγματικών επενδύσεων), δεδομένου ότι απαιτεί μόνο μια συμφωνία σχετικά με τον τρόπο χρήσης των διαθέσιμων κονδυλίων με βάση την εξέταση των αναγκών συγχρηματοδότησης και της επενδυτικής ικανότητας των μελών των ΟΠ.

4.3 Καλή πρακτική 3 – Συνέργειες/αλληλεπίδραση μεταξύ ΕΠ και ΕΓΤΑΑ

Πολλές ΟΠ στον τομέα των οπωροκηπευτικών υπογράμμισαν τη σημασία της έξυπνης και ακριβούς διαχείρισης της αλληλεπίδρασης μεταξύ του προϋπολογισμού του ΕΠ και της στήριξης που διατίθεται μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για την αποτελεσματική κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των ΟΠ και των μελών τους. Είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι το ΕΓΤΑΑ - μέσω των εθνικών στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ - παρέχει χρηματοδοτική στήριξη όχι μόνο για επενδύσεις, αλλά και για άλλους τύπους παρεμβάσεων. Αυτά περιλαμβάνουν εργαλεία διαχείρισης κινδύνων, την προώθηση της συνεργασίας και την προώθηση της καινοτομίας, της κατάρτισης και της παροχής συμβουλών και άλλων μορφών ανταλλαγής γνώσεων και διάδοσης πληροφοριών. Ο προϋπολογισμός του ΕΠ χρησιμοποιείται συνήθως για μικρότερες επενδύσεις και άλλα είδη παρεμβάσεων που πραγματοποιούνται τόσο σε επίπεδο ΟΠ όσο και σε επίπεδο μεμονωμένων μελών ΟΠ. Από την άλλη πλευρά, τα κονδύλια του ΕΓΤΑΑ καλύπτουν συνήθως μεγαλύτερες επενδύσεις και άλλα είδη παρεμβάσεων (π.χ. εφαρμογή εργαλείων διαχείρισης κινδύνων), που πραγματοποιούνται μόνο σε επίπεδο μεμονωμένου μέλους της ΟΠ. Ένα από τα αναγνωρισμένα πλεονεκτήματα του προϋπολογισμού του ΕΠ είναι ότι η ΟΠ μπορεί να συντονίζει τις επενδύσεις/παρεμβάσεις σε επίπεδο εκμετάλλευσης, ενώ αυτό είναι πολύ πιο δύσκολο με το ΕΓΤΑΑ, όπου οι γεωργοί λειτουργούν ανεξάρτητα.

Ενώ τα κονδύλια του ΕΓΤΑΑ στοχεύουν συνήθως σε τακτικές/κανονικές δράσεις και επενδύσεις (αλλά σε ορισμένες περιφέρειες επιτρέπονται και στρατηγικές επενδύσεις), όπως εκείνες σε έργα καινοτομίας ή σε εγκαταστάσεις μεταποίησης ή συσκευασίας μεγάλης κλίμακας), οι προϋπολογισμοί των ΕΠ θα πρέπει να επικεντρώνονται σε καινοτόμες και στρατηγικές επενδύσεις και σε επενδύσεις που υποστηρίζουν τους μακροπρόθεσμους στόχους της ΟΠ. Τούτου λεχθέντος, οι ΟΠ μπορούν επίσης να επιλέξουν να χρηματοδοτήσουν καινοτόμες και στρατηγικές επενδύσεις ή παρεμβάσεις μέσω της στήριξης του ΕΓΤΑΑ και τακτικές/κανονικές δράσεις και επενδύσεις μέσω του προϋπολογισμού του ΕΠ. Διαφορετικά ποσοστά επιδότησης εφαρμόζονται συνήθως σε παρόμοιες δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του ΕΠ ή του ΕΓΤΑΑ- για το λόγο αυτό, μια ΟΠ πρέπει να επιλέξει προσεκτικά το καλύτερο μέσο για τη χρηματοδότηση των διαφόρων επενδυτικών αναγκών.

Αποτελεσματικότητα: Πολύ υψηλό- αυτός είναι άλλος ένας βασικός παράγοντας για την επιτυχή εφαρμογή των ΕΠ. Οι διαφορετικές δυνατότητες χρηματοδότησης που προσφέρουν τα ΕΠ και το ΕΓΤΑΑ θα πρέπει να αναγνωριστούν από τις ΟΠ, λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρώτο έχει ως στόχο την προώθηση επενδύσεων για τα μέλη ως ομάδα, ενώ το δεύτερο επικεντρώνεται πολύ περισσότερο στην παροχή ευκαιριών για μεμονωμένες επενδύσεις σε επίπεδο εκμετάλλευσης.

Αναπαραγωγικότητα: Υψηλό- η πρακτική αυτή μπορεί φυσικά να επαναληφθεί και σε άλλους τομείς, αν και θα πρέπει να δοθεί προσοχή στις συγκεκριμένες διαφορές μεταξύ των ευκαιριών που παρέχονται τόσο από τη χρηματοδότηση του ΕΠ όσο και από το ΕΓΤΑΑ σε σχέση με τη διαφορετική εστίαση των επενδύσεων.

Απαιτούμενος χρόνος: Μέτρια- από κοινού με την [ορθή πρακτική αρ.2 - Ισορροπημένο μείγμα επενδύσεων](#), ενώ η χρονική διάσταση δεν είναι μεγάλη, απαιτείται λίγος χρόνος για να εξοικειωθεί ο ΕΟ με το διαφορετικό πεδίο χρηματοδότησης στο πλαίσιο των ΕΠ και του ΕΓΤΑΑ, προκειμένου να βρεθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ των δύο πηγών χρηματοδότησης.

Κόστος: Μέτριο- η χρηματοδοτική συμμετοχή είναι μέτρια, δεδομένου ότι κάθε απόφαση σχετικά με τη χρήση κονδυλίων που προέρχονται από τα ΕΠ και το ΕΓΤΑΑ συνεπάγεται την επιλογή του τρόπου χρήσης της χρηματοδότησης.

4.4 Καλή πρακτική 4 – Ειδικό σημείο επαφής

Αποτελεί πολύ συνηθισμένη πρακτική, η οποία έχει αποδειχθεί ότι αποφέρει απτά οφέλη, ο καθορισμός ενός υπεύθυνου επικοινωνίας ή - στην περίπτωση μεγαλύτερων ΟΠ - η δημιουργία μιας ειδικής ομάδας επαγγελματιών εντός του ΟΠ για την εκτέλεση διοικητικών καθηκόντων. Αυτό το άτομο ή η ομάδα διατηρεί τα μέλη της ΟΠ προσηλωμένα στο ΕΠ και παρακολουθεί την πρόοδό του.

Αυτό το άτομο ή η ομάδα συνεργάζεται συνήθως στενά με τον πρόεδρο και το διοικητικό συμβούλιο και συμμετέχει στο σχεδιασμό του ΕΠ από την αρχή του. Συνήθως διαθέτουν καλό συνδυασμό τεχνικών και οικονομικών γνώσεων και νομικού/διαδικαστικού υπόβαθρου, ώστε να μπορούν εύκολα να εντοπίζουν τις αλλαγές στη σχετική νομοθεσία και να αναπτύσσουν λύσεις στα πιο συνηθισμένα διοικητικά προβλήματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τη θέση αυτή κατέχει γεωργός μερικής απασχόλησης με ευρύτερο επιχειρηματικό υπόβαθρο. Περαιτέρω σχετικές δεξιότητες μπορούν να αναπτυχθούν με ειδική κατάρτιση ή κατά την εργασία.

Σε όλες τις αναλυθείσες ΟΠ υπήρχε **υπήρχε τουλάχιστον ένα άτομο αφιερωμένο στις δραστηριότητες που σχετίζονται με το ΕΠ**. Οι καλυπτόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν συνήθως εκείνες που σχετίζονται με το σχεδιασμό, την επικοινωνία, την εφαρμογή, την υποβολή εκθέσεων και την παρακολούθηση του ΕΠ. Ο ακριβής τρόπος με τον οποίο οι δραστηριότητες αυτές εντάσσονται σε ένα επίσημο τμήμα/ομάδα εξαρτάται από την εσωτερική δομή του εκάστοτε ΠΟ. Για τις μικρότερες ΟΠ, **δεν είναι απαραίτητο ένα άτομο να ασχολείται με πλήρη απασχόληση** με τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το ΕΠ, ωστόσο **είναι σημαντικό να είναι υπεύθυνο και να αναγνωρίζεται ως το σημείο επαφής αναφοράς για θέματα που σχετίζονται με το ΕΠ**. Εκτός από αυτούς τους εσωτερικούς πόρους, ορισμένες ΠΟ υποστηρίζονται επίσης από εξωτερικούς συμβούλους (βλ *καλή πρακτική η. 6 - Χρήση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, για περισσότερες λεπτομέρειες*). Αρκετές ΟΠ τόνισαν τη σημασία της ύπαρξης ομάδας εμπειρογνομώνων, όπου το διοικητικό προσωπικό συνήθως συνοδεύεται από τουλάχιστον έναν γεωπόνο ή κάποιον με νομικές και τεχνικές γνώσεις των διαδικασιών που σχετίζονται με την έγκριση και την παρακολούθηση του ΕΠ.

Δραστηριότητες	Τυπικό υπόβαθρο/ απαιτούμενες δεξιότητες	Μπορεί να χρειαστούν περισσότερα από ένα άτομα/προφίλ
Συλλογή ανατροφοδότησης από τα μέλη	Διοικητικό, γραμματεία	Όχι
Παρακολούθηση των προθεσμιών του έργου		
Συγκεντρώστε τα αποδεικτικά στοιχεία (τιμολόγια κ.λπ.) για να αποδείξετε την ορθή χρήση των χρημάτων που ελήφθησαν μέσω του ΕΠ		
Αναφορές, εισαγωγή δεδομένων και διαχείριση λογισμικού		
Διαχειρίζεται την επικοινωνία εντός και εκτός της ΟΠ (π.χ. μεταξύ του Προέδρου/Διοικητικού Συμβουλίου και των μελών, της ΟΠ και των αρμόδιων αρχών, με εξωτερικούς συμβούλους κ.λπ.)	Επικοινωνία, διπλωματία	
Επικοινωνία με την αρμόδια αρχή για ζητήματα, ερμηνεία του κανονισμού και διευκρινίσεις		
Μελέτη της εξέλιξης των κανονισμών, προσδιορισμός των διαθέσιμων δράσεων για την ΠΟ	Νομικά, τεχνικά	Ναι
Παροχή συμβουλών σχετικά με τις στρατηγικές ευκαιρίες και συμβολή στο πρώτο σχέδιο του ΕΠ		
Αλληλεπίδραση με τα μέλη σχετικά με τεχνικά θέματα και δραστηριότητες στη γεωργική εκμετάλλευση (κλίμακα επενδύσεων, αλλαγές ποικιλιών, καινοτομία, περιβαλλοντικές δράσεις κ.λπ.)	Τεχνικά, οικονομικά	
Στενή συνεργασία με τη διοίκηση για την ανάπτυξη ενός συνεκτικού επενδυτικού σχεδίου		
Άμεση διαχείριση των επικαιροποιήσεων και τροποποιήσεων του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου	Νομικά, τεχνικά, οικονομικά	

Αποτελεσματικότητα: Πολύ υψηλό- αυτό είναι ένα κοινό χαρακτηριστικό όλων των ΟΠ που ανέφεραν την επιτυχή εφαρμογή ενός ΕΠ.

Αναπαραγωγιμότητα: Υψηλή- είναι δυνατόν και προτιμότερο να προβλεφθούν περισσότερο ή λιγότερο δομημένες ομάδες σε άλλους τομείς από τα πρώτα κίονα στάδια της διαδικασίας σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης του ΕΠ. Αυτό θα επιτρέψει την ανάπτυξη της εσωτερικής γνώσης με την πάροδο του χρόνου στους διάφορους οργανισμούς, όπως συνέβη στον τομέα των οπωροκηπευτικών.

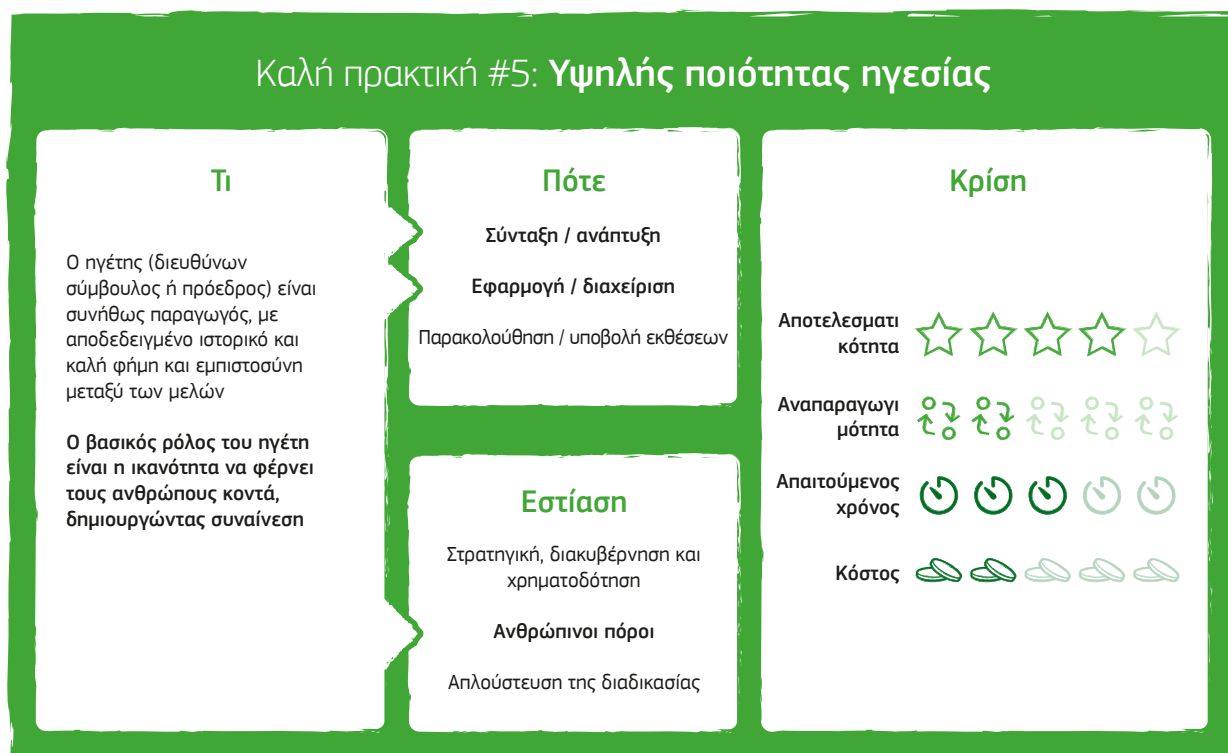

Απαιτούμενος χρόνος: Πολύ υψηλός- χρειάζεται χρόνος για να αναπτυχθεί εσωτερικά η απαραίτητη τεχνογνωσία για την εκτέλεση των πιο σύνθετων εργασιών. Οι εργαζόμενοι πρέπει να εξοικειωθούν τόσο με την εσωτερική δομή της ΟΠ (τα μέλη και οι ανάγκες/ιδιαιτερότητές τους) όσο και με τα εξωτερικά στοιχεία που πρέπει να αναλυθούν (νομικές και τεχνικές απαιτήσεις, γραφεία των αρμόδιων αρχών, διαδικασίες που σχετίζονται με αιτήσεις για αλλαγές στο ΕΠ, κ.λπ.) Όταν η ΠΟ στοχεύει στην ανάθεση πιο σύνθετων δραστηριοτήτων σε ένα άτομο ή σε μια ειδική ομάδα, απαιτείται γενικά περισσότερος χρόνος για τον εντοπισμό, την επιλογή και την πρόσληψη των κατάλληλων επαγγελματικών προφίλ στην ΠΟ ή για την εκπαίδευση των μελών της ΠΟ που είναι αγρότες μερικής απασχόλησης. Η διαδικασία αυτή μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να διαρκέσει περισσότερο από ένα έτος, αλλά συνήθως τουλάχιστον 4-6 μήνες.

Κόστος: Υψηλό- η ανάγκη να εξασφαλιστεί επαρκής αποζημίωση για τους εμπλεκόμενους εργαζόμενους είναι κρίσιμη. Τα επίπεδα αποζημίωσης εξαρτώνται από το επίπεδο αυτονομίας και από το πόσες από τις δραστηριότητες που εκτελούνται είναι στρατηγικές. Ορισμένοι ΟΠ ανέφεραν ότι η απαιτούμενη εμπειρογνώμοσήν πρέπει να αμειβεται καλά. Ωστόσο, συχνά ο μισθός ενός καλά αμειβόμενου τεχνικού είναι μικρότερος από τις πιθανές απώλειες εάν μια τεχνική ομάδα δεν είναι επαρκώς ικανή. Πρέπει να σημειωθεί ότι έως και το 2 % του προϋπολογισμού του ΕΠ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση της διαχείρισης του προγράμματος και των δαπανών προσωπικού. Ορισμένες αναγκαίες δραστηριότητες είναι πολύ χρονοβόρες (συλλογή πληροφοριών από τα μέλη, επικοινωνία με την αρμόδια αρχή, έλεγχοι και λογιστικοί έλεγχοι) και η ύπαρξη ενός ειδικού ατόμου ή ομάδας για την εκτέλεση αυτών των δραστηριοτήτων αυξάνει την αποτελεσματικότητα και αποφεύγει την απόσπαση της προσοχής της διοίκησης από δραστηριότητες χαμηλής προστιθέμενης αξίας.

4.5 Καλή πρακτική 5 – Υψηλής ποιότητας ηγεσία

Πολλοί ΟΠ δηλώνουν ότι ένας βασικός παράγοντας επιτυχίας για τον οργανισμό τους κατά την αντιμετώπιση των τυπικών προβλημάτων που σχετίζονται με τα ΕΠ είναι η **εμπειρία του επικεφαλής τους, συνήθως του προέδρου ή του διευθύνοντος συμβούλου**. Η αποτελεσματική ηγεσία συμβάλλει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών και οδηγεί σε αποτελεσματική επικοινωνία σχετικά με τη σημασία του ΕΠ, την ορθή εφαρμογή του και την ανάγκη ορθής εκτέλεσης των δραστηριοτήτων παρακολούθησης. Η ηγεσία της ΟΠ θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να μεσολαβεί μεταξύ των προτεραιοτήτων των επιμέρους μελών και να παρέχει σαφή στρατηγική καθοδήγηση.

Συνήθως, οι ΟΠ έχουν κεντρικό ρόλο έναν παραγωγό ή πρώην παραγωγό, με αποδεδειγμένο ιστορικό, καλή φήμη και εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών. Παρά το ρόλο της στη διευκόλυνση της συμφωνίας μεταξύ των μελών και στην αποτελεσματική υποστήριξη της στρατηγικής της ΟΠ, η ηγεσία πρέπει επίσης να διατηρεί την προσοχή της στην καθημερινή λειτουργία της ΟΠ, χωρίς να εμπλέκεται υπερβολικά σε μη βασικές δραστηριότητες. Η τήρηση αυτών των αρχών κατά την υλοποίηση ενός ΕΠ μπορεί να επιτρέψει την ομαλή και προβλέψιμη υλοποίηση των επόμενων σταδίων του ΕΠ. Η προσέγγιση αυτή σημαίνει επίσης ότι το διοικητικό συμβούλιο ή ο διευθύνων σύμβουλος δεν χρειάζεται να εμπλακεί άσκοπα στη συμπίλιωση των αναγκών και των συμφερόντων των μελών.

Τέλος, **ένας άλλος βασικός ρόλος της ηγεσίας της ΠΟ είναι η ικανότητα να φέρνει τους ανθρώπους κοντά**. Ακόμη και όταν η ΟΠ αποτελείται από πολλά μέλη, η συναίνεση στη διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι δυνατή, εάν η ανώτατη διοίκηση διαθέτει επαρκή πολιτική ικανότητα και καλή επίγνωση των διαφόρων αναγκών που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Τα ίδια χαρακτηριστικά είναι επίσης κρίσιμα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, τα περισσότερα από τα οποία συνήθως επιλύονται σε ένα μικρό κύκλο μελών και πολύ πριν κλιμακωθούν.

Φυσικά, **δεν είναι απαραίτητο όλες αυτές οι ικανότητες και δεξιότητες να ανήκουν σε ένα άτομο, αλλά μερικές φορές μπορούν να μοιραστούν στο διοικητικό συμβούλιο**, με ορισμένους εκπροσώπους να είναι πιο αποτελεσματικοί στην επίτευξη συναίνεσης, ενώ άλλοι είναι σε θέση να εμπνέουν και να παρέχουν καθοδήγηση. Είναι δυνατόν να αναπτυχθούν οι απαραίτητες δεξιότητες μέσω κατάρτισης (π.χ. δεξιότητες επικοινωνίας και διαμεσολάβησης), εφόσον δεν είναι ήδη διαθέσιμες στην ηγετική ομάδα.

Αποτελεσματικότητα: Υψηλή- η σημασία της ηγεσίας που είναι σε θέση να μεσολαβεί και να εμπλέκει τα μέλη είναι το κλειδί για τον επιτυχή σχεδιασμό και την εφαρμογή του ΕΠ.

Αναπαραγωγικότητα: Χαμηλή- η πραγματική δυνατότητα αναπαραγωγής είναι δύσκολο να εκτιμηθεί, δεδομένου ότι εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά της ανώτατης διοίκησης σε κάθε μεμονωμένο οργανισμό, καθώς και από το επίπεδο συνεργασίας και εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών. Ωστόσο, είναι δυνατόν να αναπτυχθούν ορισμένες από τις απαραίτητες δεξιότητες μέσω της κατάρτισης, εάν δεν είναι ήδη παρούσες.

Απαιτούμενος χρόνος: Μέτριος- η εξεύρεση ενός καλού, χαρισματικού ηγέτη δεν είναι πάντα δυνατή, δεδομένου ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η επιλογή περιορίζεται -τουλάχιστον στα αρχικά στάδια- στα σημερινά μέλη της ΟΠ. Εάν τα πιο χαρισματικά άτομα εντός της εκλογικής ομάδας της ΟΠ δεν είναι πρόθυμα ή δεν μπορούν να αναλάβουν την ηγεσία της οργάνωσης, θα μπορούσαν να υιοθετηθούν προσωρινές λύσεις, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης για την ανάπτυξη ορισμένων δεξιοτήτων (π.χ. επικοινωνία και διαμεσολάβηση).

Κόστος: Χαμηλό- Το μόνο κόστος που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι η απαραίτητη εκπαίδευση.

4.6 Καλή πρακτική 6 – Χρήση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών

Η χρήση εξωτερικών συμβούλων και εταιρειών παροχής συμβουλών, ιδίως για τη διαχείριση των διοικητικών καθηκόντων, την παρουσίαση και την παρακολούθηση του ΕΠ, αναφέρθηκε ως καλή πρακτική από μεγάλο ποσοστό των ΟΠ. Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει την άμεση πρόσβαση σε ειδικούς με γνώσεις, ιδίως όταν η εσωτερική ομάδα είναι σχετικά άπειρη.

Ενώ ορισμένες ΟΠ ανέφεραν ότι οι δραστηριότητες που εκτελούνται από εταιρείες συμβούλων είναι γενικά ευρείες, συμπεριλαμβανομένης της αλληλεπίδρασης με τις αρμόδιες αρχές και της διαχείρισης των φακέλων, άλλες ΟΠ τείνουν γενικά να διαχειρίζονται τις βασικές δραστηριότητες (εκπόνηση της στρατηγικής, επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές κ.λπ.) εσωτερικά, ενώ εξωτερικεύουν διοικητικά καθήκοντα (π.χ. παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων κ.λπ.).

Ωστόσο, **ο σχεδιασμός του ΕΠ** (καθορισμός στρατηγικών, προσδιορισμός των σχετικών μέτρων και δράσεων για την επιδίωξη τους) **πολύ σπάνια ανατίθεται σε εξωτερικούς συμβούλους**. Τα καθήκοντα αυτά εκτελούνται συνήθως στο πλαίσιο της δομής διακυβέρνησης του ΟΠ, συχνά με τη βοήθεια του προσωπικού που είναι αφιερωμένο στον ΟΠ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εξωτερικοί σύμβουλοι θα μπορούσαν απλώς να παρέχουν ενδείξεις σχετικά με τις καταλληλότερες δράσεις που πρέπει να συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα.

Τούτου λεχθέντος, οι **μικρότερες ΟΠ τείνουν να βασίζονται περισσότερο σε εξωτερικούς συμβούλους** επειδή δεν διαθέτουν εσωτερική εμπειρογνομosύνη σε ορισμένα θέματα (π.χ. νομικές πτυχές) και έχουν μικρότερες εσωτερικές ομάδες που ασχολούνται με το ΕΠ.

Ένα πρόσθετο πλεονέκτημα που αναφέρθηκε είναι ότι, μέσω της συνεργασίας με συμβούλους που ακολουθούν πολλά ΕΠ για διαφορετικούς ΟΠ, είναι δυνατόν να αξιοποιηθεί ένα ευρύτερο σύνολο εμπειριών και επιτυχημένων παραδειγμάτων. Συχνά οι εταιρείες παροχής συμβουλών οργανώνουν συναντήσεις με άτομα από διαφορετικές ΟΠ, και αυτό είναι χρήσιμο για να μάθει κανείς τι κάνουν οι άλλες ΟΠ ή για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν και πώς τις επιλύουν.

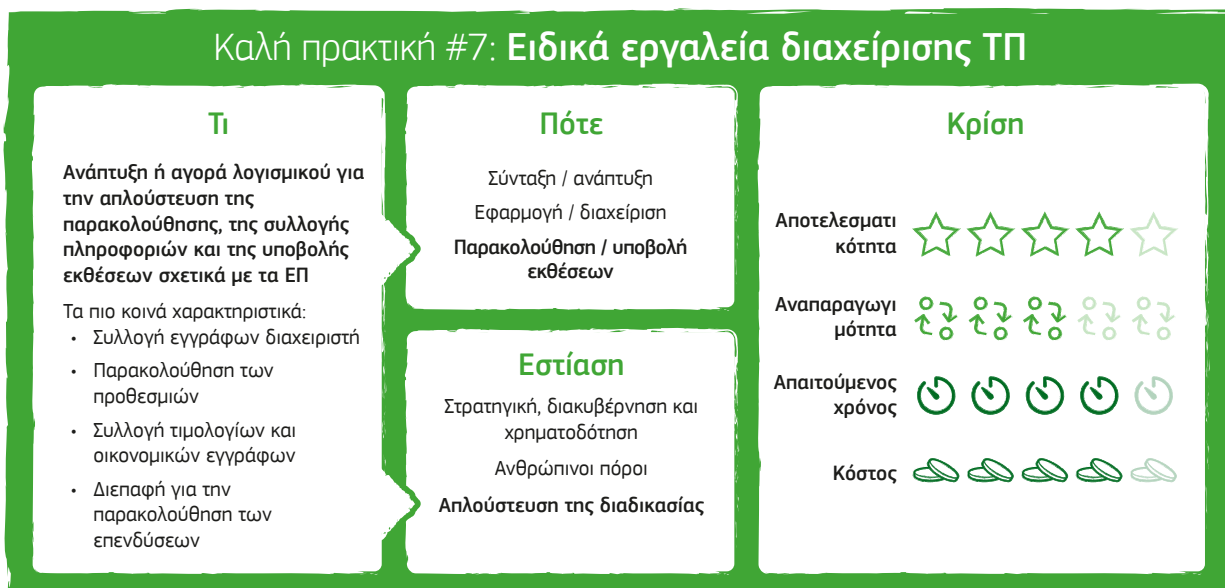
Αποτελεσματικότητα: Χαμηλή – αν και πρόκειται για μια ευρέως διαδεδομένη καλή πρακτική, η χρήση εξωτερικών εταιρειών συμβούλων εμφανίζεται περισσότερο ως ένας τρόπος μείωσης του φόρτου για τις ΟΠ και τις ειδικές ομάδες τους, παρά ως ένας τρόπος προστιθέμενης αξίας για το ΕΠ και την ανάπτυξή του. Συνήθως, οι εξωτερικοί σύμβουλοι αναλαμβάνουν ορισμένες διοικητικές πτυχές που σχετίζονται με την παρουσίαση του προγράμματος ή την παρακολούθησή του, ενώ η δραστηριότητά τους με τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία είναι η παροχή συμβουλών σχετικά με τις πιθανές δράσεις που μπορούν να συμπεριληφθούν στη στρατηγική. Από την άποψη αυτή, **η πραγματικά ορθή πρακτική είναι η επιλογή να μην τους ανατίθενται βασικές στρατηγικές δραστηριότητες, αλλά να παραμένουν στην ανώτατη διοίκηση του ΟΠ.**

Αναπαραγωγικότητα: Υψηλή – μόλις οι σύμβουλοι αποκτήσουν γνώση των πιθανών ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ΕΠ σε άλλους τομείς, η πρακτική μπορεί εύκολα να αναπαραχθεί.

Απαιτούμενος χρόνος: Χαμηλός Γενικά, οι εξωτερικές εταιρείες συμβούλων προσλαμβάνονται για να παρέχουν τις ειδικές δεξιότητες που απαιτούνται για την ταχεία επίλυση ενός προβλήματος. Ωστόσο, απαιτείται αρκετός χρόνος για να επιλεγεί ο κατάλληλος σύμβουλος, να διασφαλιστεί ότι η προσέγγισή του είναι σύμφωνη με εκείνη του ΟΠ και, τέλος, να εδραιωθεί μια καλή συνεργασία.

Κόστος: Πολύ υψηλό – όπως έχει ήδη σημειωθεί για την **ορθή πρακτική αριθ. 4 - Αφιερωμένο σημείο επαφής**, οι επαγγελματίες υψηλής εξειδίκευσης είναι σχετικά ακριβοί. Οι εταιρείες συμβούλων γνωρίζουν καλά την προστιθέμενη αξία που μπορούν να προσφέρουν στους πελάτες τους και συνήθως το κόστος τους είναι υψηλότερο από το κόστος πρόσληψης εσωτερικών πόρων.

4.7 Καλή πρακτική 7 – Ειδικά εργαλεία διαχείρισης ΤΠ

Ορισμένες ΟΠ ανέφεραν ως καλή πρακτική την **ανάπτυξη δικών τους λύσεων και λογισμικού πληροφορικής**. Οι λύσεις αυτές αποσκοπούν **στην απλούστευση του φόρτου των ΟΠ όσον αφορά την παρακολούθηση, τη συλλογή πληροφοριών και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα ΕΠ**. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενσωματώνονται επίσης πρόσθετες, πιο προηγμένες λειτουργίες για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών.

Δραστηριότητες και χαρακτηριστικά του διοικητικού λογισμικού για το ΕΠ

Τα πιο συνηθισμένα χαρακτηριστικά του λογισμικού είναι:

- ▶ Συλλογή των διοικητικών εγγράφων που σχετίζονται με το ΕΠ,
- ▶ Παρακολούθηση των προθεσμιών (π.χ. σχετικά με την υποβολή του ΕΠ στην αρμόδια αρχή, την υποβολή αιτήματος για αλλαγές κ.λπ.)
- ▶ Συλλογή τιμολογίων, τραπεζικών εμβασμάτων και άλλων εγγράφων που είναι απαραίτητα για τη σύνταξη οικονομικών εκθέσεων,
- ▶ Διασύνδεση για την παρακολούθηση του ΕΠ, των σχετικών επενδύσεων και του χρονοδιαγράμματός τους.

Πρόσθετες δραστηριότητες δυνατές με τη χρήση πιο προηγμένων λύσεων πληροφορικής:

- ▶ Επικαιροποιημένα αρχεία για κάθε μέλος της ΟΠ, τα οποία αναφέρουν το σύνολο της ιστορίας της με πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με την κλίμακα, την παραγωγή, τις επιδόσεις, καθώς και την οργάνωσή της,
- ▶ Εργαλεία για την ανάπτυξη της στρατηγικής του ΕΠ, που επιτρέπουν στα διάφορα μέλη να προτείνουν ιδέες, να επιλέγουν τις πιο ενδιαφέρουσες δράσεις και να ψηφίζουν γι' αυτές,
- ▶ Δυνατότητα προετοιμασίας εκτάκτων αναφορών για κάθε μέλος, με συνοπτική παρουσίαση των δεσμεύσεων και των προθεσμιών τους, καθώς και έλεγχος της ορθής εκτέλεσης των αναφορών.

Για να πραγματοποιηθεί ουσιαστική παρακολούθηση, είναι σημαντικό να υπάρχουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την αρχική κατάσταση των ΟΠ πριν από την έναρξη της εφαρμογής του ΕΠ. Η αξιολόγηση αυτή (όσον αφορά το μέγεθος και το είδος της παραγωγής, τα κανάλια διανομής, την απασχόληση και τις υποδομές που ανήκουν στην ΟΠ και τα μέλη της) μπορεί να πραγματοποιηθεί πολύ πιο εύκολα με τη βοήθεια ειδικού λογισμικού.

Ενώ μερικές φορές το σχετικά απλό λογισμικό αναπτύσσεται από τον ΕΟ, σε άλλες περιπτώσεις, οι λύσεις αγοράζονται ή αναπτύσσονται για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών από τρίτους. Το κόστος των λύσεων λογισμικού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο ανάπτυξης και χρήσης του, αλλά θεωρείται χαμηλό σε σύγκριση με τα οφέλη που επιφέρει για τη συνολική διαχείριση των ΕΠ.

Αποτελεσματικότητα: Υψηλή– Οι λύσεις λογισμικού αναγνωρίζονται ότι μπορούν να απλοποιήσουν σημαντικά τον διοικητικό φόρτο για τις ΟΠ.

Αναπαραγωγικότητα: Μέτρια– η προσέγγιση μπορεί εύκολα να μεταφερθεί σε άλλους τομείς, αν και θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τις Οργανωτικές Οργανώσεις και τους υπεύθυνους ανάπτυξης λογισμικού τυχόν διαφορές μεταξύ των διοικητικών απαιτήσεων των ΟΠ στον τομέα των οπρωκοπτευτικών και εκείνων σε άλλους τομείς.

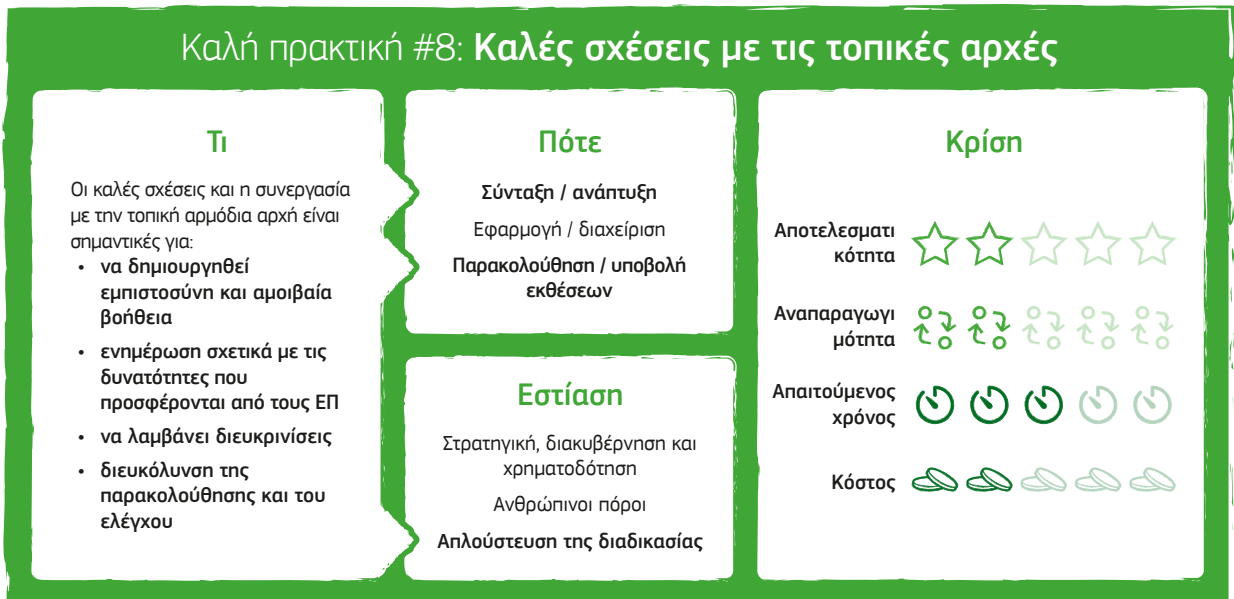

Απαιτούμενος χρόνος: Υψηλός– ο προσδιορισμός, ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η υιοθέτηση συγκεκριμένων λύσεων IT μπορεί να είναι μια μάλλον μακρά διαδικασία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στις περισσότερες περιπτώσεις ο ΟΠ έχει μόνο γενική γνώση των αναγκών του και οι περισσότερες τεχνικές λύσεις αναπτύσσονται μέσω μιας διαδικασίας μάθησης μέσω της πράξης. Αυτό ισχύει τόσο όταν το λογισμικό αναπτύσσεται εσωτερικά όσο και όταν ανατίθεται σε εξωτερικό πάροχο υπηρεσιών. Η εξωτερική ανάθεση μπορεί ωστόσο να μειώσει τον απαιτούμενο χρόνο λόγω της ειδικής εμπειρογνομosύνης.

Κόστος: Υψηλό– η ανάγκη για ειδικές τεχνικές ικανότητες, είτε εντός της ΠΟ είτε εξωτερικά παρεχόμενες, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι κάθε αποτελεσματική λύση πρέπει να είναι (τουλάχιστον) προσαρμοσμένη στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΠΟ, μπορεί να οδηγήσει σε υψηλό κόστος.

4.8 Καλή πρακτική 8 – Καλές σχέσεις με τις τοπικές αρχές

Η σχέση μεταξύ των ΟΠ και των τοπικών αρμόδιων αρχών μπορεί να είναι λεπτή. Ορισμένες ΟΠ ανέφεραν κακή επικοινωνία και χαμηλά επίπεδα συνεργασίας. Το είδος των προβλημάτων που εντοπίστηκαν περιλάμβανε:

- ▶ συχνές αλλαγές στα πρόσωπα που ασχολούνται με τα ΕΠ εντός των αρμόδιων αρχών, με αποτέλεσμα οι περισσότερες άγραφες (αλλά σημαντικές) πληροφορίες να πρέπει να επαναλαμβάνονται τακτικά στον νέο υπεύθυνο,
- ▶ έλλειψη υποστήριξης/καθοδήγησης για την κατανόηση των νέων κανονισμών,
- ▶ προβλήματα κατά την παρακολούθηση των ΕΠ, όπου η διαδικασία θεωρείται υπερβολικά γραφειοκρατική και οι αρμόδιες αρχές παρέχουν ενίοτε διαφορετικές ερμηνείες του κανονισμού.

Τούτου λεχθέντος, αρκετές ΟΠ τόνισαν ότι οι **καλές σχέσεις και η συνεργασία με την τοπική αρμόδια αρχή είναι σημαντικές για την εδραίωση εμπιστοσύνης και αμοιβαίας βοήθειας**, για την ενημέρωση σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρονται από τα προγράμματα, για τη λήψη ακριβών οδηγιών σχετικά με την ερμηνεία της σχετικής νομοθεσίας και για τη διευκόλυνση της δραστηριότητας παρακολούθησης και ελέγχου που εκτελείται από την αρχή.

Η καλή συνεργασία βοηθά τις ΟΠ να εστιάζουν καλύτερα τις προσπάθειές τους, να είναι αποτελεσματικές στην προετοιμασία του ΕΠ, καθώς και στην ελαχιστοποίηση των προβλημάτων κατά τη διαχείρισή του. Σε επιλεγμένες περιπτώσεις, η συνεργασία περιελάμβανε τη δημιουργία διαδικτυακών πυλών για τη διαχείριση των ΕΠ, ώστε οι ΟΠ να είναι ενήμεροι από την αρχή για τις νέες διαδικασίες. Σε άλλες περιπτώσεις, η αρμόδια αρχή δημιούργησε ειδικό δικτυακό τόπο ή ειδικούς τηλεφωνικούς αριθμούς για να βοηθήσει τους ΟΠ με τη διοικητική διαδικασία και την ερμηνεία του κανονισμού.

Οι ΟΠ έχουν τη δυνατότητα να διαδραματίσουν ρόλο στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τις τοπικές αρμόδιες αρχές μέσω της συμμετοχής τους σε συναντήσεις και διαδικτυακά σεμινάρια όπου η αρχή παρέχει πληροφορίες σχετικά με τους νέους κανονισμούς, καθώς και πρακτικές προτάσεις για την αντιμετώπιση του ΕΠ και τον τρόπο ορθής εκτέλεσης των δραστηριοτήτων παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων. Μια άλλη αποτελεσματική λύση είναι να οριστεί ένα πρόσωπο αναφοράς στο ΠΟ (βλέπε επίσης [ορθή πρακτική αριθ. 4 - Ειδικό σημείο επαφής](#)), το οποίο θα ενεργεί ως ο μοναδικός εκπρόσωπος του ΠΟ στις επαφές με την αρμόδια αρχή, διασφαλίζοντας έτσι την αποτελεσματική επικοινωνία και τη διατήρηση ενός αρχείου των παρεχόμενων πληροφοριών. Η λύση αυτή παρέχει επίσης τη διαβεβαίωση στην τοπική αρχή ότι δεν θα χρειάζεται να επαναλαμβάνει τις ίδιες διευκρινίσεις σε διαφορετικούς εκπροσώπους της ΟΠ. Τέλος, οι ίδιες οι ΟΠ μπορούν να προωθήσουν τη διοργάνωση συναντήσεων μεταξύ των ΟΠ στις οποίες μπορούν επίσης να προσκαλούνται οι τοπικές αρμόδιες αρχές για την αντιμετώπιση κοινών ερωτημάτων και ανησυχιών και για τη συλλογή πληροφοριών με αποτελεσματικό τρόπο. Μερικές φορές οι συναντήσεις αυτές οργανώνονται με τη βοήθεια εξωτερικών συμβουλευτικών εταιρειών, οι οποίες συχνά έρχονται σε επαφή με πολλές ΟΠ και γνωρίζουν τα θέματα που ενδέχεται να απαιτούν διευκρινίσεις.

Αποτελεσματικότητα: Χαμηλή- παρόλο που αναφέρεται από ορισμένες Π.Ο., η πραγματική αποτελεσματικότητα δεν θεωρείται από τις ΠΟ τόσο υψηλή όσο εκείνη άλλων πρακτικών.

Αναπαραγωγικότητα: Χαμηλή- Η δυνατότητα αναπαραγωγής του σε άλλους τομείς - αλλά και εντός του ίδιου τομέα σε διαφορετικά πλαίσια - εξαρτάται πραγματικά από συγκεκριμένες καταστάσεις: οργανωτικούς μηχανισμούς, δραστηριότητες επικοινωνίας και εμπλεκόμενους ανθρώπους- τα στοιχεία αυτά μπορεί να αλλάξουν πολύ από το ένα πλαίσιο στο άλλο και δεν μπορούν να θεωρηθούν δεδομένα.

Απαιτούμενος χρόνος: Μέτριος- αυτό είναι μεταβλητό και εξαρτάται από την υπάρχουσα σχέση (εάν υπάρχει) μεταξύ του οργανισμού και των τοπικών αρμόδιων αρχών. Ακόμα και όταν υπάρχουν ήδη καλές σχέσεις, η διαδικασία που σχετίζεται με τα ΕΠ αντιμετωπίζεται συνήθως από ειδικούς αξιωματικούς. Ως εκ τούτου, απαιτείται κάποιος χρόνος για να οικοδομηθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ της ΟΠ και της τοπικής αρχής, ώστε να αρχίσουν να κατανοούν τις ανάγκες και των δύο μερών (όσον αφορά τις διαδικασίες, τις πληροφορίες κ.λπ.) και να εδραιωθεί μια γόνιμη συνεργασία.

Κόστος: Χαμηλό- δεν απαιτείται καμία επένδυση, εκτός από το χρόνο που αφιερώνουν οι υπάλληλοι της ΟΠ που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση της σχέσης. Ο χρόνος αυτός περιλαμβάνει τη συνεργασία με τους εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών, αλλά και τη σε βάθος μελέτη των νέων διαδικασιών που απαιτούνται από τη νομοθεσία, ώστε οι συζητήσεις με τις αρμόδιες αρχές να επικεντρωθούν στα προβλήματα και όχι στην εξήγηση στοιχείων που η ΟΠ θα έπρεπε ήδη να γνωρίζει.

4.9 Καλή πρακτική 9 – Ευελιξία προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις

Καλή πρακτική #9: Ευελιξία προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις

Η πιο κοινή πρόκληση των ΕΠ είναι η δυσκολία προσαρμογής των εσωτερικών διαδικασιών στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των αρμόδιων αρχών. Συγκεκριμένα, συχνά τα διοικητικά αιτήματα όσον αφορά τα νομικά έγγραφα και τις προθεσμίες αλλάζουν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ως αποτέλεσμα, οι ΟΠ επεσήμαναν ότι **μια λιτή και ευέλικτη εσωτερική διαδικασία είναι πολύ σημαντική για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν αυτές τις αλλαγές** και να μην κολλήσουν στη διαδικασία.

Η ευελιξία στη συνολική προσέγγιση του ΕΠ είναι επομένως το κλειδί, είναι επίσης σημαντικό να μπορεί να προσαρμόζεται στις αλλαγές τόσο της νομοθεσίας όσο και των διοικητικών απαιτήσεων. Αυτό σημαίνει ότι οι ΟΠ **θα πρέπει να είναι προετοιμασμένες να αλλάξουν τις εσωτερικές διαδικασίες, όπου είναι απαραίτητο, για να προσαρμοστούν.**

Οι λύσεις για την αντιμετώπιση της προσαρμογής στις αλλαγές περιλαμβάνουν τη στενή και συνεχή παρακολούθηση του κανονισμού ΕΠ, την ανάλυση των σχετικών αλλαγών από έτος σε έτος και την άμεση ενεργοποίηση των αντιμέτρων. Αυτό μπορεί να γίνει είτε από εσωτερικές ειδικές ομάδες (βλ. [καλή πρακτική n. 4 - Ειδικό σημείο επαφής](#)) και/ή από εξωτερικούς συμβούλους (βλέπε [ορθή πρακτική n. 6 - Χρήση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών](#)).

Βασικές αλλαγές στον κανονισμό θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη διαθεσιμότητα συγκεκριμένων δράσεων, δηλαδή την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών που επιτρέπονταν προηγουμένως και την εισαγωγή νέων, καθώς και τις διοικητικές απαιτήσεις. Είναι σημαντικό οι επικοινωνίες της ΟΠ προς τα μέλη της να τα ενημερώνουν για τις σχετικές αλλαγές και να τα καθοδηγούν προς νέες επιλογές.

Αποτελεσματικότητα: Μεσαία- περισσότερο από μια καλή πρακτική αυστηρά μιλώντας, αυτή είναι η πιο κοινή και αποτελεσματική λύση για πιθανές αλλαγές στη σχετική νομοθεσία μετά την έναρξη του προγράμματος.

Αναπαραγωγικότητα: Μέτρια- η λύση αυτή θα μπορούσε εύκολα να αναπαραχθεί και σε άλλους τομείς.

Απαιτούμενος χρόνος: Υψηλός- δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με το χρόνο που απαιτείται για την ανάπτυξη μιας εσωτερικής οργάνωσης που να είναι αρκετά ευέλικτη ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις. Ωστόσο, μια ευέλικτη προσέγγιση απαιτεί συνήθως τη συμμετοχή διαφορετικών επιπέδων της διοικητικής και διαχειριστικής δομής της ΟΠ, καθώς και υψηλό βαθμό επικοινωνίας και συμφωνίας μεταξύ της διοίκησης, του τεχνικού προσωπικού και των μελών. Κατά συνέπεια, η χρονική διάσταση αναμένεται να είναι μεσομακροπρόθεσμη (9-24 μήνες) στις περισσότερες περιπτώσεις.

Κόστος: Μέτριο- όπως έχει ήδη διαπιστωθεί σε αρκετές προηγούμενες καλές πρακτικές, δεν υπάρχει συγκεκριμένο κόστος που να συνδέεται με αυτή την πρακτική. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να υποτιμάται ο χρόνος που απαιτείται για τα διάφορα επίπεδα της δομής διακυβέρνησης και διαχείρισης του ΟΠ για την ολοκλήρωση ενός εσωτερικού συστήματος ώστε να είναι αποτελεσματικό, αποδοτικό και ευέλικτο.

4.10 Καλή πρακτική 10 – Αποτελεσματική εσωτερική επικοινωνία

Σχετιζόμενες εν μέρει με άλλες ορθές πρακτικές (συγκεκριμένα την *ορθή πρακτική αριθ. 1 - Κατάλληλο σύστημα διακυβέρνησης* και την *ορθή πρακτική αριθ. 5 - Υψηλής ποιότητας ηγεσία*), όλες οι αναλυθείσες ΟΠ στον τομέα των οπωροκηπευτικών τόνισαν ότι οι **καλές σχέσεις και η αμφίδρομη επικοινωνία εντός της ΟΠ** είναι ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι τα μεμονωμένα μέλη της ΟΠ ακούγονται επαρκώς από τη διοίκηση και ότι τα βασικά βήματα στην εφαρμογή του προγράμματος (συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων, των επενδύσεων κ.λπ.) πραγματοποιούνται με δέσμευση σε επίπεδο εκμετάλλευσης.

Παρά το γεγονός ότι όλες οι ΟΠ λαμβάνουν τις αποφάσεις τους κατόπιν ψηφοφορίας των μελών, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Αυτό είναι εφικτό χάρη σε:

- ▶ ισχυρή αντιπροσωπευτικότητα των μελών από το Διοικητικό Συμβούλιο,
- ▶ ισχυρή συμμετοχή των μελών στην ανάπτυξη της στρατηγικής και του ΕΠ,
- ▶ σαφείς κανόνες, αποδεκτοί από όλα τα μέλη, σχετικά με την κατανομή του προϋπολογισμού του ΕΠ,
- ▶ προ-συζήτηση μέσω επίσημων ή ανεπίσημων συνεδριάσεων των βασικών πτυχών που πρόκειται να ψηφιστούν- και
- ▶ ένα σχέδιο ΕΠ που μοιράζεται εκ των προτέρων με τους εκπροσώπους των συνεταιρισμών/επιχειρήσεων.

Η ίδια προσέγγιση ισχύει και για τις ΕΟΠ: οι διάφορες ΟΠ μπορούν να συμβάλουν στο σχεδιασμό της στρατηγικής και να συζητήσουν τα βασικά στοιχεία/προβληματισμούς σχετικά με το ΕΠ. Από την άλλη πλευρά, η ΕΟΠ διευκολύνει τη διαδικασία, παρέχει καθοδήγηση και βοήθεια στην οργάνωση της διαδικασίας και εγγυάται την ισότιμη συμμετοχή των μελών.

Η αμφίδρομη επικοινωνία είναι επίσης σημαντική σε πιο πρακτικό επίπεδο: ορισμένες ΟΠ ανέφεραν ότι ένας άλλος παράγοντας επιτυχίας είναι **η παροχή ακριβών πληροφοριών αναφοράς από τα μέλη**, ώστε να μπορούν να σχεδιάζουν σωστά και να προσαρμόζουν το δυναμικό παραγωγής τους στη ζήτηση και τις επενδυτικές ανάγκες της παραγωγής τους, τόσο στις εκμεταλλεύσεις τους όσο και στην ΟΠ. Οι πληροφορίες περιλαμβάνουν αλλαγές στις φυτεμένες καλλιέργειες, τα αγροτεμάχια στα οποία καλλιεργούνται οι καλλιέργειες, τα σχέδια πώλησης ή αύξησης της έκτασης παραγωγής κ.λπ.

Αποτελεσματικότητα: Μέτρια- το καλό επίπεδο επικοινωνίας αναφέρεται συχνά ως ένα στοιχείο που μπορεί να διευκολύνει τόσο το στάδιο του σχεδιασμού ενός ΕΠ όσο και την πραγματική υλοποίησή του. Από την άποψη αυτή, οι μεγαλύτερες ΟΠ συνήθως εφαρμόζουν ειδικές στρατηγικές (π.χ. δημιουργία δομημένων, ειδικών ομάδων που ασχολούνται επίσης με την επικοινωνία μεταξύ της ΟΠ και των μελών της) για να καλύψουν το κενό μεταξύ της ανώτατης διοίκησης και του μεγάλου αριθμού μελών. Από την άλλη πλευρά, οι μικρότερες ΟΠ τείνουν να πραγματοποιούν συνεχή άμεση επικοινωνία πιο ανεπίσημα.

Αναπαραγωγικότητα: Χαμηλή- όπως και για τις προηγούμενες πρακτικές, η δυνατότητα αναπαραγωγής της εξαρτάται πραγματικά από τις πραγματικές σχέσεις που υφίστανται στις ΠΟ που δραστηριοποιούνται σε άλλους τομείς.

Απαιτούμενος χρόνος: Πολύ υψηλός- μεταξύ των διαφόρων καλών πρακτικών που εντοπίστηκαν, αυτή είναι συχνά εκείνη που μπορεί να χρειαστεί περισσότερο χρόνο για να εφαρμοστεί επαρκώς. Η εγκαθίδρυση καλών και γόνιμων σχέσεων, καθώς και η συνεχής προώθηση της σαφούς και προστιθέμενης αξίας επικοινωνίας εντός του οργανισμού, είναι συνήθως πρακτικές που απαιτούν χρόνο για να αναπτυχθούν και που, όταν αναπτυχθούν, χρειάζονται συνεχή παρακολούθηση και προσοχή για να ενισχυθούν περαιτέρω.

Κόστος: Μεσαίο- λόγω του γενικά μεγάλου χρόνου που απαιτείται για την ανάπτυξη καλών σχέσεων, ο χρόνος που δαπανάται από διάφορα πρόσωπα της ΟΠ για την αντιμετώπιση του ΕΠ θα πρέπει να θεωρείται ως το σημαντικότερο οικονομικό κόστος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Παραδείγματα δράσεων που πρέπει να εξεταστούν στο επιχειρησιακό σας πρόγραμμα

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφονται παραδείγματα δράσεων που μπορούν να υλοποιήσουν οι ΟΠ στο πλαίσιο επιλεγμένων τύπων παρεμβάσεων. Τα παραδείγματα περιγράφονται σε ειδικά δελτία που περιλαμβάνονται στις ενότητες 5.1 - 5.4.

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την ίδρυση ενός ΟΜΠ/ΟΠ στο [κεφάλαιο 1](#) και τον τρόπο χρηματοδότησης των ΕΠ στο [κεφάλαιο 2](#). Το [κεφάλαιο 3](#) εξηγεί πώς να ξεκινήσετε ένα ΕΠ και το [κεφάλαιο 4](#) παρέχει ορισμένες καλές πρακτικές για την αποτελεσματική ανάπτυξη ενός ΕΠ στο πλαίσιο ενός ΠΟ.

Στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ τους, τα κράτη μέλη επιλέγουν τους τύπους παρεμβάσεων που είναι διαθέσιμοι για τις ΟΠ στο πλαίσιο ενός ΕΠ (βλέπε [κεφάλαιο 2](#)). Μια ΟΠ μπορεί να σχεδιάσει ένα ΕΠ για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων (επενδύσεις ή άλλες δραστηριότητες) που συνδέονται με περισσότερους από έναν τύπους παρέμβασης για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων.

Συμβουλευτείτε τους εκπροσώπους στη χώρα σας σχετικά με τις παρεμβάσεις που είναι διαθέσιμες στον τομέα σας στη χώρα σας (βλ. [στοιχεία επικοινωνίας στο παράρτημα 1](#)).

Τα παραδείγματα δράσεων παρέχουν το πλαίσιο και την εικόνα των πραγματικών καταστάσεων που αντιμετωπίζουν οι οργανισμοί σε όλους τους τομείς και τα κράτη μέλη, με στόχο να ενημερώσουν και να εμπνεύσουν το σχεδιασμό μελλοντικών ΕΠ.

Για παράδειγμα, ένα ΕΠ θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση των ακόλουθων ενεργειών:

- ▶ στήριξη της κατασκευής ενός σφαγείου (τύπος παρέμβασης: βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αγοράς και συλλογική αποθήκευση των προϊόντων),
- ▶ επένδυση σε ηλιακούς συλλέκτες (τύπος παρέμβασης: βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας),
- ▶ εφαρμογή πιστοποίησης της ποιότητας των προϊόντων (τύπος παρέμβασης: βελτίωση της ποιότητας και της ικνηλασιμότητας),
- ▶ τεχνικές υπηρεσίες γενετικής βελτίωσης (τύπος παρέμβασης: συμβουλευτικές υπηρεσίες, τεχνική βοήθεια και καθοδήγηση).

Παραδείγματα δράσεων που περιγράφονται σε ειδικά δελτία, τα οποία συνδέονται με επιλεγμένους τύπους παρεμβάσεων και ομαδοποιούνται ανάλογα με τους στόχους που επιδιώκουν:

- ▶ βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του όγκου της αγοράς και της συλλογικής αποθήκευσης και μεταποίησης των προϊόντων,
- ▶ αύξηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας,
- ▶ βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και της ικνηλασιμότητας,
- ▶ παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, τεχνική βοήθεια και καθοδήγηση.

Στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα παραδείγματα δράσεων που παρουσιάζονται στα δελτία και η σύνδεσή τους με τους τύπους παρεμβάσεων που μπορούν να συμπεριληφθούν στα ΕΠ.

Εικόνα 4: Τύποι παρέμβασης και παραδείγματα δράσεων που περιγράφονται στα δελτία.

5.1 Είδη παρεμβάσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του όγκου της αγοράς και της συλλογικής αποθήκευσης και μεταποίησης των προϊόντων

Οι στόχοι αυτών των τύπων παρεμβάσεων είναι:

- ▶ αύξηση του ελέγχου των παραγωγών στα διάφορα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, πρόληψη κρίσεων και διαχείριση κινδύνων για την αντιμετώπιση των διαταραχών της αγοράς,
- ▶ στήριξη βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος και ανθεκτικότητας για μακροπρόθεσμη επισιτιστική ασφάλεια και γεωργική ποικιλομορφία,
- ▶ ενίσχυση του προσανατολισμού στην αγορά και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της έρευνας, της τεχνολογίας και της ψηφιοποίησης και βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα αξίας.

Αυτοί οι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν με διάφορους τρόπους- για παράδειγμα, μέσω της κάθετης ολοκλήρωσης, όπου μια ΟΠ επεξεργάζεται τα προϊόντα για να αποκτήσει μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία από την αλυσίδα εφοδιασμού. Άλλα παραδείγματα περιλαμβάνουν τη συλλογική μεταποίηση για τη διευκόλυνση της αποθήκευσης των προϊόντων.

Παραδείγματα συγκεκριμένων δράσεων που εμπίπτουν σε αυτούς τους τύπους παρέμβασης περιλαμβάνουν:

- ▶ κατασκευή ιδιόκτητων σφαγείων για την παροχή κάθετης ολοκλήρωσης,
- ▶ την αποθήκευση του προϊόντος για την καλύτερη αντιστοίχιση της προσφοράς με τη ζήτηση, τις εγγυήσεις εφοδιασμού και τον προγραμματισμό της παραγωγής όσον αφορά την ποσότητα και την ποιότητα,
- ▶ Εργαλεία προγραμματισμού IT παραγωγής με βάση την πληροφορική που επιτρέπουν πρωτοβουλίες προώθησης και μάρκετινγκ, όπως η ανάπτυξη ιστότοπων,
- ▶ βελτιστοποίηση της εφοδιαστικής συλλογής προϊόντων.

Πραγματικά παραδείγματα δράσεων που θα μπορούσαν να υπαχθούν σε αυτούς τους τύπους παρεμβάσεων παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα και περιγράφονται στα ειδικά φυλλάδια.

Τύποι παρεμβάσεων	Παραδείγματα δράσεων
Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία για αποτελεσματική διαχείριση του όγκου της αγοράς ²⁰	Απόκτηση/κατασκευή σφαγείου
	Δημιουργία ψηφιακού εργαλείου για τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων
Συλλογική αποθήκευση και μεταποίηση προϊόντων ²¹	Επενδύσεις σε εγκαταστάσεις για την επεξεργασία των καλλιεργειών
	Απόκτηση αποθηκών για τη βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας

20 Τύπος παρέμβασης 2(β) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

21 Τύπος παρέμβασης 2(γ) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

Απόκτηση/κατασκευή σφαγείου

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία για την αποτελεσματική διαχείριση του όγκου της αγοράς

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ αύξηση του ελέγχου των παραγωγών στα διάφορα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, πρόληψη κρίσεων και διαχείριση κινδύνων για την αντιμετώπιση των διαταραχών της αγοράς,
- ▶ για τη στήριξη βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος και ανθεκτικότητας για μακροπρόθεσμη επισιτιστική ασφάλεια και γεωργική ποικιλομορφία,
- ▶ για την ενίσχυση του προσανατολισμού στην αγορά και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα επιτρέπει την καλύτερη ανταπόκριση στην αγορά και την προσαρμοστικότητα

Επισκόπηση της δράσης

Ο συνεταιρισμός θα ήθελε να επενδύσει σε ένα σφαγείο για να προσθέσει αξία στην παραγωγή των μελών του και, ως εκ τούτου, να αυξήσει το εισόδημα των παραγωγών. Η δυνατότητα επενδύσεων περιορίζεται από την έλλειψη οικονομικών πόρων. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ, όπως αυτή που είναι διαθέσιμη μέσω της δημιουργίας ενός ΕΠ, θα αποτελούσε πηγή συγκεκριμένης οικονομικής στήριξης για τον συνεταιρισμό.

Χώρα:	Ιταλία
Τομέας:	Βοδινό και μοσχαρίσιο κρέας
Μέλη του συνεταιρισμού:	100 - 500
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 10 και < 50 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε αρχικά το 1985 ως ένωση με περισσότερα από 4 000 μέλη και έγινε συνεταιριστική επιχείρηση το 2006. Ο ίδιος ο Συνεταιρισμός δημιουργήθηκε αρχικά για να βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ των φορέων του τομέα, πριν αναλάβει πιο ενεργό ρόλο στην αγορά.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Τα μέλη του συνεταιρισμού είναι κτηνοτρόφοι που παράγουν παχυνόμενα μικρά μοσχάρια. Οι εμπορικές δραστηριότητες αποτελούν τον πυρήνα του συνεταιρισμού και επιτρέπουν στα μέλη να προσθέσουν αξία στην παραγωγή τους. Ως βασική δραστηριότητα, ο συνεταιρισμός αγοράζει νεαρά μοσχάρια και τα πωλεί στα μέλη του για πάχυνση. Με τη σειρά του, ο συνεταιρισμός αγοράζει μοσχάρια πάχυνσης από τις εκμεταλλεύσεις μελών και τα πωλεί σε σφαγεία/εγκαταστάσεις επεξεργασίας. Επιπλέον, ο Συνεταιρισμός παρέχει τεχνική βοήθεια, ιδίως στον τομέα της επισήμανσης και της διαχείρισης της ποιότητας, στα μέλη του και συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα στον τομέα της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας που εφαρμόζονται στον τομέα της κτηνοτροφίας. Ο συνεταιρισμός δεν έχει κάθετη ολοκλήρωση με τα περαιτέρω στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού. Τα μέλη είναι αγρότες ή ενώσεις αγροτών, και προς το παρόν δεν συμμετέχουν στον συνεταιρισμό μεταποιητές.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Για να αναπτύξει περαιτέρω την επιχείρησή του, ο συνεταιρισμός θα ήθελε να επενδύσει σε ένα σφαγείο. Οι επενδύσεις σε αυτή τη δραστηριότητα εμποδίζονται σήμερα από την έλλειψη οικονομικής ικανότητας. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ, όπως μέσω της δημιουργίας ενός ΕΠ, θα αποτελούσε πηγή συγκεκριμένης οικονομικής στήριξης για τον συνεταιρισμό.

Εκτός από την επένδυση για την απόκτηση ενός σφαγείου, ο συνεταιρισμός ενδιαφέρεται επίσης για ένα ΕΠ προκειμένου να υλοποιήσει δραστηριότητες που σχετίζονται με:

- ▶ μάρκετινγκ για την προώθηση του προϊόντος των μελών,
- ▶ μετριάσμος του αποτυπώματος άνθρακα της κτηνοτροφίας (παρουσιάζεται στο παρόν εγχειρίδιο ως ξεχωριστό δελτίο στο πλαίσιο των 'δράσεων για την κλιματική αλλαγή').

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα των δράσεων;

Το ΕΠ θα στηρίξει τον ΠΟ για την επίτευξη σημαντικών αναμενόμενων αποτελεσμάτων, δηλαδή:

- ▶ **συντόμωση της αλυσίδας εφοδιασμού** με άμεση αλληλεπίδραση με τα μεταγενέστερα επίπεδα της αλυσίδας αξίας,
- ▶ προσθέτοντας αξία στην παραγωγή των μελών και, ως εκ τούτου, **αυξάνοντας το εισόδημα και την κερδοφορία,**
- ▶ βελτίωση **της ανταγωνιστικότητας** με την ενίσχυση της **θέσης** του συνεταιρισμού στην αλυσίδα αξίας, βελτιώνοντας έτσι τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητά του (μέσω του εκσυγχρονισμού των παραγωγικών διαδικασιών και της κάθετης ολοκλήρωσης στην αλυσίδα εφοδιασμού),
- ▶ βελτίωση της **διαχείρισης της αγοράς** με την ενίσχυση του **προσανατολισμού** του συνεταιρισμού στην αγορά και την προσαρμογή της προσφοράς στην αντιληπτή ζήτηση,
- ▶ αύξηση **της ποιότητας του προϊόντος** που επιτρέπει την εμπορική αξιοποίηση σε αγορές υψηλότερης αξίας,
- ▶ εξασφάλιση της συνέχειας των έργων του συνεταιρισμού και υποστήριξη της επέκτασης του πεδίου δραστηριότητάς του,
- ▶ επηρεάζοντας θετικά τη μακροπρόθεσμη **βιωσιμότητα** των δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού από **οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική** άποψη.

Τέλος, ο ΠΟ θα πρέπει να αναπτύξει τις κατάλληλες δεξιότητες για την αποτελεσματική διαχείριση όλων των λειτουργιών του σφαγείου, τονίζοντας τη σημασία της καλής κατανομής των αρμοδιοτήτων και των δυνατοτήτων.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“Η δυνατότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός Οεπιχειρησιακού προγράμματος θα μπορούσε να αυξήσει τη δέσμευση των μελών και να τα κάνει να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της συγκέντρωσης όσον αφορά τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και τη συνολική βιωσιμότητα της επιχείρησής τους...”

Δημιουργία ψηφιακού εργαλείου για τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία για αποτελεσματική διαχείριση του όγκου της αγοράς

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ αύξηση του ελέγχου των παραγωγών στα διάφορα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, πρόληψη κρίσεων και διαχείριση κινδύνων για την αντιμετώπιση των διαταραχών της αγοράς,
- ▶ για τη στήριξη βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος και ανθεκτικότητας για μακροπρόθεσμη επισιτιστική ασφάλεια και γεωργική ποικιλομορφία,
- ▶ για την ενίσχυση του προσανατολισμού στην αγορά και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων με παράλληλη βελτίωση της ανταπόκρισης στην αγορά και της προσαρμοστικότητας.

Επισκόπηση της δράσης

Η ΟΠ προτίθεται να επενδύσει σε ένα ψηφιακό εργαλείο για την πρόβλεψη της παραγωγής και την ανταλλαγή πληροφοριών, ενισχύοντας την ικνηλασιμότητα και τις επιδόσεις των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Πρωταρχικός στόχος είναι η ενίσχυση της απόδοσης, των εσόδων και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της βελτίωσης του προγραμματισμού της παραγωγής, της ανταλλαγής πληροφοριών, της ικνηλασιμότητας και της παροχής πρόσβασης σε εξατομικευμένη τεχνική και διαχειριστική βοήθεια για τα μέλη.

Χώρα:	Γαλλία
Τομέας:	Χοιρινό κρέας
Μέλη ΟΠ:	> 5 000
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 100 εκατ. ευρώ και < 500 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 100 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Η ιστορία της ΟΠ ξεκινά με τη δημιουργία ενός συνεταιρισμού στα τέλη του^{19ου} αιώνα, όταν μια ομάδα αγροτών συγκεντρώθηκε για να δημιουργήσει μια ένωση για να υποστηρίξει και να ενισχύσει τις συλλογικές τους προσπάθειες στη γεωργία. Με την πάροδο του χρόνου, εμφανίστηκαν συνεταιρισμοί σε διάφορους τομείς και ένωσαν τις δυνάμεις τους συγκεντρώνοντας αγρότες από διάφορους τομείς, όπως λαχανικά, πουλερικά, γαλακτοκομικά, πρόβατα, κατσίκες, βοδινό και χοιρινό κρέας, σε έναν μοναδικό πολυειδικό συνεταιρισμό. Η ΟΠ, η οποία αναγνωρίστηκε το 2018, δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει το έργο των μελών που ειδικεύονται στην παραγωγή χοιρινού κρέατος.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Η κύρια δραστηριότητα της ΟΠ περιλαμβάνει την εμπορία ζώων για την παραγωγή χοιρινού κρέατος. Η ΟΠ αγοράζει χοίρους από τα μέλη της και διαπραγματεύεται με σφαγεία, μεταποιητές και διανομείς για να αξιοποιήσει τις οικονομίες κλίμακας ώστε να μεγιστοποιήσει τη διαπραγματευτική της δύναμη. Επιπλέον, η ΟΠ αναζητά ενεργά νέες ευκαιρίες αγοράς, προσφέρει τεχνικές και οικονομικές συμβουλές και διαχειρίζεται την προμήθεια ζωοτροφών και υλικών.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Η ΟΠ σχεδιάζει να επενδύσει σε ένα ψηφιακό εργαλείο που θα επιτρέπει στα μέλη να προβλέπουν την παραγωγή δύο έως τρεις μήνες νωρίτερα, επιτρέποντάς τους να προσαρμόζουν τις στρατηγικές μάρκετινγκ. Στόχος τους είναι να επεκτείνουν τις λειτουργίες του εργαλείου για την ανταλλαγή ψηφιακών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των κτηνιατρικών θεραπειών των ζώων, ώστε να ενισχυθεί η ικνηλασιμότητα και η παρακολούθηση. Αυτό θα βελτιώσει τις επιδόσεις και τα έσοδα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με τον εξορθολογισμό της διαχείρισης της παραγωγής και τη διευκόλυνση της παροχής πιο ευέλικτων και ακριβών τεχνικών συμβουλών. Επιπλέον, η ΟΠ σχεδιάζει να επενδύσει σε τεχνική βοήθεια και βοήθεια στη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για τα μέλη, όπως περιγράφεται λεπτομερώς στο δελτίο [‘Τεχνική βοήθεια και βοήθεια στη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για νέους γεωργούς’](#).

Υπάρχουν διάφοροι τύποι ψηφιακών εργαλείων στα οποία θα επένδυε η ΟΠ για να βοηθήσει στην πρόβλεψη της παραγωγής, στην προσαρμογή των στρατηγικών μάρκετινγκ και στην ενίσχυση της ικνηλασιμότητας και της παρακολούθησης στη γεωργία:

- ▶ λογισμικό διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων που διαχειρίζεται διάφορες πτυχές της γεωργίας και των στρατηγικών μάρκετινγκ,
- ▶ εργαλεία πρόβλεψης καλλιεργειών για την πρόβλεψη των αποδόσεων των καλλιεργειών με βάση παράγοντες όπως ο καιρός, οι συνθήκες του εδάφους και ιστορικά δεδομένα,
- ▶ συστήματα ικνηλασιμότητας και παρακολούθησης που παρακολουθούν τα δεδομένα της παραγωγής των καλλιεργειών και της αλυσίδας εφοδιασμού, επιτρέποντας καλύτερη ορατότητα και λογοδοσία σε όλη τη διαδικασία,
- ▶ εργαλεία μάρκετινγκ και τιμολόγησης που βοηθούν τους αγρότες να αναλύσουν τις τάσεις της αγοράς, να βελτιστοποιήσουν τις στρατηγικές τιμολόγησης και να συνδεθούν με δυνητικούς αγοραστές,
- ▶ κτηνιατρικό λογισμικό και λογισμικό διαχείρισης ζώων που βοηθούν στη διαχείριση της υγείας των ζώων, των θεραπειών και της τήρησης αρχείων, υποστηρίζοντας έτσι την ικνηλασιμότητα και τη συνολική διαχείριση της εκμετάλλευσης,
- ▶ πλατφόρμες συνεργασίας που διευκολύνουν την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των γεωργών, των ΟΠ και άλλων ενδιαφερομένων στον γεωργικό τομέα.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των επενδύσεων σε ψηφιακά εργαλεία περιλαμβάνουν:

- ▶ Βελτίωση της **ανταγωνιστικότητας** με τον εξορθολογισμό της διαχείρισης της αγοράς που ενεργοποιείται από ψηφιακά εργαλεία που βοηθούν στον προγραμματισμό και την οργάνωση της ποσότητας παραγωγής, τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και την παροχή ακριβών προβλέψεων, γνώσεων για την αγορά και δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Αυτό επιτρέπει στους παραγωγούς να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την παραγωγή, την εμπορία και τη συνολική διαχείριση.
- ▶ Βελτίωση της **ποιότητας των προϊόντων** μέσω συστημάτων ψηφιακής παρακολούθησης και ικνηλασιμότητας που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς για την ασφάλεια των τροφίμων, παρακολουθούν την ποιότητα των προϊόντων σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού και ενισχύουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“... το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα θα μπορούσε να στηρίξει τις δραστηριότητες που αποσκοπούν στην πρόβλεψη του όγκου παραγωγής και θα παρέχει χρηματοδότηση για να επιτρέψει επενδύσεις όσον αφορά την καλή διαβίωση των ζώων, το περιβάλλον, την υγεία των ζώων (μείωση των αντιβιοτικών) και τη βιοασφάλεια (συμπεριλαμβανομένης της αναπαραγωγής)”

Τεχνικό
δελτίο
δράσης

03

Επενδύσεις σε εγκαταστάσεις για τον κλιματισμό των καλλιεργειών

Τύπος παρέμβασης

Συλλογική αποθήκευση και μεταποίηση προϊόντων

Σκοπός των δράσεων αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ συγκέντρωση της προσφοράς που επιτρέπει την εξοικονόμηση κόστους,
- ▶ αποτελεσματική διανομή και εμπορία των προϊόντων,
- ▶ βελτιωμένη ποιότητα των προϊόντων,
- ▶ διαχείριση κινδύνων.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Συνδυάζοντας πόρους, οι παραγωγοί μπορούν να βελτιώσουν την ανταγωνιστική τους θέση και να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες στην αγορά.

Επισκόπηση της δράσης

Η επένδυση σε εγκαταστάσεις προετοιμασίας καλλιεργειών περιλαμβάνει τη διάθεση πόρων για υποδομές και εξοπλισμό για τον καθαρισμό, την ξήρανση, την αποθήκευση, την ταξινόμηση, την επεξεργασία και τη μεταφορά των καλλιεργειών. Οι επενδύσεις αυτές θα βελτιώσουν τελικά την ποιότητα των προϊόντων, θα μειώσουν τις απώλειες και θα ενισχύσουν την εμπορευσιμότητα των παραγωγών.

Χώρα:	Αυστρία
Τομέας:	Καλλιέργειες πρωτεϊνών
Μέλη του συνεταιρισμού:	100 έως 500
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	< 10 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Ο συνεταιρισμός δημιουργήθηκε ως απάντηση στη διάλυση ενός προηγούμενου εμπόρου βιολογικών σιτηρών, η οποία άφησε ένα κενό στην αγορά για τους αγρότες. Μια ομάδα αγροτών συναντήθηκε και ίδρυσε τον συνεταιρισμό με πρωταρχικούς στόχους την από κοινού εμπορία των καλλιεργειών τους, την κατασκευή αποθηκευτικών χώρων και την παροχή υποστήριξης στα μέλη τους. Ο συνεταιρισμός είχε ως στόχο να αυξήσει την αποτελεσματικότητα και την κερδοφορία των μελών του, προωθώντας παράλληλα βιώσιμες και βιολογικές γεωργικές πρακτικές.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Ο συνεταιρισμός λειτουργεί ως κεντρική αγορά που εξυπηρετεί τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Εμπορεύεται καλλιέργειες για ανθρώπινη κατανάλωση, ζωοτροφές, πρωτεϊνούχες καλλιέργειες και υποπροϊόντα, χρησιμοποιώντας έναν συνδυασμό συλλογικών και εμπορικών εγκαταστάσεων αποθήκευσης για τη μεταποίηση και την αποθήκευση. Πρωταρχικός στόχος του συνεταιρισμού είναι να εξασφαλίσει τις καλύτερες δυνατές τιμές για τις καλλιέργειες των μελών του, στηρίζοντας παράλληλα την περιφερειακή οικονομία και τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Η έλλειψη ενός ειδικού συστήματος μεταποίησης θεωρείται ένα από τα σημερινά εμπόδια της βιολογικής παραγωγής στην περιοχή. Η οργάνωση θα ήθελε να αποκτήσει εγκαταστάσεις αποθήκευσης και επεξεργασίας για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα και να μειώσει το κόστος για τα μέλη της. Ένα σύστημα επεξεργασίας των καλλιεργειών απαιτεί υψηλές αρχικές επενδύσεις, οι οποίες δεν είναι εφικτές για τους μικρούς, μεμονωμένους αγρότες. Η απόκτηση εξοπλισμού που έχει σχεδιαστεί για την προετοιμασία των συγκομισμένων καλλιεργειών για αποθήκευση, πώληση ή περαιτέρω επεξεργασία θα περιλαμβάνει:

- ▶ εξοπλισμό καθαρισμού και διαλογής για την απομάκρυνση των υπολειμμάτων, της βρωμιάς και των ανεπιθύμητων υλικών από τις καλλιέργειες, καθώς και για τη διαλογή τους με βάση το μέγεθος, την ποιότητα και άλλα χαρακτηριστικά,
- ▶ συστήματα ξήρανσης για τη μείωση της περιεκτικότητας σε υγρασία των καλλιεργειών, όπως τα σιτηρά και τα όσπρια, ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής αποθήκευση και να αποφεύγεται η αλλοίωση,
- ▶ εξοπλισμό ταξινόμησης και συσκευασίας για την ταξινόμηση των καλλιεργειών με βάση τα πρότυπα ποιότητας και την προετοιμασία τους για πώληση ή μεταφορά με τη συσκευασία τους σε κατάλληλα δοχεία,
- ▶ εργαστήρια ποιοτικού ελέγχου και δοκιμών για να διασφαλιστεί ότι οι καλλιέργειες πληρούν τα πρότυπα ασφάλειας και ποιότητας πριν αποθηκευτούν ή πωληθούν,
- ▶ υποδομές μεταφοράς για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής μετακίνησης των καλλιεργειών μεταξύ εγκαταστάσεων προετοιμασίας, χώρων αποθήκευσης και αγορών.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Η επένδυση θα συμβάλει στον γενικό στόχο της συγκέντρωσης της προσφοράς και της διάθεσης των προϊόντων στην αγορά, με στόχο την αποφυγή διαταραχών στις αγορές. Η ύπαρξη δικών του εγκαταστάσεων για την επεξεργασία των καλλιεργειών μπορεί να προσφέρει σε έναν συνεταιρισμό διάφορα πλεονεκτήματα, όπως:

- ▶ υποστήριξη βιώσιμου **εισοδήματος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων** με τη μείωση του κόστους που συνδέεται με την ανάθεση υπηρεσιών κλιματισμού των καλλιεργειών σε εξωτερικούς συνεργάτες, με αποτέλεσμα την αύξηση της συνολικής κερδοφορίας για τα μέλη του συνεταιρισμού,
- ▶ αύξηση **της διαπραγματευτικής δύναμης** με τους αγοραστές μέσω της συγκέντρωσης της παραγωγής και με τους προμηθευτές μέσω της αύξησης της κλίμακας,
- ▶ αύξηση **της ποιότητας των προϊόντων** με τη διατήρηση του ελέγχου ολόκληρης της διαδικασίας, διασφαλίζοντας ότι τηρούνται τα υψηλότερα πρότυπα ποιότητας και ότι οι καλλιέργειες των μελών διαχειρίζονται σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές,
- ▶ αύξηση της **ανθεκτικότητας** με την προσαρμογή των εγκαταστάσεων και των διαδικασιών ώστε να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες και προτιμήσεις των μελών του συνεταιρισμού, οδηγώντας σε πιο αποτελεσματικές και στοχοθετημένες εργασίες προετοιμασίας των καλλιεργειών,
- ▶ ενίσχυση **του προσανατολισμού στην αγορά** και αύξηση της **ανταγωνιστικότητας** των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με τη μείωση των χρόνων μεταφοράς και επεξεργασίας, επιτρέποντας στον συνεταιρισμό να διαθέτει τα προϊόντα στην αγορά ταχύτερα και ανταποκρινόμενος εγκαίρως στις απαιτήσεις της αγοράς.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

"...Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα θα μπορούσε να στηρίξει τη σταθεροποίηση των τιμών και να συντονίσει την ποσότητα παραγωγής ώστε να συμμορφωθεί με τη ζήτηση, στο βαθμό που αυτό θα συνέβαλε στην αύξηση των τιμών."

Απόκτηση αποθηκών για τη βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας

Τύπος παρέμβασης

Συλλογική αποθήκευση και μεταποίηση προϊόντων

Σκοπός των δράσεων αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ συγκέντρωση της προσφοράς, επιτρέποντας την εξοικονόμηση κόστους,
- ▶ αποτελεσματική διανομή και εμπορία των προϊόντων,
- ▶ βελτιωμένη ποιότητα των προϊόντων,
- ▶ διαχείριση κινδύνων.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Συνδυάζοντας πόρους, οι παραγωγοί μπορούν να βελτιώσουν την ανταγωνιστική τους θέση και να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες στην αγορά.

Επισκόπηση της δράσης

Η δράση αυτή αφορά την απόκτηση αποθηκευτικών εγκαταστάσεων, όπως αποθήκες ή σιλό, για τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής του χειρισμού, της αποθήκευσης και της μεταφοράς γεωργικών προϊόντων. Επενδύοντας σε αυτές τις εγκαταστάσεις, ο στόχος είναι η βελτιστοποίηση της αλυσίδας εφοδιασμού, η αύξηση της αποτελεσματικότητας και η πιθανή μείωση του κόστους για τους αγρότες, τους ΟΠ ή τους συνεταιρισμούς.

Χώρα:	Ιταλία
Τομέας:	Καλλιέργειες πρωτεϊνών
Μέλη της ΟΠ:	500 - 1000
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 10 και < 50 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Η οργάνωση παραγωγών ξεκίνησε ως συνεταιρισμός το 1960 με στόχο την ενίσχυση της παραγωγής των μελών και την παροχή υπηρεσιών όπως η συγκομιδή και η ξήρανση κτηνοτροφικών φυτών, ιδίως μηδικής. Το 1972, επέκτεινε τις δραστηριότητές της ιδρύοντας έναν οργανισμό παραγωγής ζαχαρότευτλων. Μετά από μια κρίση στη βιομηχανία ζαχαρότευτλων το 2005, ο οργανισμός στράφηκε στην παραγωγή πιστοποιημένων σπόρων μηδικής. Η ΟΠ συντονίζει πλέον τις δραστηριότητες παραγωγής σπόρων και ζωοτροφών υπό την ίδια διακυβέρνηση, η οποία περιλαμβάνει και τις δύο οντότητες.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Η ΟΠ επικεντρώνει τις δραστηριότητές της στην παραγωγή πιστοποιημένων σπόρων καλλιεργειών, διαχειριζόμενη ολόκληρη την αλυσίδα αξίας: από την αγορά ποικιλιών σπόρων μέχρι την πώλησή τους σε εταιρείες σπόρων μετά τον πολλαπλασιασμό. Τα μέλη αναλαμβάνουν την κοπή, τη συγκομιδή των κτηνοτροφικών φυτών, την επεξεργασία, την απολύμανση και την αφυδάτωση, ενώ η ΟΠ εμπορεύεται το τελικό προϊόν και εγγυάται την καλύτερη τιμή αγοράς. Η ΟΠ νοικιάζει σήμερα αποθήκες για τα προϊόντα της και θεωρεί σημαντική την αγορά αποθηκευτικών χώρων για την ανάπτυξη των αυτόνομων διαδικασιών εφοδιαστικής της. Επιπλέον, η ΟΠ προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες, εκπαιδευτικό υλικό και ευαισθητοποιεί για πιθανούς κινδύνους και παθολογίες.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Η ΟΠ θα επωφεληθεί από ένα ΕΠ για τη βελτίωση των δυνατοτήτων εφοδιαστικής και ικνηλασιμότητας, επενδύοντας σε αποθήκες και ένα ψηφιοποιημένο σύστημα πιστοποίησης σπόρων. Ειδικότερα, η ΟΠ θα ήθελε να:

- ▶ Επενδύστε στην απόκτηση αποθηκών για τη βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας. Οι αποθήκες θα είναι χρήσιμες για τη συγκέντρωση της αποθήκευσης. Αυτό θα επέτρεπε τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης τόσο της χορτονομής όσο και των σπόρων, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των συνθηκών αποθήκευσης και θα αύξανε την ευελιξία για την ανταπόκριση στις μεταβολές της ζήτησης της αγοράς.
- ▶ Επένδυση στην ανάπτυξη νέου λογισμικού που μπορεί να χρησιμοποιεί δεδομένα κτηματολογίου και γεωγραφικές συντεταγμένες για την παρακολούθηση της προέλευσης των καλλιεργειών και την πιστοποίηση των σπόρων.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Οι δράσεις αυτές θα συμβάλουν στον γενικό στόχο της συγκέντρωσης της προσφοράς και της διάθεσης των προϊόντων στην αγορά, καθώς και στη βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα αξίας. Ειδικότερα, οι δράσεις θα:

- ▶ Κάνουν τις διαδικασίες πιο αποτελεσματικές και μειώστε το κόστος μεταφοράς, καθώς τα προϊόντα μπορούν να αποστέλλονται απευθείας από τις αποθήκες στους πελάτες ή στα σημεία διανομής.
- ▶ Δώσουν τη δυνατότητα στην ΟΠ να εφαρμόσει καλύτερες πρακτικές διαχείρισης αποθεμάτων, όπως η παρακολούθηση των επιπέδων αποθεμάτων, των ημερομηνιών λήξης και της κίνησης των προϊόντων. Αυτό μπορεί να συμβάλει στη μείωση της σπατάλης, να διασφαλίσει την έγκαιρη αναπλήρωση των αποθεμάτων και να επιτρέψει την ακριβέστερη πρόβλεψη της μελλοντικής ζήτησης.
- ▶ Επιτρέπει τον έλεγχο των συνθηκών αποθήκευσης, όπως η θερμοκρασία και η υγρασία, οι οποίες μπορεί να είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ποιότητας των ζωοτροφών και των σπόρων. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη της αλλοίωσης ή της υποβάθμισης των προϊόντων και να διασφαλίσει ότι αυτά φτάνουν στους πελάτες σε βέλτιστη κατάσταση.
- ▶ Να καταστεί αποτελεσματικότερη η ανταπόκριση στις μεταβολές της ζήτησης της αγοράς ή των απαιτήσεων των πελατών. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την αύξηση ή μείωση της αποθηκευτικής ικανότητας, την προσαρμογή του μείγματος προϊόντων ή την αλλαγή των στρατηγικών διανομής ανάλογα με τις ανάγκες.
- ▶ Θα επιτρέψουν την ενσωμάτωση των λειτουργιών αποθήκευσης και εφοδιαστικής με άλλα συστήματα, όπως η διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας, οι μεταφορές ή οι πλατφόρμες πωλήσεων. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε βελτιωμένη ορατότητα των δεδομένων, καλύτερη λήψη αποφάσεων και αποτελεσματικότερες διαδικασίες σε ολόκληρο τον οργανισμό.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“... Η χρηματοδοτική στήριξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος μπορεί να επιταχύνει την υλοποίηση καινοτόμων έργων, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης αποθηκών, της ανάπτυξης λογισμικού παρακολούθησης σπόρων και της υιοθέτησης τεχνολογιών ενεργειακής απόδοσης.”

5.2 Είδη παρεμβάσεων που αποσκοπούν στην αύξηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας

Οι στόχοι αυτού του τύπου παρέμβασης είναι:

- ▶ μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου,
- ▶ προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων,
- ▶ διατήρηση της βιοποικιλότητας,
- ▶ μείωση της ρύπανσης του αέρα, του νερού και του εδάφους,
- ▶ προώθηση της αειφόρου γεωργίας και των συστημάτων διατροφής,
- ▶ προώθηση υψηλών προτύπων καλής διαβίωσης των ζώων,
- ▶ ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν με συνδυασμό στρατηγικών και προσεγγίσεων, για παράδειγμα, μέσω της βιολογικής γεωργίας με την αποφυγή συνθετικών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και τη χρήση φυσικών μεθόδων για τον εμπλουτισμό του εδάφους και την καταπολέμηση των παρασίτων. Οι στόχοι αυτοί μπορούν επίσης να επιτευχθούν με τη χρήση πρακτικών που προωθούν την καλή διαβίωση των ζώων, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων, την υιοθέτηση τεχνικών εξοικονόμησης νερού και τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων με τη βελτίωση των πρακτικών αποθήκευσης, μεταφοράς και εμπορίας.

Παραδείγματα συγκεκριμένων δράσεων που εμπνέονται σε αυτούς τους τύπους παρέμβασης περιλαμβάνουν:

- ▶ εφαρμογή στρατηγικών για τη μείωση των εκπομπών στην παραγωγή βοείου κρέατος για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα,
- ▶ αξιολόγηση του αποτυπώματος άνθρακα για την ενημέρωση της λήψης αποφάσεων για πιο βιώσιμες πρακτικές,
- ▶ την κατασκευή νέων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων για να συμβάλουν στην καλή διαβίωση των ζώων και να μειώσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις,
- ▶ απόκτηση πιστοποίησης της καλής μεταχείρισης των ζώων σε υψηλότερα πρότυπα καλής μεταχείρισης,
- ▶ στροφή σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Πραγματικά παραδείγματα δράσεων που θα μπορούσαν να υπαχθούν σε αυτούς τους τύπους παρεμβάσεων παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα και περιγράφονται στα ειδικά φυλλάδια.

Τύποι παρεμβάσεων	Παραδείγματα δράσεων
Δράσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν ²²	Προώθηση του μείωση του αποτυπώματος άνθρακα
Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία, καινοτόμες έρευνες και μεθόδους, με έμφαση στη βιοασφάλεια, την υγεία των ζώων και την καλή διαβίωση ²³	Κατασκευή νέων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και εφαρμογή ψηφιακών συστημάτων για τη βελτίωση της υγείας και της αποδοτικότητας των ζώων
	Απόκτηση πιστοποίησης καλής μεταχείρισης των ζώων
Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία, έρευνα και καινοτόμες μεθόδους για την ενίσχυση της εξοικονόμησης ενέργειας, της αποδοτικότητας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ²⁴	Αύξηση του μείγματος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μείωση της χρήσης ενέργειας έντασης άνθρακα
Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους για τη μείωση των εκπομπών και των αποβλήτων, την αξιοποίηση των υποπροϊόντων και τη διαχείριση των αποβλήτων ²⁵	Ανάπτυξη ενός κεντρικού κέντρου βιοαερίου/διάθεσης απορριμμάτων
	Συμβάσεις με εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων

²² Τύπος παρέμβασης 1(i) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

²³ Τύπος παρέμβασης 1(α(vi)) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

²⁴ Τύπος παρέμβασης 1(α(iv)) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

²⁵ Τύπος παρέμβασης 1(α(vii)) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

Προώθηση της μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα

Τύπος παρέμβασης

Δράσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την ενίσχυση της δέσμευσης άνθρακα και την προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων,
- ▶ προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των γεωργικών συστημάτων, την προστασία και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και τη βελτίωση της ευζωίας των ζώων.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της κλιματικής ανθεκτικότητας των γεωργικών συστημάτων με παράλληλη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.

Επισκόπηση της δράσης

Ο συνεταιρισμός θα ήθελε να συνεργαστεί με ερευνητικά ιδρύματα, να διευκολύνει τις δοκιμές στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και να διαδώσει τα ευρήματα στα μέλη, προωθώντας την καινοτομία σε βιώσιμες πρακτικές και τεχνολογίες που μειώνουν το αποτύπωμα άνθρακα της παραγωγής βοείου κρέατος. Επιπλέον, στόχος του συνεταιρισμού είναι η παροχή οικονομικής στήριξης στα μέλη για την περαιτέρω επιτάχυνση της ανάπτυξης και της υιοθέτησης καινοτόμων λύσεων στον τομέα του βοείου κρέατος.

Χώρα:	Ιταλία
Τομέας:	Βοδινό και μοσχαρίσιο κρέας
Μέλη του συνεταιρισμού:	100 - 500
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 10 και < 50 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε αρχικά το 1985 ως ένωση με περισσότερα από 4 000 μέλη και έγινε συνεταιριστική επιχείρηση το 2006. Ο ίδιος ο συνεταιρισμός δημιουργήθηκε αρχικά για να βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ των φορέων του τομέα, πριν αναλάβει πιο ενεργό ρόλο στην αγορά.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Ο συνεταιρισμός είναι εταίρος σε ένα ευρωπαϊκό ερευνητικό δίκτυο που επικεντρώνεται στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα του βοείου κρέατος στην Ιρλανδία, τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ισπανία.²⁶ Τα μέλη του συνεταιρισμού συμμετείχαν στις βασικές δραστηριότητες του έργου για την αξιολόγηση του ανθρακικού αποτυπώματος στις εκμεταλλεύσεις βοείου κρέατος, τον εντοπισμό πιθανών στρατηγικών μετριασμού και την υποστήριξη των γεωργών και των συμβούλων στη δημιουργία σχεδίων δράσης για τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος του βοείου κρέατος. Τα μέλη του συνεταιρισμού επωφελούνται από αυτή την έρευνα υιοθετώντας εργαλεία και στρατηγικές για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, όπως:

- ▶ χρησιμοποιώντας λογισμικό για την αξιολόγηση του αποτυπώματος άνθρακα των γεωργικών εκμεταλλεύσεών τους, βοηθώντας τους να εντοπίσουν τομείς για βελτίωση και να παρακολουθήσουν την πρόοδο με την πάροδο του χρόνου,
- ▶ χρήση στρατηγικών για τη βελτιστοποίηση των ζωοτροφών, όπως η χρήση πρόσθετων που μειώνουν τις εκπομπές μεθανίου ή η προσαρμογή της σύνθεσης των ζωοτροφών.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Ο συνεταιρισμός θα ήθελε να χρησιμοποιήσει τη χρηματοδότηση του ΕΠ για να υποστηρίξει τα μέλη του στην υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών και τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος της παραγωγής βοείου κρέατος, εφαρμόζοντας τα ακόλουθα μέτρα:

- ▶ Διοργάνωση εργαστηρίων, σεμιναρίων και εκπαιδευτικών συνεδριών για την εκπαίδευση των μελών σχετικά με βιώσιμες πρακτικές, τεχνολογίες και στρατηγικές διαχείρισης που μπορούν να μειώσουν το αποτύπωμα άνθρακα της παραγωγής βοείου κρέατος.
- ▶ Δημιουργία εκμεταλλεύσεων επίδειξης που παρουσιάζουν την επιτυχή εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών και τεχνολογιών, επιτρέποντας στα μέλη να δουν τα οφέλη και την πρακτική εφαρμογή των μέτρων αυτών.
- ▶ Παροχή επιχορηγήσεων, χαμηλότοκων δανείων ή προγραμμάτων επιμερισμού του κόστους για να βοηθηθούν τα μέλη να επενδύσουν σε βιώσιμες τεχνολογίες και πρακτικές, όπως γεωργικά εργαλεία ακριβείας, συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή πρόσθετα ζωοτροφών που μειώνουν το μεθάνιο.
- ▶ Παροχή τεχνικής υποστήριξης στα μέλη για την εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών και τεχνολογιών, όπως βοήθεια για το σχεδιασμό, την εγκατάσταση και τη συντήρηση νέου εξοπλισμού ή συστημάτων.
- ▶ Δημιουργία μιας πλατφόρμας για τα μέλη που θα ανταλλάσσουν εμπειρίες, βέλτιστες πρακτικές και διδάγματα από την εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών και τεχνολογιών, ενισχύοντας μια υποστηρικτική κοινότητα ομοϊδεατών αγροτών.
- ▶ Παρακολούθηση της προόδου των μελών όσον αφορά την υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών και τεχνολογιών και αξιολόγηση του αντίκτυπου αυτών των μέτρων στο αποτύπωμα άνθρακα της παραγωγής βοείου κρέατος. Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στα μέλη για την ενθάρρυνση της συνεχούς βελτίωσης και την προβολή της αποτελεσματικότητας αυτών των παρεμβάσεων.

Με την εφαρμογή αυτών των μέτρων, ο συνεταιρισμός μπορεί να υποστηρίξει αποτελεσματικά τα μέλη του στην υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών και τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα της παραγωγής βοείου κρέατος, στην προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα των δράσεων;

Οι προβλεπόμενες δράσεις θα συμβάλουν στα εξής:

- ▶ **Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή:** η στήριξη του συνεταιρισμού για βιώσιμες μεθόδους παραγωγής θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον κτηνοτροφικό τομέα, ενώ παράλληλα θα προωθούσε μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στα συστήματα παραγωγής των γεωργών. Η προσέγγιση αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και επιτυχία του γεωργικού τομέα ενόψει των αυξανόμενων περιβαλλοντικών προκλήσεων.
- ▶ **Ανταπόκριση στις κοινωνικές ανάγκες,** συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης παραγωγής, με την προώθηση βιώσιμων πρακτικών και τεχνολογιών. Μέσω των προβλεπόμενων δράσεων στο πλαίσιο του ΕΠ, ο συνεταιρισμός θα επιδείξει τη δέσμευσή του για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και θα συμβάλει στην ανάπτυξη πιο περιβαλλοντικά υπεύθυνων συστημάτων κτηνοτροφικής παραγωγής. Αυτή η προληπτική προσέγγιση δεν θα ωφελήσει μόνο το περιβάλλον, αλλά θα συμβάλει επίσης στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των καταναλωτών και άλλων ενδιαφερομένων μερών που απαιτούν όλο και περισσότερο βιώσιμα και ηθικά παραγόμενα τρόφιμα.

26 https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=5355

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“Η δυνατότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί να συμβάλει καταλυτικά στην υιοθέτηση βιώσιμων μεθόδων, να ενισχύσει το δίκτυο του συνεταιρισμού και να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του κτηνοτροφικού τομέα, αντιμετωπίζοντας παράλληλα την κλιματική αλλαγή και τις κοινωνικές απαιτήσεις για πιο υπεύθυνες γεωργικές πρακτικές...”

Κατασκευή νέων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και εφαρμογή ψηφιακών συστημάτων για τη βελτίωση της υγείας των ζώων και της αποδοτικότητας του

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία, καινοτόμες έρευνες και μεθόδους, με έμφαση στη βιοασφάλεια, την υγεία των ζώων και την καλή διαβίωση.

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ να συμβάλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, μεταξύ άλλων με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την ενίσχυση της δέσμευσης του άνθρακα, καθώς και με την προώθηση της βιώσιμης ενέργειας,
- ▶ προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας, μεταξύ άλλων με τη μείωση της εξάρτησης από χημικές ουσίες,
- ▶ να ενισχυθεί ο προσανατολισμός στην αγορά και να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης εστίασης στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Βελτίωση της ανταπόκρισης στην κοινωνική ζήτηση για έναν πιο βιώσιμο γεωργικό και επισιτιστικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των υψηλής ποιότητας, ασφαλών και θρεπτικών τροφίμων που παράγονται με βιώσιμο τρόπο, μείωση των αποβλήτων τροφίμων, καθώς και βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων και καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής (ΜΑΑ).

Επισκόπηση της δράσης

Η δράση αυτή περιλαμβάνει τη στήριξη των γεωργών για επενδύσεις σε νέες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και ψηφιακά συστήματα με στόχο την πρόληψη του κινδύνου εμφάνισης μολυσματικών ασθενειών και τη μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με τη χρήση αντιμικροβιακών ουσιών, ιδίως την ανάπτυξη της ΜΑΑ, η οποία προσανατολίζεται κυρίως στους τομείς των αιγοπροβάτων και των βοοειδών.

Χώρα:	Ισπανία
Τομέας:	Χοιρινό κρέας, πρόβειο κρέας, κασικίσιο κρέας και γάλα και βοοειδές κρέας
Μέλη του συνεταιρισμού:	500 – 1000
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 10 και < 50 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1981, όταν μια ομάδα παραγωγών ενώθηκε για να αποκτήσουν από κοινού πρόσβαση στις αγορές και να αυξήσουν την παραγωγικότητα του ζωικού τους κεφαλαίου. Το 1990, μετά την αύξηση του αριθμού των μελών της ομάδας παραγωγών, το νομικό καθεστώς μετατράπηκε σε συνεταιρισμό. Ο συνεταιρισμός έχει αναπτύξει συνεργασίες με ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και ιδιωτικές εταιρείες για τη διεξαγωγή ερευνών σχετικά με την καινοτομία και τις βιώσιμες πρακτικές στη διαχείριση των κοπαδιών και των βοσκοτόπων, συνεχίζοντας τη δέσμευσή του για την υποστήριξη της εκτατικής κτηνοτροφίας, με την πεποίθηση ότι οι μικτές κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, με συνδυασμό εκτατικής κτηνοτροφίας, είναι πιο βιώσιμες και συμβάλλουν σε μεγαλύτερη περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Ο συνεταιρισμός δραστηριοποιείται κυρίως στον τομέα του χοιρινού κρέατος, καθώς και στους τομείς του αρνιού, της κασίκας και του βοείου κρέατος. Είναι πλήρως καθετοποιημένη κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού, από την αγορά ζωοτροφών έως την αποθήκευση, τη μεταποίηση και την εμπορία των προϊόντων.

Ο συνεταιρισμός εκτελεί πολυάριθμες εμπορικές δραστηριότητες, όπως η παροχή πληροφοριών για την αγορά, ο καθορισμός στρατηγικών μάρκετινγκ, ο προγραμματισμός της ποσότητας και της ποιότητας, η μεταποίηση, η επισήμανση και η προώθηση, η διανομή, η μεταφορά και η διαπραγμάτευση συμβάσεων. Οι δραστηριότητες αυτές επιτρέπουν στα μέλη να λειτουργούν σύμφωνα με τους τελευταίους κανονισμούς και τις απαιτήσεις της αγοράς. Εκτός από αυτές τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το εμπόριο, ο συνεταιρισμός παρέχει υπηρεσίες στα μέλη του, με σημαντικότερη την παροχή ζωοτροφών. Άλλες περιλαμβάνουν κατάρτιση και τεχνική βοήθεια για πιστοποίηση, κτηνιατρικές υπηρεσίες και οικονομική βοήθεια για την πληρωμή των συνδρομών των μελών και την παροχή ασφάλισης.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Ο συνεταιρισμός θα ήθελε να προσφέρει στα μέλη του υποστήριξη για επενδύσεις σε νέες κτηνοτροφικές μονάδες και ψηφιακά συστήματα, προκειμένου να:

- ▶ Μείωση της χρήσης αντιβιοτικών και αύξηση της βιοασφάλειας. Ο εκτατικός τομέας μπορεί να είναι πιο ευάλωτος στις επιδημίες ασθενειών από ό,τι η εντατική παραγωγή, επειδή υπάρχει έλλειψη έρευνας για θέματα υγείας και εναλλακτικές θεραπείες. Για να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα, ο συνεταιρισμός επενδύει σε νέες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις για να δημιουργήσει μεγαλύτερη απόσταση μεταξύ των ζώων.
- ▶ Μετριασμό των επιπτώσεων της ΜΑΑ, καθώς και ευθυγράμμιση με τις νέες απαιτήσεις της αγοράς και της νομοθεσίας. Οι νέες κτηνοτροφικές μονάδες θα επέτρεπαν περισσότερο χώρο για κάθε ζώο, γεγονός που θα μείωνε τον κίνδυνο εξάπλωσης ασθενειών και την ανάγκη χρήσης αντιβιοτικών.
- ▶ Αύξηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του κοπαδιού και της κερδοφορίας της εκμετάλλευσης.

Μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων που πραγματοποιεί ο συνεταιρισμός, αξίζει να αναφερθεί η συμμετοχή σε ένα σύστημα πιστοποίησης της καλής μεταχείρισης των ζώων ως μέσο επικοινωνίας της υψηλότερης ποιότητας της παραγωγής τους κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού. Η δραστηριότητα αυτή περιγράφεται στο παρόν εγχειρίδιο στο δελτίο 'Εφαρμογή πιστοποίησης προτύπου ποιότητας προϊόντος'.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Η δράση συμβάλλει:

- ▶ τη **βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων**: η αύξηση της υγείας των ζώων και η μείωση του κινδύνου ΜΑΑ θα συμβάλει θετικά στη βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων,
- ▶ τη **βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων**,
- ▶ **ανταγωνιστικότητα**: η ανταγωνιστικότητα του συνεταιρισμού ενισχύεται μέσω της υιοθέτησης πρακτικών προσανατολισμένων στις ανάγκες της αγοράς.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“...η εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος στον τομέα της εκτατικής κτηνοτροφίας είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωση και την ευημερία των παραγωγών... υπάρχει επείγουσα ανάγκη για παρεμβάσεις στην εκτατική κτηνοτροφία που στηρίζουν τις επενδύσεις”

Απόκτηση πιστοποίησης καλής μεταχείρισης των ζώων

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία, καινοτόμες έρευνες και μεθόδους, με έμφαση στη βιοασφάλεια, την υγεία των ζώων και την καλή διαβίωση.²⁷

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ να συμβάλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, μεταξύ άλλων με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την ενίσχυση της δέσμευσης του άνθρακα, καθώς και με την προώθηση της βιώσιμης ενέργειας,
- ▶ προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας, μεταξύ άλλων με τη μείωση της εξάρτησης από χημικές ουσίες,
- ▶ να ενισχυθεί ο προσανατολισμός στην αγορά και να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης εστίασης στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

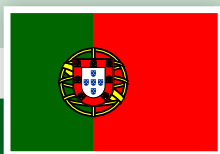
Βελτίωση της ανταπόκρισης στις κοινωνικές απαιτήσεις για τρόφιμα και υγεία, συμπεριλαμβανομένων των υψηλής ποιότητας, ασφαλών και θρεπτικών τροφίμων που παράγονται με βιώσιμο τρόπο, μείωση των αποβλήτων τροφίμων, καθώς και βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων και καταπολέμηση της ΜΑΑ.

Επισκόπηση της δράσης

Η εν λόγω ΠΟ επιθυμεί να συνεχίσει να εφαρμόζει ένα σύστημα πιστοποίησης ποιότητας για την καλή μεταχείριση των ζώων. Η πιστοποίηση επιτρέπει στην ΟΠ να βελτιώσει την περιβαλλοντική της βιωσιμότητα, να βελτιώσει την ποιότητα της παραγωγής, να εγγυηθεί καλύτερες συνθήκες για τα ζώα και να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις των καταναλωτών όσον αφορά την ποιότητα και τη βιωσιμότητα της παραγωγής.

²⁷ Τύπος παρέμβασης 1(a(vi)) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

Χώρα:	Πορτογαλία
Τομέας:	Βοδινό και μοσχαρίσιο κρέας
Μέλη της ΟΠ:	100 – 500
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	< 10 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Η ιστορία της ΟΠ ξεκίνησε με τον σχηματισμό μιας ομάδας παραγωγών το 1994 με στόχο την εμπορική εκμετάλλευση του κρέατος Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ).²⁸ Αρχικά, η εμπορευματοποίηση πραγματοποιήθηκε μέσω της ομάδας παραγωγών για περιορισμένο αριθμό πελατών. Το 2002, η ομάδα παραγωγών αντιμετώπισε οικονομικές προκλήσεις, κυρίως λόγω δυσκολιών στην εμπορία μεγάλων σφαγίων. Ως στρατηγική κίνηση, η ομάδα παραγωγών συνεργάστηκε με δύο άλλους συνεταιρισμούς για τη μείωση του κόστους, τη βελτιστοποίηση των λειτουργιών και την αύξηση της κάθετης ολοκλήρωσης και έλαβε αναγνώριση ως ΟΠ το 2012. Έκτοτε, η ΟΠ δραστηριοποιείται στην εμπορία ζώων για την παραγωγή κρέατος.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Η κύρια δραστηριότητα της ΟΠ είναι η εμπορία κρέατος ΠΟΠ από ζώα που σφάζονται μεταξύ 10 και 15 μηνών ή από ζώα ηλικίας άνω των δύο ετών. Εάν ένας παραγωγός δεν μπορεί να πουλήσει τα ζώα ως μοσχάρι, τα ζώα αυτά μεταφέρονται κατά τον απογαλακτισμό για τελειοποίηση σε άλλη εκμετάλλευση. Το αγρόκτημα τελικής εκτροφής, εκτός από κέντρο πάχυνσης, παρέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με την τήρηση των ποιοτικών απαιτήσεων ΠΟΠ.

Εκτός από την εμπορία των προϊόντων κρέατος, η ΟΠ προβλέπει:

- ▶ **Τεχνικές και διοικητικές υπηρεσίες** προς τα μέλη της: περιλαμβάνουν τον έλεγχο της αποδοτικότητας των ζωοτροφών και της γενετικής βελτίωσης του κοπαδιού, τη βελτιστοποίηση των τεχνικών διατροφής, καθώς και την υιοθέτηση κατάλληλων μεθόδων αποθήκευσης κοπριάς και κοπριάς για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- ▶ **Συνεργασία με άλλους ενδιαφερόμενους:** η ΟΠ διαχειρίζεται τη σχέση με ένα σφαγείο που λειτουργεί ως δευτερεύον κέντρο σφαγής, επεξεργασίας και συσκευασίας για την παραγωγή της ΟΠ.
- ▶ **Μάρκετινγκ προϊόντων:** η ΟΠ είναι υπεύθυνη για την εμπορία των προϊόντων των μελών που απευθύνονται κυρίως σε μεγάλους διανομείς και εστιατόρια. Επιπλέον, η ΟΠ διαθέτει κατάστημα όπου πωλεί μια επιλογή προϊόντων των μελών της απευθείας στους πελάτες.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Η ΠΟ στοχεύει στην εφαρμογή της πιστοποίησης καλής μεταχείρισης των ζώων **Welfare™**. Αυτό περιλαμβάνει την άμεση παρατήρηση των ζώων για την αξιολόγηση της κατάστασής τους και τη μέτρηση παραμέτρων σχετικά με τις συνθήκες κράτησής τους. Για την εφαρμογή της πιστοποίησης, ο ΟΠ πρέπει να εφαρμόσει τις απαραίτητες αλλαγές και βελτιώσεις για να συμμορφωθεί με τα πρότυπα πιστοποίησης. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές, εξοπλισμό ή τεχνολογία που βελτιώνουν την καλή διαβίωση των ζώων στις εκμεταλλεύσεις και σε όλες τις εγκαταστάσεις που συνδέονται με την Π.Ο., και να προωθούν τη συνεχή βελτίωση των ορθών πρακτικών καλής διαβίωσης των ζώων και της βιωσιμότητας.

Τέλος, η εν λόγω ΟΠ επιθυμεί να παρέχει στα μέλη της επαρκή τεχνική και διαχειριστική βοήθεια, η οποία περιγράφεται περαιτέρω στο δελτίο **‘Εκπαίδευση και καθοδήγηση στους τομείς της διατροφής των ζώων, της αναπαραγωγής, της γενετικής βελτίωσης, της παραγωγής βοσκοτόπων και ζωοτροφών και των πιστοποιήσεων’** που παρουσιάζεται στο παρόν εγχειρίδιο.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Η πιστοποίηση θα επηρεάσει θετικά τον τρόπο με τον οποίο η ΟΠ μεταφέρει την ποιότητα των προϊόντων της στους καταναλωτές. Αυτό όχι μόνο δημιουργεί εμπιστοσύνη και αξιοπιστία, αλλά συμβάλλει επίσης στη διαφοροποίηση των προσφορών της στην αγορά, με αποτέλεσμα την αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και ενδεχομένως την αύξηση της ζήτησης για τα προϊόντα της.

Επιπλέον, η πιστοποίηση θα αυξηθεί:

- ▶ **ανταγωνιστικότητα και προσανατολισμός στην αγορά:** η βελτίωση της καλής μεταχείρισης των ζώων συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΠΟ και επιτρέπει την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση των καταναλωτών για κρέας με υψηλότερη καλή μεταχείριση,
- ▶ **ποιότητα του προϊόντος:** η ύπαρξη ενός συστήματος παρακολούθησης κατά τη φάση της παραγωγής επιτρέπει στον ΟΠ να διαχειρίζεται καλύτερα την ποιότητα της παραγωγής του,
- ▶ **περιβαλλοντική βιωσιμότητα:** το βελτιωμένο σύστημα παρακολούθησης επιτρέπει στην ΠΟ να ενεργεί γρήγορα σε περίπτωση ασθενειών, μειώνοντας τη χρήση θεραπειών και χημικών ουσιών που μπορεί να είναι επιβλαβείς εάν εισαχθούν στο περιβάλλον χωρίς κατάλληλες διαδικασίες.

28 https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes/geographical-indications-and-quality-schemes-explained_en

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“...Οι πόροι του Επιχειρησιακού Προγράμματος μπορούν να βοηθήσουν τα μέλη της ΠΟ να βελτιώσουν τις πρακτικές τους, να αποκτήσουν πιστοποίηση καλής μεταχείρισης των ζώων και τελικά να ενισχύσουν τη θέση τους στην αγορά...”

Τεχνικό
δελτίο
δράσης

08

Αύξηση του μείγματος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μείωση της χρήσης ενέργειας έντασης άνθρακα

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία, έρευνα και καινοτόμες μεθόδους για την ενίσχυση της εξοικονόμησης ενέργειας, της αποδοτικότητας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και η ανάπτυξη οικονομικά αποδοτικών λύσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του ενεργειακού κόστους για τα μέλη του συνεταιρισμού, καθιστώντας την ενέργεια πιο προσιτή,
- ▶ μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα, μείωση του συνολικού αποτυπώματος άνθρακα και αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας,
- ▶ μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, που συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και προώθηση των τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Επισκόπηση της δράσης

Ο συνεταιρισμός στοχεύει στην υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών με την εφαρμογή επίπεδης προξήρασης στους αγρούς για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και την επένδυση σε ειδικά κατασκευασμένο εξοπλισμό με εγχυτήρες βιομάζας για την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη διαδικασία ξήρασης.

Χώρα:	Γαλλία
Τομέας:	Καλλιέργειες πρωτεϊνών
Μέλη του συνεταιρισμού:	100 – 500
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	< 10 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε για να καλύψει τη ζήτηση μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλαίσιο της εντατικής καλλιέργειας. Οι παραγωγοί συγκεντρώθηκαν για την ανάπτυξη μονάδων ζήρασης για την απλούστευση της συγκομιδής μηδικής και τη διατήρηση της θρεπτικής αξίας. Μετά από συγχώνευση με έναν άλλο συνεταιρισμό του ίδιου τομέα, ο συνδυασμένος συνεταιρισμός επέκτεινε τις δραστηριότητές του και διαφοροποίησε τις προσφορές του. Αυτό τους επέτρεψε να αξιοποιήσουν τη συλλογική τους τεχνογνωσία και τους πόρους τους για να καινοτομήσουν περαιτέρω στην επεξεργασία μηδικής και να αναπτύξουν πιο βιώσιμες πρακτικές. Με τη συνεργασία τους, ο συνεταιρισμός μπόρεσε να προσαρμοστεί στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς, να αυξήσει την αποδοτικότητα και να συνεχίσει να παρέχει προϊόντα υψηλής ποιότητας στους πελάτες του.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Ο συνεταιρισμός διαθέτει περισσότερες από 25 μονάδες αφυδάτωσης πολλαπλών χρήσεων για την επεξεργασία πρωτεϊνούχων καλλιιεργειών και άλλων προϊόντων. Αυτή η κάθετη ολοκλήρωση της αλυσίδας εφοδιασμού συμβάλλει στην ενοποίηση των πόρων και επιτρέπει στα μέλη της να:

- ▶ να επωφεληθούν από τις οικονομίες κλίμακας, με αποτέλεσμα τη μείωση των γενικών εξόδων και την αποτελεσματικότερη χρήση του βιομηχανικού εξοπλισμού,
- ▶ να προωθήσει την καινοτομία και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των μελών, ενισχύοντας περαιτέρω τη συνολική αποτελεσματικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού.

Επιπλέον, ο συνεταιρισμός προωθεί μια πιο περιβαλλοντικά υπεύθυνα προσέγγιση της γεωργίας μέσω διαφόρων στρατηγικών και πρωτοβουλιών, όπως:

- ▶ ενθάρρυνση των μελών να υιοθετήσουν μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον, όπως η εναλλαγή καλλιιεργειών, η διατήρηση της καλλιιεργείας, η βιολογική γεωργία και η ολοκληρωμένη διαχείριση των παρασίτων, που μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση της υγείας του εδάφους, στη μείωση της χρήσης χημικών και στην προστασία της βιοποικιλότητας,
- ▶ η προσφορά εργαστηρίων, σεμιναρίων και προγραμμάτων κατάρτισης στα μέλη μπορεί να τα βοηθήσει να παραμείνουν ενήμερα για τις τελευταίες βιώσιμες πρακτικές και τεχνολογίες και να τους δώσει τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τις πρακτικές αυτές στις γεωργικές τους εκμεταλλεύσεις.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Ενώ η αφυδάτωση παραμένει η βασική της δραστηριότητα, η αλυσίδα εφοδιασμού διερευνά νέες μεθόδους αξιοποίησης της μηδικής για ζωοτροφές και παραγωγή. Ειδικότερα, ο συνεταιρισμός θα:

- ▶ εφαρμογή της επίπεδης προζήρασης στον αγρό, για να επιτευχθεί μείωση της ενέργειας που χρησιμοποιείται για την ξήρανση των κτηνοτροφικών καλλιιεργειών,
- ▶ επένδυση στην καινοτομία και σε ειδικά κατασκευασμένο εξοπλισμό για βιομηχανικές γραμμές με εγχυτήρες βιομάζας για την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη διαδικασία ξήρασης,
- ▶ επενδύσει σε ένα σύγχρονο φωτοβολταϊκό σύστημα.

Οι στρατηγικές αυτές καταδεικνύουν τη δέσμευση του συνεταιρισμού να υιοθετήσει πιο βιώσιμες πρακτικές σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού μηδικής, εστιάζοντας στην ενεργειακή απόδοση και τη χρήση ανανεώσιμων πόρων.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Η βελτίωση των βιομηχανικών διεργασιών, η εφαρμογή της επίπεδης προζήρασης στο πεδίο και η χρήση ειδικά κατασκευασμένων εγχυτήρων βιομάζας θα:

- ▶ βελτίωση των βιομηχανικών διεργασιών και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που μπορούν να οδηγήσουν σε ακόμη μεγαλύτερη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα,
- ▶ αύξηση της ενεργειακής απόδοσης με τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών ξήρασης και τη χρήση πιο αποδοτικού εξοπλισμού, πράγμα που σημαίνει ότι ο συνεταιρισμός μπορεί να αναμένει υψηλότερη ενεργειακή απόδοση σε όλες τις δραστηριότητές του,
- ▶ παρέχει σημαντική εξοικονόμηση ενεργειακού κόστους για την ΟΠ και τα μέλη της,
- ▶ να ανοίξει ευκαιρίες σε εξειδικευμένες αγορές που δίνουν προτεραιότητα σε περιβαλλοντικά υπεύθυνα προϊόντα και πρακτικές.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι μια ευκαιρία για την παροχή ασφαλούς χρηματοδότησης για τεχνική βοήθεια και πόρων για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης καινοτόμων τεχνολογιών, βιώσιμων πρακτικών και της μετάβασης σε ένα βελτιστοποιημένο ενεργειακό σύστημα χαμηλών εκπομπών άνθρακα, βελτιώνοντας τη συνολική ανταγωνιστικότητα στην αγορά”

Ανάπτυξη ενός κεντρικού κέντρου βιοαερίου/ διάθεσης απορριμμάτων

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους για τη μείωση των εκπομπών και των αποβλήτων, την αξιοποίηση των υποπροϊόντων και τη διαχείριση των αποβλήτων.

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων,
- ▶ προώθηση της βιώσιμης γεωργίας και των συστημάτων τροφίμων,
- ▶ μείωση του κόστους ενέργειας και διάθεσης αποβλήτων.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της αποδοτικότητας των πόρων και της κερδοφορίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μελών με παράλληλη ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας του γαλακτοκομικού τομέα.

Επισκόπηση της δράσης

Η ΠΟ θα ήθελε να βελτιώσει τις πρακτικές διαχείρισης των αποβλήτων της επενδύοντας στην ανάπτυξη ενός κεντρικού κέντρου βιοαερίου/διάθεσης αποβλήτων. Αυτό θα παρείχε μια πηγή ανανεώσιμης ενέργειας χαμηλού κόστους και θα επέτρεπε σε κάθε μέλος τους να μειώσει το αποτύπωμα άνθρακα.

Χώρα:	Ιταλία
Τομέας:	Γαλακτοκομικά
Μέλη της ΟΠ:	10 – 50
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	< 5 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	< 10 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Η ΟΠ ιδρύθηκε το 2016 από μια ομάδα κτηνοτρόφων που παράγουν νωπό γάλα. Οι αγρότες αντιμετώπιζαν διάφορες προκλήσεις λόγω της απομακρυσμένης θέσης τους και του μικρού έως μεσαίου μέσου μεγέθους της εκμετάλλευσής τους, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων εφοδιαστικής, συλλογής και αποθήκευσης, καθώς και της περιορισμένης διαπραγματευτικής τους δύναμης στις συναλλαγές με τους πελάτες τους. Η ΟΠ δημιουργήθηκε ως ένας τρόπος βελτίωσης του εισοδήματος των μελών της μέσω μιας πιο οργανωμένης και δομημένης εμπορίας του προϊόντος τους. Η αξία του γάλακτος που παρήγαγαν τα μέλη της ενισχύθηκε με το συντονισμό της συλλογής, αποθήκευσης, πώλησης και εμπορίας. Μέλη μπορούν να γίνουν όλοι οι ενεργοί παραγωγοί γαλακτοκομικών προϊόντων από τις γύρω περιοχές που επιθυμούν να διαθέσουν το προϊόν τους στην αγορά μέσω της ΟΠ. Τα μέλη εξακολουθούν να είναι κυρίως μικρά και μεσαία, με παραγωγή κάτω των 500 κιλών γάλακτος ημερησίως. Ο Παραγωγός δεν είναι καθετοποιημένος με τα επόμενα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού και, επομένως, δεν εμπλέκονται μεταποιητές.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

ΑΩς βασική δραστηριότητα, η ΟΠ συλλέγει νωπό γάλα από τα μέλη της και το πωλεί σε μεταποιητές γάλακτος στην περιοχή- η ΟΠ αγοράζει επίσης γεωργικές εισροές για λογαριασμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μελών της. Επιπλέον, η ΟΠ δημιούργησε και διαχειρίζεται ένα σύστημα ποιότητας που πιστοποιεί ότι το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα που παρασκευάζονται με νωπό γάλα από την περιοχή πληρούν συγκεκριμένα πρότυπα ποιότητας.

Οι κύριες δραστηριότητες που εκτελεί ο ΟΠ είναι:

- ▶ **Συλλογή και εμπορία γάλακτος:** η ΟΠ συλλέγει το γάλα από τα μέλη της, το εμπορεύεται και το πωλεί σε διάφορους μεταποιητές γαλακτοκομικών προϊόντων, επιτρέποντας στα μέλη της να διαπραγματευτούν υψηλότερες τιμές γάλακτος με τους μεταγενέστερους φορείς της αλυσίδας αξίας.
- ▶ **Ποιοτικός έλεγχος:** ο ΟΠ διασφαλίζει ότι τα προϊόντα του πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα ποιότητας βάσει του συστήματος ποιότητας με τη διενέργεια τακτικών δοκιμών και επιθεωρήσεων.
- ▶ **Εκπαίδευση και κατάρτιση των μελών:** η ΟΠ παρέχει κατάρτιση και εκπαίδευση στα μέλη της σε θέματα όπως η υγεία των ζώων, η ποιότητα του γάλακτος και οι βέλτιστες γεωργικές πρακτικές.
- ▶ **Ανάπτυξη υποδομών:** η ΟΠ επενδύει σε υποδομές όπως εγκαταστάσεις επεξεργασίας γάλακτος, ψυκτικές αποθήκες και μεταφορές για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και τη μείωση του κόστους.
- ▶ **Συνηγορία και άσκηση πίεσης:** η ΟΠ υποστηρίζει πολιτικές που ωφελούν τα μέλη της και τη γαλακτοβιομηχανία στο σύνολό της. Επίσης, ασκούν πιέσεις για δίκαιες τιμές και κανονισμούς που προστατεύουν τους μικρούς αγρότες.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Η ΟΠ θα ήθελε να χρησιμοποιήσει τη χρηματοδότηση του ΕΠ για να υποστηρίξει τα μέλη της με την υλοποίηση των ακόλουθων δράσεων:

- ▶ επένδυση σε ένα κεντρικό κέντρο διάθεσης βιοαερίου/απορριμμάτων για την καλύτερη διαχείριση των αποβλήτων,
- ▶ εμπειρογνώμονες συμβούλους για την παροχή καθοδήγησης σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές, τις τεχνολογικές καινοτομίες και τις αποτελεσματικές μεθόδους μετατροπής αποβλήτων σε ενέργεια,
- ▶ διευκόλυνση των συνδέσεων με άλλους οργανισμούς, ενδιαφερόμενους φορείς και βιομηχανικούς εταίρους που έχουν εμπειρία στην παραγωγή βιοαερίου, στη διαχείριση αποβλήτων ή σε παρόμοια έργα- προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων, της συνεργασίας και της κοινής μάθησης.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των επενδύσεων σε ένα κεντρικό κέντρο διάθεσης βιοαερίου/απορριμμάτων περιλαμβάνουν:

- ▶ Ενίσχυση της **ανταγωνιστικότητας** και της **κερδοφορίας** των μελών μέσω της μείωσης του λειτουργικού κόστους και της αύξησης της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων τους από οικονομική και περιβαλλοντική άποψη,
- ▶ Βελτίωση **του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής** σε αυτήν με την ανάπτυξη πιο βιώσιμων μεθόδων παραγωγής για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον γαλακτοκομικό τομέα,
- ▶ Ανταπόκριση στις κοινωνικές ανάγκες με τη **βελτίωση της βιωσιμότητας** του γαλακτοκομικού τομέα, ιδίως όσον αφορά τις ανησυχίες σχετικά με τις εκπομπές μεθανίου.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“... οι επενδύσεις μέσω ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος θα οδηγήσουν σε βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και σε βελτίωση της θέσης των μελών στην αγορά. Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα θα αυξήσει την προβολή και την ελκυστικότητα του Π.Ο.”

Συμβάσεις με εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους για τη μείωση των εκπομπών και των αποβλήτων, τη χρήση υποπροϊόντων και τη διαχείριση αποβλήτων.

Σκοπός των δράσεων αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων,
- ▶ προώθηση της βιώσιμης γεωργίας και των συστημάτων τροφίμων,
- ▶ μείωση του κόστους ενέργειας και διάθεσης αποβλήτων.

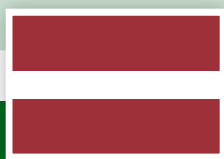
Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της αποδοτικότητας των πόρων και της κερδοφορίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μελών με παράλληλη ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας του γαλακτοκομικού τομέα.

Επισκόπηση της δράσης

Ο συνεταιρισμός επιθυμεί να οργανώσει και να συντονίσει τη συνεργασία με εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων για τη συλλογή διαλεγμένων αποβλήτων προς ανακύκλωση από τα μέλη του, μειώνοντας έτσι το διοικητικό βάρος για τους μεμονωμένους αγρότες. Επιπλέον, ο συνεταιρισμός ενδιαφέρεται επίσης να επενδύσει σε εξοπλισμό που απαιτείται για τη βιολογική πιστοποίηση και να επενδύσει σε δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας του γάλακτος.

Χώρα:	Λετονία
Τομέας:	Γαλακτοκομικά
Μέλη του συνεταιρισμού:	500 – 1000
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 10 και < 50 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Ο συνεταιρισμός ξεκίνησε τη λειτουργία του στα τέλη του 2018 συγκεντρώνοντας διάφορους συνεταιρισμούς παραγωγών γάλακτος. Ιδρύθηκε με στόχο την προώθηση και την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των συνεταιρισμών παραγωγής γάλακτος για τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας των συνεταιρισμών και των μελών τους, καθώς και για τη διασφάλιση δίκαιων τιμών αγοράς για τις εμπλεκόμενες εκμεταλλεύσεις.

Τα μέλη αυτών των συνεταιρισμών είναι κυρίως μικρές και μεσαίες οικογενειακές εκμεταλλεύσεις. Οι υπηρεσίες που παρέχει ο συνεταιρισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τις εκμεταλλεύσεις αυτές, διότι ούτε οι ίδιες οι εκμεταλλεύσεις, ούτε οι συνεταιρισμοί πρώτης βαθμίδας που δραστηριοποιούνται κυρίως σε τοπικό επίπεδο, είναι σε θέση να παρέχουν επαρκή όγκο νωπού γάλακτος ώστε να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην αγορά.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Ο συνεταιρισμός επικεντρώνεται κυρίως στον συντονισμό της παραγωγής γάλακτος των μελών του, το οποίο στη συνέχεια πωλείται σε μεταποιητές γάλακτος στην ευρύτερη περιοχή. Ο συνεταιρισμός προμηθεύεται επίσης γεωργικές εισροές για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις των μελών του.

Οι κύριες δραστηριότητες του συνεταιρισμού συνίστανται στα εξής:

- ▶ **Πωλήσεις και μάρκετινγκ:** Η δραστηριότητα μάρκετινγκ του συνεταιρισμού αποτελεί ζωτικό μέρος του επιχειρηματικού του μοντέλου. Ο συνεταιρισμός ενεργεί ως μεσάζων μεταξύ των γεωργών και των μεταποιητών γαλακτοκομικών προϊόντων στην περιοχή. Ο συνεταιρισμός όχι μόνο εμπορεύεται το γάλα αλλά και διαπραγματεύεται υψηλότερες τιμές για τα μέλη του, αξιοποιώντας τη συνδυασμένη διαπραγματευτική τους δύναμη. Με τη συνεργασία τους, τα μέλη είναι σε θέση να επιτύχουν καλύτερη τιμή για το γάλα τους από ό,τι θα μπορούσαν να επιτύχουν μεμονωμένα.
- ▶ **Διασφάλιση της ποιότητας:** ο συνεταιρισμός διασφαλίζει επίσης ότι το γάλα είναι υψηλής ποιότητας πριν από την πώλησή του. Ο συνεταιρισμός έχει θεσπίσει πρότυπα ποιότητας τα οποία πρέπει να τηρούν τα μέλη του, και διενεργούνται τακτικές επιθεωρήσεις και δοκιμές για να διασφαλιστεί ότι τα πρότυπα αυτά τηρούνται. Αυτό εξασφαλίζει ότι το γάλα είναι ασφαλές και ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των μεταποιητών γαλακτοκομικών προϊόντων.
- ▶ **Προώθηση της συνεργασίας και της ανάπτυξης του κλάδου:** ο συνεταιρισμός ενισχύει την τοπική γαλακτοβιομηχανία παρέχοντας αξιόπιστη προμήθεια γάλακτος υψηλής ποιότητας στους μεταποιητές. Αυτό δημιουργεί μια σταθερή αγορά για τους μεταποιητές και τους παραγωγούς και προωθεί την ανάπτυξη και την εξέλιξη της τοπικής γαλακτοβιομηχανίας.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Ο συνεταιρισμός θα ήθελε να χρησιμοποιήσει τη χρηματοδότηση του ΕΠ για να υποστηρίξει τα μέλη του στην υιοθέτηση πιο βιώσιμων και οικονομικά ορθών πρακτικών με την εφαρμογή των ακόλουθων μέτρων:

- ▶ οργάνωση της συνεργασίας με εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων για τη συλλογή διαλεγμένων αποβλήτων προς ανακύκλωση (π.χ. χρησιμοποιημένες μεμβράνες, γεωργικές συσκευασίες κ.λπ.) και οργάνωση της τοποθέτησης δοχείων διαλεγμένων αποβλήτων στα οικόπεδα των μελών για τη συλλογική τους χρήση,
- ▶ σύναψη συμβάσεων με εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων για την αποκομιδή των αποβλήτων από τα μέλη και τις εκμεταλλεύσεις των μελών και οργάνωση των δρομολογίων για την αποκομιδή τους, έτσι ώστε να μην απαιτείται από κάθε μεμονωμένη εκμετάλλευση να συνάψει σύμβαση με διαχειριστή αποβλήτων,
- ▶ επένδυση σε εξοπλισμό που διασφαλίζει ότι τα μέλη πληρούν τα πρότυπα που απαιτούνται για τη βιολογική πιστοποίηση, γεγονός που μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της αξίας και της εμπορευσιμότητας των προϊόντων τους, δεδομένου ότι τα προϊόντα αυτά έχουν μεγάλη ζήτηση και οι καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν μια προίμοδοτηση γι' αυτά,
- ▶ επένδυση σε δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας του γάλακτος, όπως περιγράφεται στο ενημερωτικό δελτίο [‘Επενδύσεις σε γαλακτοκομικά μηχανήματα και δεξαμενές για την ανάπτυξη πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής’](#) που παρουσιάζεται στο παρόν εγχειρίδιο.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της σύναψης συμβάσεων με εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων περιλαμβάνουν:

- ▶ Υποστήριξη **του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής** σε αυτήν με τη χρήση πιο βιώσιμων μεθόδων παραγωγής που θα συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τα απόβλητα στον γαλακτοκομικό τομέα. Αυτό με τη σειρά του θα μπορούσε να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και επιτυχία του τομέα ενόψει των αυξανόμενων περιβαλλοντικών προκλήσεων.
- ▶ **Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μελών** μέσω της μείωσης του διοικητικού φόρτου που συνδέεται με την οργάνωση και την εφαρμογή λύσεων διαχείρισης αποβλήτων.
- ▶ Ο συνεταιρισμός και τα μέλη του θα **ανταποκρίνονται στις κοινωνικές ανάγκες** με την ενεργό συμμετοχή και ανταπόκριση στην τρέχουσα συζήτηση γύρω από τη βιωσιμότητα του γαλακτοκομικού τομέα και τη σχετική παραγωγή αποβλήτων.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“... Ο συνεταιρισμός θα μπορούσε να επωφεληθεί από ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα αυξάνοντας την οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα των γαλακτοπαραγωγών και εισάγοντας μεθόδους παραγωγής για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής”

5.3 Είδη παρεμβάσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας και της ικνηλασιμότητας των προϊόντων

Ο στόχος αυτού του τύπου παρέμβασης είναι:

- ▶ αύξηση της εμπορικής αξίας των προϊόντων μέσω της βελτίωσης της ποιότητάς τους,
- ▶ προώθηση προϊόντων με γεωγραφικές ενδείξεις, όπως οι προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις,
- ▶ υποστήριξη της υιοθέτησης συστημάτων ποιότητας της ΕΕ ή εθνικών συστημάτων ποιότητας που επιτρέπουν μεγαλύτερη ικνηλασιμότητα,
- ▶ προώθηση του προσανατολισμού στην αγορά και αύξηση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν με την εφαρμογή αυστηρών συστημάτων ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας, διασφαλίζοντας ότι τα προϊόντα πληρούν τα υψηλότερα πρότυπα ποιότητας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη σύσταση ειδικών ομάδων ελέγχου ποιότητας, τη διενέργεια τακτικών επιθεωρήσεων και ελέγχων και τη θέσπιση σαφών κατευθυντήριων γραμμών που πρέπει να ακολουθούν τα μέλη της ΟΠ. Επιπλέον, οι ΟΠ μπορούν να υποβάλλουν συλλογικά αίτηση και να διαχειρίζονται πιστοποιήσεις ποιότητας, όπως γεωγραφικές ενδείξεις, ή άλλα αναγνωρισμένα συστήματα ποιότητας. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην προβολή των προϊόντων τους, στην αύξηση της αγοραστικής τους αξίας και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών.

Παραδείγματα συγκεκριμένων δράσεων που εμπίπτουν σε αυτόν τον τύπο παρέμβασης περιλαμβάνουν:

- ▶ εφαρμογή τακτικών δοκιμών και ελέγχων ποιότητας των προϊόντων για τη διασφάλιση της τήρησης των προτύπων,
- ▶ οργάνωση κοινών αγορών εισροών ή μηχανημάτων υψηλής ποιότητας για την εξασφάλιση καλύτερων τιμών,
- ▶ επιδίωξη συλλογικής πιστοποίησης για βιολογική γεωργία ή πρακτικές δίκαιου εμπορίου.

Πραγματικά παραδείγματα δράσεων που θα μπορούσαν να υπαχθούν σε αυτούς τους τύπους παρεμβάσεων παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα και περιγράφονται στα ειδικά φυλλάδια.

Τύπος παρέμβασης	Παραδείγματα δράσεων
Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μέθοδοι για την εφαρμογή των συστημάτων ποιότητας της ΕΕ και των εθνικών συστημάτων ποιότητας ²⁹	Εφαρμογή πιστοποίησης προτύπου ποιότητας προϊόντων για τη βελτίωση του προσανατολισμού στην αγορά
Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους για τη βιολογική και ολοκληρωμένη παραγωγή ³⁰	Επενδύσεις σε γαλακτοκομικά μηχανήματα και δεξαμενές για την ανάπτυξη πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής

²⁹ Τύπος παρέμβασης 1(ζ) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

³⁰ Τύπος παρέμβασης 1(β) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

Εφαρμογή πιστοποίησης προτύπου ποιότητας προϊόντων για τη βελτίωση του προσανατολισμού στην αγορά

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μέθοδοι για την εφαρμογή των συστημάτων ποιότητας της ΕΕ και των εθνικών συστημάτων ποιότητας.³¹

Σκοπός των δράσεων αυτού του τύπου παρέμβασης

Αυτός ο τύπος παρέμβασης υποστηρίζει:

- ▶ την εφαρμογή πιστοποιήσεων ποιότητας που επιτρέπουν μεγαλύτερη ικνηλασιμότητα, ενισχύοντας έτσι την ποιότητα και την αξία των προϊόντων,
- ▶ την προώθηση των προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης και άλλων συστημάτων ποιότητας,
- ▶ την προώθηση του προσανατολισμού στην αγορά,
- ▶ την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Τα μέλη καθοδηγούνται στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων που είναι απαραίτητες για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των συστημάτων ποιότητας.

Επισκόπηση της δράσης

Η δράση περιλαμβάνει την υποστήριξη των γεωργών για την τήρηση των προτύπων ενός συστήματος πιστοποίησης ποιότητας μέσω της άμεσης βοήθειας που παρέχει ο συνεταιρισμός. Στόχος είναι να βελτιωθεί η ποιότητα των προϊόντων ώστε να ανταποκριθούν στη ζήτηση της αγοράς και στις φιλοδοξίες του συνεταιρισμού να παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας, εξασφαλίζοντας καλές συνθήκες καλής διαβίωσης των ζώων.

³¹ Τύπος παρέμβασης 1(ζ) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

Χώρα:	Ισπανία
Τομέας:	Χοιρινό κρέας, πρόβειο κρέας, κατσικίσιο κρέας και γάλα και βοοειδές κρέας
Μέλη του συνεταιρισμού:	500 – 1000
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 10 και < 50 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1981, όταν μια ομάδα παραγωγών ενώθηκε για να αποκτήσουν από κοινού πρόσβαση στις αγορές και να αυξήσουν την παραγωγικότητα του ζωικού τους κεφαλαίου. Το 1990, μετά την αύξηση του αριθμού των μελών της ομάδας παραγωγών, το νομικό καθεστώς μετατράπηκε σε συνεταιρισμό. Ο συνεταιρισμός έχει αναπτύξει συνεργασίες με ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και ιδιωτικές εταιρείες για τη διεξαγωγή ερευνών σχετικά με την καινοτομία και τις βιώσιμες πρακτικές στη διαχείριση των κοπαδιών και των βοσκοτόπων, συνεχίζοντας τη δέσμευσή του για την υποστήριξη της εκτατικής κτηνοτροφίας με την πεποίθηση ότι οι μικτές κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, με συνδυασμό εκτατικής κτηνοτροφίας, είναι πιο βιώσιμες και συμβάλλουν σε μεγαλύτερη περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Ο συνεταιρισμός δραστηριοποιείται κυρίως στον τομέα του χοιρινού κρέατος, καθώς και στους τομείς του αρνιού, της κατσίκας και του βοείου κρέατος. Είναι πλήρως καθετοποιημένη κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού, από την αγορά ζωοτροφών έως την αποθήκευση, τη μεταποίηση και την εμπορία των προϊόντων. Ο συνεταιρισμός ενσωματώνεται με άλλους συνεταιρισμούς με στόχο να υποστηρίξει την εμπορευματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας και την καλύτερη αντιστοίχιση της προσφοράς με τη ζήτηση, διατηρώντας τα ζώα σε στάβλους ζωοτροφών. Η ενσωμάτωση αυτή επιτρέπει στον συνεταιρισμό να ενισχύσει τη δική του θέση στην αγορά και τη θέση των μελών του και να αυξήσει τη διαπραγματευτική του δύναμη στη διαπραγμάτευση των τιμών.

Ο συνεταιρισμός εκτελεί πολλές δραστηριότητες, μεταξύ των οποίων:

- ▶ παροχή πληροφοριών για την αγορά,
- ▶ ορισμός των στρατηγικών μάρκετινγκ,
- ▶ προγραμματισμός της ποσότητας και της ποιότητας των προϊόντων,
- ▶ επεξεργασία,
- ▶ επισήμανση και προώθηση,
- ▶ διανομή,
- ▶ διαπραγμάτευση συμβάσεων.

Οι δραστηριότητες αυτές επιτρέπουν στους εταίρους να λειτουργούν σύμφωνα με τους τελευταίους κανονισμούς και τις απαιτήσεις της αγοράς. Εκτός από αυτές τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το εμπόριο, ο συνεταιρισμός παρέχει υπηρεσίες στα μέλη του, με σημαντικότερη από αυτές την παροχή ζωοτροφών. Άλλες υπηρεσίες περιλαμβάνουν κατάρτιση, τεχνική βοήθεια για την πιστοποίηση, κτηνιατρικές υπηρεσίες, οικονομική βοήθεια για την πληρωμή των συνδρομών των μελών και παροχή ασφάλισης.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Ο συνεταιρισμός στοχεύει στην εφαρμογή ενός συστήματος πιστοποίησης ποιότητας. Για να γίνει αυτό, ο συνεταιρισμός θα αναλάβει τις ακόλουθες δράσεις:

- ▶ Διασφαλίστε ότι όλα τα μέλη ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές πιστοποίησης και διατηρούν την κατάλληλη τεκμηρίωση για την απόδειξη της συμμόρφωσης. Αυτό μπορεί να απαιτήσει τη δημιουργία ενός εσωτερικού συστήματος παρακολούθησης για την επαλήθευση της τήρησης των προτύπων.
- ▶ Υποβάλλετε την αίτηση πιστοποίησης και υποβληθείτε στις απαραίτητες αξιολογήσεις και επιθεωρήσεις.
- ▶ Να παρακολουθείτε και να αξιολογείτε τακτικά τις επιδόσεις του συνεταιρισμού σε σχέση με τα πρότυπα πιστοποίησης.
- ▶ Να ενημερώνεστε για τυχόν αλλαγές στις απαιτήσεις πιστοποίησης και να διατηρείτε ανοιχτή επικοινωνία με τον φορέα πιστοποίησης.

Για την εφαρμογή της πιστοποίησης, ο συνεταιρισμός είναι πρόθυμος να συνεχίσει να παρέχει στα μέλη του την απαραίτητη υποστήριξη τόσο σε τεχνικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο (ιδίως για τα νέα μέλη).

Η χαμηλή κερδοφορία που συνδέεται με την εκτατική γεωργία δεν επιτρέπει πάντα στους γεωργούς να αντέξουν οικονομικά τις επενδύσεις. Ο συνεταιρισμός είναι αποτελεσματικός στη συγκέντρωση της προσφοράς και, ως εκ τούτου, στη βελτίωση της διαπραγματευτικής δύναμης των μελών στην αλυσίδα αξίας- ωστόσο, δεν μπορεί να υποστηρίξει τις επενδύσεις που απαιτούνται σε επίπεδο εκμετάλλευσης για την τήρηση υψηλότερων ποιοτικών προτύπων χωρίς πρόσθετη οικονομική στήριξη.

Μεταξύ των άλλων δράσεων που θα ήθελε να υλοποιήσει ο συνεταιρισμός μέσω ενός ΕΠ είναι η κατασκευή νέων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων για τη βελτίωση της βιοασφάλειας και, ως εκ τούτου, τη μείωση της εμφάνισης ασθενειών. Η δραστηριότητα αυτή περιγράφεται περαιτέρω στο δελτίο **‘Κατασκευή νέων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων’** που παρουσιάζεται στο εγχειρίδιο.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Η παρέμβαση αυτή θα συμβάλει στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- ▶ **ανταγωνιστικότητα:** η πιστοποιημένη παραγωγή μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερες επιδόσεις στο μάρκετινγκ, δεδομένης της ζήτησης των καταναλωτών για συστήματα παραγωγής με υψηλότερη καλή μεταχείριση των ζώων,
- ▶ **Διαχείριση της αγοράς:** η πιστοποίηση θεωρείται από τον συνεταιρισμό ως ο καλύτερος τρόπος για την κάλυψη της ζήτησης της αγοράς και την επίτευξη των καλύτερων τιμών,
- ▶ **ποιότητα προϊόντων:** ενίσχυση της εμπορικής αξίας και της ποιότητας των προϊόντων,
- ▶ **καλή διαβίωση των ζώων:** η πιστοποίηση αποσκοπεί στην παροχή καλής διατροφής, καλής στέγασης, καλής υγείας και κατάλληλων συνθηκών διαβίωσης και σφαγής για τα ζώα.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“...η εφαρμογή ενός επιχειρησιακού προγράμματος στον τομέα της εκτατικής κτηνοτροφίας είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωση και την ευημερία των παραγωγών... υπάρχει επείγουσα ανάγκη για παρεμβάσεις στην εκτατική κτηνοτροφία που να στηρίζουν τις επενδύσεις”

Επενδύσεις σε γαλακτοκομικά μηχανήματα και δεξαμενές για την ανάπτυξη πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους για τη βιολογική και ολοκληρωμένη παραγωγή.³²

Σκοπός των δράσεων αυτού του τύπου παρέμβασης

Αυτός ο τύπος παρέμβασης υποστηρίζει:

- ▶ την εφαρμογή πιστοποιήσεων ποιότητας που επιτρέπουν μεγαλύτερη ικνηλασιμότητα, ενισχύοντας την ποιότητα και την αξία των προϊόντων,
- ▶ την προώθηση των προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης και άλλων συστημάτων ποιότητας,
- ▶ την προώθηση του προσανατολισμού στην αγορά,
- ▶ αύξηση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Έχουν πραγματοποιηθεί επενδύσεις που θα επιτρέψουν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του βιολογικού συστήματος ή του συστήματος ολοκληρωμένης παραγωγής.

Επισκόπηση της δράσης

Η δράση συνίσταται σε επενδύσεις σε γαλακτοκομικά μηχανήματα και δεξαμενές που είναι απαραίτητες για το διαχωρισμό του βιολογικού γάλακτος από το συμβατικό. Στόχος είναι η πρόσβαση στην αγορά βιολογικών προϊόντων και η διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης.

³² Τύπος παρέμβασης 1(δ) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

Χώρα:	Λετονία
Τομέας:	Γαλακτοκομικά
Τρέχοντα μέλη:	500 – 1000
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 10 και < 50 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Η ένωση συνεταιρισμών ξεκίνησε τη λειτουργία της στα τέλη του 2018, συγκεντρώνοντας διάφορους συνεταιρισμούς παραγωγών γάλακτος. Η ένωση ιδρύθηκε για να προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ των συνεταιρισμών παραγωγής γάλακτος και να προωθήσει τόσο την αποτελεσματικότητα των οικονομικών δραστηριοτήτων των μελών της (των συνεταιρισμών παραγωγών γάλακτος) όσο και την εξασφάλιση μιας δίκαιης τιμής αγοράς για τις εμπλεκόμενες εκμεταλλεύσεις.

Τα μέλη των συνεταιρισμών είναι κυρίως μικρές και μεσαίες οικογενειακές εκμεταλλεύσεις. Οι υπηρεσίες που παρέχει η ένωση είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τις εκμεταλλεύσεις αυτές, επειδή οι μεμονωμένοι συνεταιρισμοί που συμμετέχουν στην οργάνωση λειτουργούν τοπικά και δεν είναι σε θέση να παρέχουν επαρκή όγκο νωπού γάλακτος για να έχουν πρόσβαση σε άλλες αγορές από μόνοι τους.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Η κύρια δραστηριότητα της ένωσης είναι η αγορά νωπού γάλακτος από τα μέλη και η πώλησή του σε εταιρείες επεξεργασίας γαλακτοκομικών προϊόντων. Αυτό εξασφαλίζει υψηλότερη τιμή αγοράς του νωπού γάλακτος με τη συγκέντρωση του όγκου. Συνολικά, ο οργανισμός στοχεύει στην προώθηση της ευημερίας των οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και στη διατήρηση της βιωσιμότητάς τους, η οποία διατηρεί επίσης τη βιωσιμότητα και τη διατήρηση των αγροτικών περιοχών.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Η ένωση συνεταιρισμών έχει ως στόχο την οργάνωση της παραγωγής πιστοποιημένου βιολογικού γάλακτος. Προβλέπονται οι ακόλουθες δράσεις:

- ▶ να επενδύσουν σε αρμεκτικά μηχανήματα ειδικά σχεδιασμένα για την παραγωγή βιολογικού γάλακτος,
- ▶ αγορά ξεχωριστών δεξαμενών αποθήκευσης γάλακτος για το βιολογικό γάλα, ώστε να αποφεύγεται η ανάμιξη βιολογικού και συμβατικού γάλακτος, διασφαλίζοντας ότι το βιολογικό γάλα παραμένει απαλλαγμένο από μολυσματικές ουσίες,
- ▶ την πρόσληψη συμβούλου που ειδικεύεται στη βιολογική πιστοποίηση για να βοηθήσει στην πλοήγηση στη διαδικασία πιστοποίησης και να διασφαλίσει την ακριβή και πλήρη τεκμηρίωση.

Ο οργανισμός επιθυμεί επίσης να βελτιώσει την ποιότητα των προϊόντων. Προβλέπεται η πρόσληψη ενός ειδικού σε θέματα ποιότητας για τον ποιοτικό έλεγχο του νωπού γάλακτος, την αντιμετώπιση ζητημάτων ποιότητας του γάλακτος, τη συνεργασία με ανεξάρτητα εργαστήρια κ.λπ. καθώς και την ανάπτυξη της διαφοροποίησης του γάλακτος σύμφωνα με δείκτες ποιότητας. Επιπλέον, μέσω της εφαρμογής ενός ΕΠ, η εν λόγω οργάνωση θα επενδύσει στη σύναψη συμβάσεων με εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων για τη βελτίωση της συνολικής βιωσιμότητας των μελών της, όπως περιγράφεται στο δελτίο [‘Σύμβαση με εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων’](#).

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

- ▶ **Προσανατολισμός στην αγορά.** Η παραγωγή βιολογικών προϊόντων βοηθά τον οργανισμό να αποκτήσει πρόσβαση σε νέες αγορές και να ανταποκριθεί στις ανάγκες των καταναλωτών.
- ▶ **Ποιότητα προϊόντος.** Βελτίωση του ποιοτικού ελέγχου εντός του οργανισμού και ανάπτυξη βιολογικών προϊόντων.
- ▶ **Περιβαλλοντική βιωσιμότητα.** Η υιοθέτηση πρακτικών που μειώνουν τη χρήση επιβλαβών ουσιών θα έχει ευεργετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“Ο συνεταιρισμός θα μπορούσε να ωφεληθεί από ένα πρόγραμμα λειτουργίας αυξάνοντας την οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα των γαλακτοπαραγωγών και εισάγοντας μεθόδους παραγωγής για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής.”

5.4 Είδη παρεμβάσεων που αποσκοπούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, τεχνικής βοήθειας και καθοδήγησης

Ο στόχος αυτού του τύπου παρέμβασης είναι:

- ▶ βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των παραγωγών σε τομείς όπως οι βιώσιμες γεωργικές πρακτικές, οι καινοτόμες τεχνολογίες, οι τάσεις της αγοράς και η διαχείριση των επιχειρήσεων,
- ▶ να ενθαρρύνει την υιοθέτηση καινοτόμων πρακτικών, τεχνολογιών και διαδικασιών που μπορούν να αυξήσουν την παραγωγικότητα, να μειώσουν το κόστος, να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων και να προωθήσουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα,
- ▶ υποστήριξη των γεωργών και των αγροτικών επιχειρήσεων στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με τις δραστηριότητές τους, τις επενδύσεις και τις στρατηγικές αγοράς, παρέχοντας συμβουλές και καθοδήγηση από ειδικούς,
- ▶ να ενθαρρύνουν την υιοθέτηση περιβαλλοντικά βιώσιμων πρακτικών που διαφυλάσσουν τους φυσικούς πόρους, προστατεύουν τη βιοποικιλότητα και μειώνουν τις αρνητικές επιπτώσεις των γεωργικών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον,
- ▶ να παρέχει προσαρμοσμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες, τεχνική βοήθεια και καθοδήγηση σε μειονεκτούσες ομάδες, όπως οι μικροκαλλιεργητές, οι γυναίκες και οι νέοι, για να τις βοηθήσει να ξεπεράσουν τις προκλήσεις και να αποκτήσουν πρόσβαση σε ευκαιρίες στον γεωργικό τομέα.

Παραδείγματα συγκεκριμένων δράσεων που εμπίπτουν σε αυτούς τους τύπους παρέμβασης περιλαμβάνουν:

- ▶ προσφέροντας εξατομικευμένες συμβουλές και καθοδήγηση στους παραγωγούς σε θέματα όπως η διαχείριση των καλλιεργειών, η καταπολέμηση των παρασίτων ή ο οικονομικός προγραμματισμός,
- ▶ διεξαγωγή επιδείξεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις νέων τεχνολογιών, πρακτικών ή εξοπλισμού για την προβολή των πλεονεκτημάτων τους και την ενθάρρυνση της υιοθέτησής τους,
- ▶ διοργάνωση εργαστηρίων και εκπαιδευτικών συνεδρίων για θέματα όπως βιώσιμες γεωργικές πρακτικές, καινοτόμες τεχνολογίες ή στρατηγικές μάρκετινγκ για ομάδες παραγωγών,
- ▶ παροχή βοήθειας στους παραγωγούς για την εξασφάλιση χρηματοδότησης για επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες, υποδομές ή ανάπτυξη προϊόντων, παρέχοντας καθοδήγηση σχετικά με τον οικονομικό σχεδιασμό, τις αιτήσεις επιχορήγησης ή τις διαπραγματεύσεις για δάνεια.

Πραγματικά παραδείγματα δράσεων που θα μπορούσαν να υπαχθούν σε αυτούς τους τύπους παρεμβάσεων παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα και περιγράφονται στα ειδικά φυλλάδια.

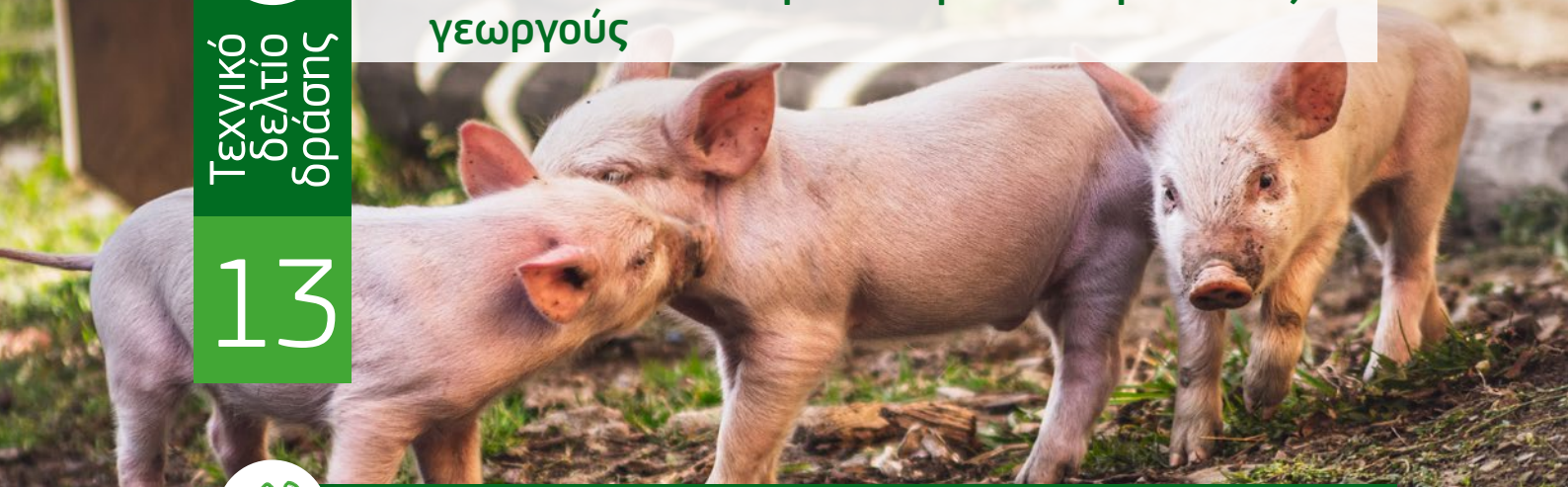
Τύπος παρέμβασης	Παραδείγματα δράσεων
Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους για συμβουλευτικές υπηρεσίες και τεχνική βοήθεια σχετικά με βιώσιμες μεθόδους παραγωγής ³³	Τεχνική και διαχειριστική βοήθεια για νέους γεωργούς
Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους κατάρτισης και καθοδήγησης για βιώσιμες μεθόδους παραγωγής ³⁴	Εκπαίδευση και καθοδήγηση στους τομείς της διατροφής των ζώων, της αναπαραγωγής, της γενετικής βελτίωσης, της παραγωγής βοσκοτόπων και ζωοτροφών και των πιστοποιήσεων

³³ Τύπος παρέμβασης 1(β) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

³⁴ Τύπος παρέμβασης 1(γ) - Οδηγ. (ΕΕ) 2021/2115 - αρθ. 47

Τεχνική και διαχειριστική βοήθεια για νέους γεωργούς

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους για συμβουλευτικές υπηρεσίες και τεχνική βοήθεια σχετικά με βιώσιμες μεθόδους παραγωγής.

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των γεωργών σε τομείς όπως οι καινοτόμες τεχνολογίες, οι βιώσιμες γεωργικές πρακτικές, οι τάσεις της αγοράς και η διαχείριση των επιχειρήσεων,
- ▶ να ενθαρρύνει την υιοθέτηση καινοτόμων μεθόδων, συμπεριλαμβανομένων πρακτικών, τεχνολογιών και διαδικασιών, που μπορούν να αυξήσουν την παραγωγικότητα, να μειώσουν το κόστος και να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων,
- ▶ υποστήριξη των γεωργών στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με τις δραστηριότητές τους, τις επενδύσεις και τις στρατηγικές αγοράς, παρέχοντας συμβουλές και καθοδήγηση από εμπειρογνώμονες,
- ▶ ενθάρρυνση της υιοθέτησης περιβαλλοντικά βιώσιμων πρακτικών που διαφυλάσσουν τους φυσικούς πόρους, προστατεύουν τη βιοποικιλότητα και μειώνουν τις αρνητικές επιπτώσεις των γεωργικών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας και των πρακτικών υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων στις εκμεταλλεύσεις μελών, ιδίως για τους νέους και νεαρούς γεωργούς.

Επισκόπηση της δράσης

Η ΟΠ θα ήθελε να παρέχει τεχνική και οικονομική υποστήριξη στα μέλη της, ιδίως στους νέους και νέους αγρότες, για να αποτρέψει τη μείωση της παραγωγής και να εξασφαλίσει τον εκσυγχρονισμό που συνάδει με σημαντικά ζητήματα για τον κλάδο, όπως η περιβαλλοντική βιωσιμότητα και η καλή μεταχείριση των ζώων. Αυτό περιλαμβάνει στήριξη για την εφαρμογή συστημάτων πιστοποίησης, επενδύσεις σε κτίρια, εναλλακτικές μεθόδους θέρμανσης και ψηφιακά εργαλεία για τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Χώρα:	Γαλλία
Τομέας:	Χοιρινό κρέας
Τρέχοντα μέλη:	> 5000
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 100 εκατ. ευρώ και < 500 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	> 100 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Η ιστορία της ΟΠ ξεκινά με τη δημιουργία ενός συνεταιρισμού στα τέλη του 19ου αιώνα, όταν μια ομάδα αγροτών συγκεντρώθηκε για να δημιουργήσει μια ένωση για να υποστηρίξει και να ενισχύσει τις συλλογικές τους προσπάθειες στη γεωργία. Με την πάροδο του χρόνου, εμφανίστηκαν συνεταιρισμοί σε διάφορους τομείς και ένωσαν τις δυνάμεις τους συγκεντρώνοντας αγρότες από διάφορους τομείς, όπως λαχανικά, πουλερικά, γαλακτοκομικά, πρόβατα, κατσίκες, βοδινό και χοιρινό κρέας, σε έναν μοναδικό πολυειδικό συνεταιρισμό. Η ΟΠ, η οποία αναγνωρίστηκε το 2018, δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει το έργο των μελών που ειδικεύονται στην παραγωγή χοιρινού κρέατος.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Οι κύριες δραστηριότητες που εκτελεί ο ΟΠ είναι:

- ▶ **Προμήθεια, πώληση και μάρκετινγκ:** Η ΟΠ εμπορεύεται πάνω από 800.000 χοίρους ετησίως, διαπραγματευόμενη με σφαγεία, μεταποιητές και διανομείς για λογαριασμό των μελών της, μεγιστοποιώντας τη διαπραγματευτική τους δύναμη με τους μεταγενέστερους φορείς της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, διαχειρίζεται επίσης την προμήθεια ζωοτροφών και υλικών για τα μέλη της. Ως πολυειδής ΟΠ, είναι σε θέση να παρέχει στους χοιροτρόφους ζωοτροφές υψηλής ποιότητας και χαμηλού κόστους από άλλα μέλη.
- ▶ **Επεξεργασία κρέατος:** το σφαγείο της ΟΠ επεξεργάζεται πάνω από το 25 % των χοίρων των μελών, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιημένων βιολογικών χοίρων, ενώ οι δύο μονάδες επεξεργασίας επεξεργάζονται το 90 % των χοιρομπτέρων των μελών.
- ▶ **Τεχνικές και οικονομικές συμβουλές προς τα μέλη:** η ΟΠ παρέχει κατάρτιση και εκπαίδευση στα μέλη της σε θέματα όπως η υγεία των ζώων και οι βέλτιστες πρακτικές εκτροφής. Αναζητά επίσης ενεργά νέες ευκαιρίες αγοράς για τα μέλη της.
- ▶ **Ποιοτικός έλεγχος:** οι ΟΠ διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα τους πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της βιολογικής πιστοποίησης, με τη διενέργεια τακτικών δοκιμών και επιθεωρήσεων.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Η ΟΠ αναγνωρίζει τις δυσκολίες που σχετίζονται με τη χαμηλή ανανέωση των γενεών στη γεωργία. Ως εκ τούτου, θα ήθελε να χρησιμοποιήσει τη χρηματοδότηση του ΕΠ για να βοηθήσει τα μέλη της παρέχοντας τα ακόλουθα τεχνικά εργαλεία και υποστήριξη για τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων:

- ▶ Η ανάπτυξη ενός ψηφιακού εργαλείου για την υποστήριξη των γεωργών στη διαχείριση των παραγωγικών τους δραστηριοτήτων. Αυτό θα βοηθούσε τα μέλη να προγραμματίζουν καλύτερα την παραγωγή τους ανάλογα με τη ζήτηση και να εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων (βλ. δελτίο 'Δημιουργία ψηφιακού εργαλείου για τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων').
- ▶ Παροχή προσωπικής υποστήριξης και συμβουλών σε νέους και νέες αγρότες μέσω συχνών επισκέψεων, συζητήσεων και επιδείξεων νέων τεχνολογιών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Για την καλύτερη δυνατή υποστήριξη αυτών των νέων γεωργών, εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν 15 ημέρες συμβουλών ανά εκμετάλλευση.
- ▶ Παροχή οικονομικής και διοικητικής βοήθειας σε νέους και νέες αγρότες κατά τη φάση εκκίνησης, όπως με την εξασφάλιση στήριξης από τις περιφερειακές αρχές, την εγγύηση κεφαλαίων ή δανείων και την παροχή βοήθειας στους παραγωγούς για την εξασφάλιση χρηματοδότησης.
- ▶ Βοήθεια στην οικοδόμηση επενδυτικών αποφάσεων από νέους και νέες αγρότες. Η ΟΠ θα μπορούσε να παρέχει συστάσεις στα μέλη της, όπως η καλύτερη δυνατή χρήση του φωτισμού, οι μέθοδοι θέρμανσης, τα κτίρια που μπορούν να κρατούν τα ζώα ως "ελευθέρως βοσκής", η πυκνότητα των ζώων και ο μετριασμός της αμμωνίας.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των επενδύσεων σε τεχνική βοήθεια και βοήθεια στη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για τους νέους γεωργούς περιλαμβάνουν:

- ▶ διασφάλιση της **βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας** των μελών μέσω της εφαρμογής βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τόσο τη διαχείριση των δραστηριοτήτων παραγωγής των γεωργικών εκμεταλλεύσεων όσο και την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων,
- ▶ αύξηση της **κοινωνικής βιωσιμότητας**, δεδομένου ότι οι δράσεις αυτές συμβάλλουν στη διατήρηση και ενθάρρυνση νέων παραγωγών, γεγονός που συμβάλλει στη διατήρηση της σταθερής χοιροτροφίας και της ζωντανότητας των αγροτικών περιοχών,
- ▶ βελτίωση της **ποιότητας των προϊόντων** με τη διασφάλιση του εκσυγχρονισμού των κτιρίων σύμφωνα με τα τρέχοντα κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως η χρήση ενέργειας, η παραγωγή κοπριάς και αποβλήτων, η καλή διαβίωση των ζώων και η υγεία των ζώων, και σύμφωνα με τα πρότυπα ποιότητας πιστοποίησης.

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“... το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μπορεί να στηρίξει επενδύσεις που αφορούν την καλή διαβίωση των ζώων, το περιβάλλον, την υγεία των ζώων (μείωση των αντιβιοτικών) και τη βιοασφάλεια (συμπεριλαμβανομένης της αναπαραγωγής), αλλά και να αντιμετωπίσει το ζήτημα των εργασιακών συνθηκών έντασης, προσφέροντας στήριξη σε τεχνολογίες που ελαχιστοποιούν τη σωματική καταπόνηση των εργαζομένων.”

Εκπαίδευση και καθοδήγηση στους τομείς της διατροφής των ζώων, της αναπαραγωγής, της γενετικής βελτίωσης, της παραγωγής βοσκοτόπων και ζωοτροφών και των πιστοποιήσεων

Τύπος παρέμβασης

Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους κατάρτισης και καθοδήγησης σε βιώσιμες μεθόδους παραγωγής.

Σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

- ▶ βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των γεωργών σε τομείς όπως οι καινοτόμες τεχνολογίες και οι βιώσιμες γεωργικές πρακτικές,
- ▶ να ενθαρρύνει την υιοθέτηση καινοτόμων πρακτικών, τεχνολογιών και διαδικασιών που μπορούν να αυξήσουν την παραγωγικότητα, να μειώσουν το κόστος, να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων και να προωθήσουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα,
- ▶ υποστήριξη των γεωργών ώστε να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητές τους, παρέχοντας καθοδήγηση, συμβουλές εμπειρογνομόνων και καθοδήγηση,
- ▶ να ενθαρρύνουν την υιοθέτηση περιβαλλοντικά βιώσιμων πρακτικών που διαφυλάσσουν τους φυσικούς πόρους, προστατεύουν τη βιοποικιλότητα και μειώνουν τις αρνητικές επιπτώσεις των γεωργικών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον.

Αποτέλεσμα των δράσεων στο πλαίσιο αυτού του τύπου παρέμβασης

Βελτίωση των τεχνικών γνώσεων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μελών και της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας και των πρακτικών υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων στις γεωργικές τους δραστηριότητες.

Επισκόπηση της δράσης

Ο συνεταιρισμός θα ήθελε να παρέχει τεχνική υποστήριξη στα μέλη του μέσω κατάρτισης και καθοδήγησης στους τομείς της διατροφής, της αναπαραγωγής, της γενετικής βελτίωσης, της παραγωγής βοσκοτόπων και ζωοτροφών και των πιστοποιήσεων.

Χώρα:	Πορτογαλία
Τομέας:	Βοδινό και μοσχαρίσιο κρέας
Τρέχοντα μέλη:	100 – 500
Ετήσια εμπορεύσιμη παραγωγή (αξία):	> 5 εκατ. ευρώ και < 50 εκατ. ευρώ
Αριθμός μόνιμων εργαζομένων:	< 10 εργαζόμενοι

Πώς ξεκίνησε η οργάνωση τις δραστηριότητές της;

Η ιστορία της ΟΠ ξεκίνησε με τον σχηματισμό μιας ομάδας παραγωγών το 1994 με στόχο την εμπορική εκμετάλλευση του κρέατος Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ).³⁵ Αρχικά, η εμπορευματοποίηση πραγματοποιήθηκε μέσω της ομάδας παραγωγών για περιορισμένο αριθμό πελατών. Το 2002, η ομάδα παραγωγών αντιμετώπισε οικονομικές προκλήσεις, κυρίως λόγω δυσκολιών στην εμπορία μεγάλων σφαγίων. Ως στρατηγική κίνηση, η ομάδα παραγωγών συνεργάστηκε με δύο άλλους συνεταιρισμούς για τη μείωση του κόστους, τη βελτιστοποίηση των λειτουργιών και την αύξηση της κάθετης ολοκλήρωσης και έλαβε αναγνώριση ως ΟΠ το 2012. Έκτοτε, η ΟΠ δραστηριοποιείται στην εμπορία ζώων για την παραγωγή κρέατος.

Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του οργανισμού;

Οι κύριες δραστηριότητες που εκτελεί ο ΟΠ είναι:

- ▶ **Μεταποίηση, εμπορία και διανομή:** η ΟΠ εμπορεύεται κρέας από ζώα που έχουν σφαγεί μεταξύ 10 και 15 μηνών ή από ζώα ηλικίας άνω των δύο ετών. Εάν ένα μέλος δεν μπορεί να πουλήσει τα ζώα ως μοσχάρι, τα ζώα αυτά μεταφέρονται κατά τον απογαλακτισμό για τελειοποίηση σε άλλη εκμετάλλευση. Η ΠΟ συνεργάζεται με ένα σφαγείο που σφάζει όλη την παραγωγή της ΠΟ και είναι υπεύθυνο για τη συσκευασία των προϊόντων κρέατος.
- ▶ **Τεχνικές και οικονομικές συμβουλές προς τα μέλη:** η ΟΠ παρέχει τεχνικές και διοικητικές υπηρεσίες στα μέλη της, ιδίως όσον αφορά τη δοκιμή της αποδοτικότητας των ζωοτροφών και τη γενετική βελτίωση. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι οι χαμηλότερες απαιτήσεις σε ζωοτροφές για το ίδιο επίπεδο παραγωγής μειώνουν το κόστος παραγωγής, την κοπριά και την υδαρούς πόρους, καθώς και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ιδίως μεθανίου.
- ▶ **Ποιοτικά πρότυπα:** ο ΟΠ διασφαλίζει ότι τα προϊόντα του πληρούν τα απαιτούμενα ποιοτικά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης της βιολογικής πιστοποίησης, με τη διενέργεια τακτικών δοκιμών και επιθεωρήσεων.

Ποιες δράσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα ενός επιχειρησιακού προγράμματος;

Η ΟΠ θα ήθελε να χρησιμοποιήσει τη χρηματοδότηση του ΕΠ για να βοηθήσει τα μέλη της παρέχοντας τα ακόλουθα μέτρα:

- ▶ Τεχνική κατάρτιση και καθοδήγηση στους τομείς της διατροφής, της αναπαραγωγής, της γενετικής βελτίωσης, της παραγωγής βοσκοτόπων και ζωοτροφών και των πιστοποιήσεων. Επί του παρόντος, υπάρχουν μόνο λίγοι επαγγελματίες παραγωγοί που είναι μέλη και έτσι το επίπεδο των τεχνικών γνώσεων μεταξύ των περισσότερων μελών είναι γενικά χαμηλό.
- ▶ Πρόσληψη εμπορικού τεχνικού, ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται καλύτερα το χαρτοφυλάκιο των πελατών τους και να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν καλύτερα τυχόν προβλήματα ή προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίζουν τα μέλη στην εμπορία των προϊόντων τους. Αυτό είναι σημαντικό, δεδομένου ότι τα μέλη επιλέγουν να είναι μέλη της ΟΠ, όχι μόνο επειδή τους βοηθάει στην εμπορική διάθεση των προϊόντων τους -εγγυώντας ότι αυτά αποτιμώνται σε δίκαιη τιμή- αλλά και λόγω της διαθεσιμότητας εξειδικευμένης τεχνικής υποστήριξης.

Η ΠΟ θα ήθελε επίσης να εφαρμόσει πρόσθετες δραστηριότητες που σχετίζονται με τις πρακτικές υγείας των ζώων, όπως παρουσιάζονται στο δελτίο 'Απόκτηση πιστοποίησης καλής μεταχείρισης των ζώων'.

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης;

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την παροχή κατάρτισης και καθοδήγησης στους τομείς της διατροφής των ζώων, της αναπαραγωγής, της γενετικής βελτίωσης, της παραγωγής βοσκοτόπων και ζωοτροφών και των πιστοποιήσεων περιλαμβάνουν:

- ▶ **Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας** λόγω της τεχνικής υποστήριξης από εμπειρογνώμονες, δεδομένου ότι τα μέλη θα είναι καλύτερα εξοπλισμένα για την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την παραγωγή, την προσαρμογή στις νέες τεχνολογίες και τη συμμόρφωση με τις νομικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με την καλή διαβίωση των ζώων και το περιβάλλον. Επιπλέον, η υποστήριξη αυτή συμβάλλει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης των μελών σε τρέχοντα ζητήματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και την καλή μεταχείριση των ζώων, καθώς και στην ικανότητά τους να ερμηνεύουν τεχνικές πτυχές της παραγωγής.
- ▶ Προϊόντα κρέατος υψηλότερης ποιότητας λόγω της βελτίωσης της υγείας, της ευζωίας και της παραγωγής των ζώων. Οι αγρότες που εκπαιδεύονται στην αναπαραγωγή και τη γενετική βελτίωση θα είναι επίσης σε θέση να επιλέγουν και να εκτρέφουν ζώα με πιο επιθυμητά χαρακτηριστικά, όπως υψηλότερη απόδοση κρέατος, γεγονός που μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα των προϊόντων τους και να οδηγήσει σε πριμοδότηση των τιμών των προϊόντων τους.
- ▶ Βελτιωμένη πρόσβαση στην αγορά, από την εφαρμογή δραστηριοτήτων πιστοποίησης της καλής μεταχείρισης των ζώων. Η ΟΠ μπορεί να επιδείξει τη δέσμευσή της για βιώσιμες και ηθικές πρακτικές ζωικής παραγωγής, γεγονός που μπορεί να ενισχύσει περαιτέρω τη φήμη της και να βοηθήσει στην πρόσβαση σε νέες αγορές.

35 https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes/geographical-indications-and-quality-schemes-explained_en

Ποια είναι η γνώμη του οργανισμού σχετικά με την ευκαιρία που προσφέρει το ΕΠ;

“...Η χρηματοδότηση του επιχειρησιακού προγράμματος αποτελεί ευκαιρία για ένα σημαντικό βήμα προς τα εμπρός στη βελτίωση των δεξιοτήτων, των γνώσεων και της ανταγωνιστικότητας των μελών της ΟΠ στην αγορά.”

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Στρατηγικά σχέδια ΚΓΠ:

https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans_en

Στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ ανά χώρα (συμπεριλαμβανομένων συνδέσμων προς τους εθνικούς δικτυακούς τόπους):

https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans-country_en

Οι σύνδεσμοι που παρέχονται για κάθε χώρα της ΕΕ σας οδηγούν στον εθνικό ιστότοπο, όπου μπορείτε να βρείτε το επίσημα εγκεκριμένο στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ. Η πληρότητα των πληροφοριών που παρέχονται στο συνδεδεμένο έγγραφο αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των αρμόδιων εθνικών αρχών.

Ευρωπαϊκό δίκτυο ΚΓΠ:

https://eu-cap-network.ec.europa.eu/index_en

Το δίκτυο είναι ένα φόρουμ μέσω του οποίου τα εθνικά δίκτυα της ΚΓΠ, οι οργανώσεις, οι διοικήσεις, οι ερευνητές, οι επιχειρηματίες και οι επαγγελματίες μπορούν να ανταλλάσσουν γνώσεις και πληροφορίες (π.χ. μέσω της μάθησης από ομοτίμους και των ορθών πρακτικών) σχετικά με τη γεωργία και την αγροτική πολιτική.

Οργανώσεις παραγωγών και διεπαγγελματικές οργανώσεις:

https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/agri-food-supply-chain/producer-and-interbranch-organisations_en

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει τη συμμετοχή των γεωργών σε οργανώσεις παραγωγών και διεπαγγελματικές οργανώσεις.

Πλήρης κατάλογος των τύπων παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στον κανονισμό της ΕΕ

Το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 απαριθμεί τα είδη των παρεμβάσεων που επιλέγουν τα κράτη μέλη στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ τους, διαφοροποιώντας τα ανάλογα με τους στόχους (στόχοι που απαριθμούνται στο άρθρο 46 του εν λόγω κανονισμού).

1. Για κάθε στόχο που επιλέγεται μεταξύ των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 46 στοιχεία α) έως θ) και ια), τα κράτη μέλη επιλέγουν στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τύπους παρέμβασης στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 42 στοιχεία α), δ), ε) και στ):
 - a. επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία, έρευνα και πειραματικές και καινοτόμες μεθόδους παραγωγής και άλλες δράσεις, σε τομείς όπως:
 - i. τη διατήρηση του εδάφους, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης του άνθρακα και της δομής του εδάφους, και τη μείωση των ρύπων,
 - ii. βελτίωση της χρήσης και της ορθής διαχείρισης του νερού, συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης νερού, της διατήρησης του νερού και της αποχέτευσης,
 - iii. πρόληψη των ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και προώθηση της ανάπτυξης και χρήσης ποικιλιών, φυλών και πρακτικών διαχείρισης προσαρμοσμένων στις μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες,
 - iv. αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
 - v. οικολογική συσκευασία, μόνο στον τομέα της έρευνας και της πειραματικής παραγωγής,
 - vi. βιοασφάλεια, υγεία και καλή διαβίωση των ζώων,
 - vii. μείωση των εκπομπών και των αποβλήτων, βελτίωση της χρήσης των υποπροϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησής τους, και της διαχείρισης των αποβλήτων,
 - viii. βελτίωση της ανθεκτικότητας έναντι των παρασίτων και μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων της χρήσης φυτοφαρμάκων, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής τεχνικών ολοκληρωμένης διαχείρισης των παρασίτων,
 - ix. βελτίωση της ανθεκτικότητας έναντι των ασθενειών των ζώων και μείωση της χρήσης κτηνιατρικών φαρμάκων, συμπεριλαμβανομένων των αντιβιοτικών,
 - x. δημιουργία και διατήρηση οικοτόπων ευνοϊκών για τη βιοποικιλότητα,
 - xi. βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων,
 - xii. βελτίωση των γενετικών πόρων,
 - xiii. βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης και επιβολή των υποχρεώσεων των εργοδοτών, καθώς και των απαιτήσεων υγείας και ασφάλειας στην εργασία σύμφωνα με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ, 2009/104/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/1152,
 - b. συμβουλευτικές υπηρεσίες και τεχνική βοήθεια, ιδίως όσον αφορά τις βιώσιμες τεχνικές καταπολέμησης παρασίτων και ασθενειών, τη βιώσιμη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και προϊόντων για την υγεία των ζώων, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, τις συνθήκες απασχόλησης, τις υποχρεώσεις του εργοδότη και την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια,
 - c. κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, ιδίως όσον αφορά τις βιώσιμες τεχνικές καταπολέμησης επιβλαβών οργανισμών και ασθενειών, τη βιώσιμη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και προϊόντων για την υγεία των ζώων, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, καθώς και τη χρήση οργανωμένων πλατφορμών διαπραγμάτευσης και χρηματιστηρίων εμπορευμάτων στην αγορά spot και στην προθεσμιακή αγορά,

- d.** βιολογική ή ολοκληρωμένη παραγωγή,
 - e.** δράσεις για την αύξηση της βιωσιμότητας και της αποδοτικότητας των μεταφορών και της αποθήκευσης των προϊόντων,
 - f.** προώθηση, επικοινωνία και μάρκετινγκ, συμπεριλαμβανομένων δράσεων και δραστηριοτήτων που αποσκοπούν ιδίως στην ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τα συστήματα ποιότητας της Ένωσης και τη σημασία της υγιεινής διατροφής, καθώς και στη διαφοροποίηση και την εδραίωση των αγορών,
 - g.** εφαρμογή των ενωσιακών και εθνικών συστημάτων ποιότητας,
 - h.** εφαρμογή συστημάτων ικνηλασιμότητας και πιστοποίησης, ιδίως για την παρακολούθηση της ποιότητας των προϊόντων που πωλούνται στους τελικούς καταναλωτές,
 - i.** δράσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν.
- 2.** Όσον αφορά τον στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 46 στοιχείο ι), τα κράτη μέλη επιλέγουν στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τύπους παρέμβασης στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 42 στοιχεία α), δ), ε) και στ):
- a.** σύσταση, συμπλήρωση και αναπλήρωση αμοιβαίων κεφαλαίων από ΟΠ και από ενώσεις ΟΠ που αναγνωρίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ή σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 7 του παρόντος κανονισμού,
 - b.** επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία που καθιστούν αποτελεσματικότερη τη διαχείριση των όγκων που διατίθενται στην αγορά, μεταξύ άλλων για τη συλλογική αποθεματοποίηση,
 - c.** συλλογική αποθήκευση των προϊόντων που παράγονται από την ΟΠ ή από τα μέλη της, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον απαιτείται, της συλλογικής επεξεργασίας για τη διευκόλυνση της αποθήκευσης αυτής,
 - d.** επαναφύτευση οπωρώνων ή ελαιώνων, όταν αυτό είναι απαραίτητο μετά την υποχρεωτική εκρίζωση για υγειονομικούς ή φυτοϋγειονομικούς λόγους, κατόπιν εντολής της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους ή για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή,
 - e.** ανασύσταση ζωικού κεφαλαίου μετά από υποχρεωτική σφαγή για υγειονομικούς λόγους ή λόγω απωλειών από φυσικές καταστροφές
 - f.** απόσυρση από την αγορά για δωρεάν διανομή ή άλλους προορισμούς, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον είναι απαραίτητο, της επεξεργασίας για τη διευκόλυνση της απόσυρσης αυτής,
 - g.** πράσινη συγκομιδή, η οποία συνίσταται στη συνολική συγκομιδή σε μια δεδομένη έκταση άγουρων μη εμπορεύσιμων προϊόντων που δεν έχουν υποστεί ζημία πριν από την πράσινη συγκομιδή, είτε λόγω κλιματικών συνθηκών, είτε λόγω ασθενειών είτε με άλλο τρόπο,
 - h.** η μη συγκομιδή, η οποία συνίσταται στη διακοπή του τρέχοντος κύκλου παραγωγής στη σχετική έκταση, όπου το προϊόν είναι καλά ανεπτυγμένο και έχει υγιή, καλή και εμπορεύσιμη ποιότητα, εξαιρουμένης της καταστροφής των προϊόντων λόγω κλιματολογικών φαινομένων ή ασθενειών,
 - i.** ασφάλιση συγκομιδής και παραγωγής που συμβάλλει στη διασφάλιση του εισοδήματος των παραγωγών όταν υπάρχουν απώλειες ως συνέπεια φυσικών καταστροφών, δυσμενών κλιματικών φαινομένων, ασθενειών ή προσβολών από παράσιτα, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης κινδύνων,
 - j.** καθοδήγηση σε άλλες ΟΠ και ενώσεις ΟΠ που αναγνωρίζονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ή βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 7 του παρόντος κανονισμού, ή σε μεμονωμένους παραγωγούς,
 - k.** Εφαρμογή και διαχείριση των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών απαιτήσεων τρίτων χωρών στο έδαφος της Ένωσης για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές τρίτων χωρών,
 - l.** δράσεις επικοινωνίας με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση των καταναλωτών.

Συνοδευτικές παρεμβάσεις

Η συνοδευτική παρέμβαση θα πρέπει να επιδιώκει έναν από τους ακόλουθους στόχους (**άρθρο 13 - κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/126**):

- ▶ (α) **ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε παρεμβάσεις πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων**, επιτρέποντας στον δικαιούχο να επωφεληθεί από την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή παρεμβάσεων πρόληψης κρίσεων και διαχείρισης κινδύνων,
- ▶ (β) προώθηση της **δημιουργίας νέων ΟΠ**, τη **συχώνευση υφιστάμενων ΟΠ** ή να **επιτρέψει σε μεμονωμένους παραγωγούς να ενταχθούν** σε υφιστάμενη ΟΠ, καθώς και να **συμβουλευεί τις ΠΕ σχετικά με τον τρόπο αναγνώρισης** ως ΟΠ,
- ▶ (γ) δημιουργούνται ευκαιρίες **δικτύωσης για τους πάροχους και τους δικαιούχους συνοδευτικών μέτρων**, ιδίως των καναλιών εμπορίας ως μέσο διαχείρισης και πρόληψης κρίσεων.
- ▶ Για να επωφεληθούν από τη χρηματοδότηση του ΕΠ, ο δικαιούχος και ο πάροχος συνοδευτικών μέτρων πρέπει να είναι ΠΟ, ΑΠΟ, διακρατική Π.Ο., διακρατική ΑΠΟ ή Π.Γ. Ο πάροχος συνοδευτικών μέτρων λαμβάνει ενίσχυση για τη συνοδευτική παρέμβαση.
- ▶ Όλες οι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν τα συνοδευτικά μέτρα καταβάλλονται στον πάροχο των συνοδευτικών μέτρων, ο οποίος ενσωματώνει την παρέμβαση αυτή στο επιχειρησιακό του πρόγραμμα.
- ▶ Οι υποστηρικτικές παρεμβάσεις δεν ανατίθενται σε τρίτους.

Κατάλογος των ειδών μη επιλέξιμων δαπανών

Πληροφορίες από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/126

- ▶ Γενικό κόστος παραγωγής και, ιδίως, κόστος που αφορά μυκήλια (ακόμη και πιστοποιημένα), σπόρους και μη πολυετή φυτά- φυτοπροστατευτικά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας)- λιπάσματα και άλλες εισροές- κόστος συλλογής ή μεταφοράς (εσωτερικό ή εξωτερικό)- κόστος αποθήκευσης- κόστος συσκευασίας (συμπεριλαμβανομένης της χρήσης και της διαχείρισης της συσκευασίας), ακόμη και στο πλαίσιο νέων διαδικασιών- λειτουργικό κόστος (συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας, των καυσίμων, της συντήρησης).
- ▶ Αποπληρωμές δανείων που λήφθηκαν για παρέμβαση.
- ▶ Η αγορά αδόμητης γης, το κόστος της οποίας υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της σχετικής πράξης.
- ▶ Επενδύσεις σε μεταφορικά μέσα που προορίζονται για χρήση από τον δικαιούχο στον τομέα της μελισσοκομίας ή από την ΟΠ σε σχέση με την εμπορία ή τη διανομή.
- ▶ Λειτουργικές δαπάνες του μισθωμένου ακινήτου
- ▶ Έξοδα μίσθωσης (φόροι, τόκοι, ασφαλιστικές δαπάνες κ.λπ.) και λειτουργικά έξοδα.
- ▶ Συμβάσεις υπερβολικής ή εξωτερικής ανάθεσης που αφορούν πράξεις ή δαπάνες που αναφέρονται ως μη επιλέξιμες στον παρόντα κατάλογο.
- ▶ Εθνικοί ή περιφερειακοί φόροι ή εισφορές.
- ▶ Τόκοι χρέους, εκτός από τις περιπτώσεις όπου η συνεισφορά έχει τη μορφή άλλης πράξης εκτός από άμεση επιχορήγηση.
- ▶ Επενδύσεις σε συμμετοχές ή στο κεφάλαιο εταιρειών, εφόσον αποτελούν χρηματοοικονομικές επενδύσεις.
- ▶ Δαπάνες που πραγματοποιούνται από μέρη άλλα από τον δικαιούχο, την ΟΠ ή τα μέλη της, ενώσεις ΟΠ ή τα μέλη παραγωγούς τους, ή θυγατρική ή οντότητα που ανήκει σε αλυσίδα θυγατρικών κατά την έννοια του άρθρου 31 παράγραφος 7 ή, με την επιφύλαξη της έγκρισης του κράτους μέλους, συνεταιριστικό μέλος μιας ΟΠ.

